

TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI
KANUNU ⁽¹⁾⁽²⁾

Kanun Numarası : 5434
Kabul Tarihi : 8/6/1949
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 17/6/1949 Sayı : 7235
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 30 Sayfa : 1335

* *
*

Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için bakınız "Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyesi", Cilt: 1 Sayfa: 283

Bu Kanun ile ilgili tüzükler için, "Tüzükler Külliyesi"nin kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı İle yürürlüğe giren Yönetmelikler için, "Yönetmelikler Külliyesi"nin kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

* *

BİRİNCİ KISIM
Kuruluş

Madde 1 – Maliye Bakanlığına bağlı olmak ve bu kanunda yazılı emeklilik işlerini görmek üzere Ankara'da (Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı) kurulmuştur.

Sandığın tüzelkişiliği vardır. 26/6/1838 tarihli ve 3460 sayılı kanunun bu kanuna aykırı olmayan hükümleriyle 3/7/1939 tarihli ve 3659 sayılı kanun hükümleri bu Sandık hakkında da uygulanır.

Sandığın gerekli görülen yerlerde şube ve ajanları bulunur.

Madde 2 – Sandığın organları şunlardır:

1. Genel Kurul;
2. Yönetim Kurulu;

(1) 7/5/1986 tarih ve 3284 Sayılı Kanunla bu Kanuna eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Ek Madde 57" olarak değiştirilen Ek 7 nci madde hükmü gereğince, "Emekli, Adi malullük veya Vazife malullüğü Aylığı Bağlanmış olanlarla, Bunların Kanunen Bakmakla Yükümlü Buldukları Aile Fertleri, Dul ve Yetim Aylığı Alanların Muayene ve Tedavileri Hakkında Tüzük" ile "Vazife malullerinin Nevileriyle Dereceleri Hakkında Nizamname" ve "Vazife malullüklerini Belirten Usul ve Belgeler Hakkında Tüzük" hariç bu Kanunda geçen diğer "tüzük" deyimleri "yönetmelik" olarak değiştirilmiş ve gerekli değişiklik ilgili madde metinlerine işlenmiştir.

(2) Bu Kanunun 26/10/1990 tarih ve 3671 sayılı Kanuna aykırı olan hükümleri uygulanmaz. (Bkz. R.G.28/10/1990 - 20679) Sayfa 1

3. Genel Müdürlük;
4. Sağlık Kurulu.

Sandığın Genel Kurulu, 3460 sayılı kanunda gösterilen "İktisadi Devlet Teşekkülleri Genel Kuruludur".

Madde 3 – (Değişik: 13/11/1981 - 2559/1 md.)

T.C. Emekli Sandığı Yönetim Kurulu:

- a) Genel Müdür,
- b) İki Genel Müdür Yardımcısı,
- c) Başbakanın önerisi ile atanan bir ve Maliye Bakanının önerisi ile atanan iki, Üyeden teşekkül eder.

Genel Müdür aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır. Genel Müdürün bulunmadığı hallerde toplantılara Başkanca belirlenecek Genel Müdür Yardımcısı üye başkanlık eder.

Yönetim Kurulu haftada en az iki defa ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar çoğunlukla alınır. Oylarda eşitlik olduğu takdirde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlar.

(Değişik: 28/3/1988 - KHK. 318/5. md.) Dışarıdan atanan yönetim kurulu üyelerinin görev süreleri 3 yıldır. Bunların en az lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmaları ve T.C. Emekli Sandığı'na tabi görevlerde çalışmış bulunmaları şarttır. Süreleri biten üyeler yeni üyeler atanıncaya kadar görevlerine devam ederler.

Madde 4 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Madde 5 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Madde 6 – (Değişik: 1/6/1976 - 2013/2 Md.)

Sandığın bir genel müdürü ile sayısı üçten az olmamak ve Bakanlar Kurulunca tespit edilmek üzere yeteri kadar genel müdür yardımcısı bulunur. 17/6/1938 tarih ve 3460 sayılı Kanununun 18 inci maddesi hükmü mahfuz kalmak şartıyla 4 üncü ve daha yukarı derecedeki memurlarla bunların aylıklarına muadil ücret alan hizmetliler genel müdürlüğün teklifi üzerine Müdürler Kurulu, bunların dışında kalanlar genel müdür tarafından tayin edilir.

Madde 7 – Sağlık Kurulunda:

- a) Milli Savunma Bakanlığınca, ordu kadrosundan tayin olunacak bir uzman subay hekim;
  - b) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tayin edilecek bir uzman hekim;
  - c) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı kadrosundan bu Kurula memur edilecek bir uzman hekim;
- olmak üzere 3 üye bulunur.

Kurul; her yıl aralarından birini gizli oy ile başkan seçer, üyelerinin tamamı ile toplantı yapar, gereken hallerde dışardan uzman hekimlerin mütalaalarını da alır.

İlgili yazı ile isterse göstereceği bir hekim, kendisi hakkında verilecek kararın görüşülmesinde, Kurula üye olarak iştirak ettirilir.

Kurul, kararlarını Genel Müdürlükten evrakın kendilerine verilmesi tarihinden itibaren en çok 15 gün içinde çoğunlukla verir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf tercih edilir.

(Ek: 16/1/1953 - 6015/1 md.; mülga 21/4/2005 – 5335/ 29 md.)

Madde 8 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/1 md.)

Yönetim Kurulu, Sandığın en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organıdır.

Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Genel Müdürlükçe hazırlanacak yıllık bütçe ve kadroları inceleyip tespitlerini,
- b) Genel Müdürlüğün teklifi ile bütçenin bölümleri için uygun gördüğü aktarmaları yaparak, bölümler arasındaki aktarma teklifleri ile ek ve olağanüstü ödenek tekliflerinden uygun gördüklerini,
- c) Sandık gelirlerinin ve mevcutlarının işletilmesi için Genel Müdürlükçe hazırlanan yatırım planlarını inceleyip uygun gördüklerini,
- ç) Genel Müdürlükçe hazırlanacak kamulaştırma tekliflerinden karara bağladıklarını, Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayına sunmak;
- d) Müteakip yılın en geç 15 Temmuzuna kadar Genel Müdürlükçe hazırlanacak bilanço ve kar ve zarar hesaplarını inceleyip, uygun görürse onayladıktan sonra, yapılan işlere ait rapor ile birlikte yine aynı yılın en geç Temmuz ayı sonuna kadar Yüksek Denetleme Kuruluna vermek;

- e) Genel Müdürlükçe hazırlanacak teklif üzerine Sandığın genel politikasını tespit etmek;
- f) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerin uygulanması ve uygulamayla ilgili prensiplerin tespiti, vazife veya harp malullükleri ile er vazife malullüklerinin, Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına girenlerin tespiti ile kendisinden aylık bağlanacak iştirakçiyi veyahut emekli, adi malullük, vazife veya harp malullüğü, er vazife malullüğü aylığı alanı kasten ve haksız yere öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenlere veyahut malul sayılacak hale getirenlere ya da kendisine aylık bağlatacak iştirakçiye, emekli, adi malullük, vazife ve harp malullüğü, er vazife malullüğü aylığı alana veya bunların ailesine karşı ağır bir cürüm işlediğinden veyahut bunlara karşı kanunen mükellef olduğu görevleri yerine getirmede büyük bir kusur işlediğinden dolayı ölüme bağlı bir tasarrufla mirastan ıskat edilenlere ve emeklilik hakkı düşenlere aylık bağlanmaması için Genel Müdürlükçe hazırlanacak her çeşit teklifleri inceleyerek karara bağlamak;
- g) Sandığın mali durumunu aralıksız denetlemek suretiyle gelirleri ile yürürlükteki aylık bağlama ve ödeme hükümleri hakkında alınması gereken tedbirleri gerekçesiyle birlikte Maliye ve Gümrük Bakanlığına bildirmek;
- h) Dava açmak, icra kovuşturması yapmak, fayda görürse bunlardan feragat etmek ve Sandığın leh ve aleyhindeki dava ve takipleri sulh ve tahkim yolu ile halletmek;
- i) İmza yetkisi verileceklerle bunların yetkilerinin derecesini belli etmek;
- j) Genel Müdürlüğün teklifi üzerine, Sandığın sermayasının işletilmesi yollarını bu Kanunda yazılı esaslara göre tayin etmek;
- k) Fevkalade mesaisi görülen memurlara her yıl için iki aylık tutarını geçmemek üzere ikramiye verilmesi hakkında Genel Müdürlük tarafından yapılacak teklifleri karara bağlamak;

- l) Genel hükümlere göre uzman yerli ve yabancı sözleşmeli personel çalıştırılmasına karar vermek;
- m) Özel kanunlarda yer alan atama hükümleri saklı olmak kaydıyla dördüncü ve daha yukarı derecedeki Sandık personelinin, Genel Müdürlüğün teklifi üzerine atamalarını yapmak;
- n) Kanun tasarı ve teklifleri hakkında Sandığın görüşlerini belirtmek ve Genel Müdürlükçe hazırlanacak tüzük tasarılarını ve yönetmelikleri inceleyerek onaylamak;
- o) Gerekli görülen hallerde genel hükümlere göre, merkezde başkanlıklar, taşrada bölge müdürlüğü, şube müdürlükleri ile iribat büroları açılmasını sağlamak üzere Genel Müdürlüğün teklifini karara bağlamak;
- p) Kanun ve tüzüklerle verilecek diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.
- Yönetim Kurulu, bu görevlerinin bir kısmını Genel Müdürlüğe devredebilir.
- Emekli, adi malullük, vazife ve harp malullüğü, er vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarına, harp malullüğü ve sosyal yardım zamlarına, toptan ödemeye, kesenek iadesine, emeklilik ve evlenme ikramiyeleri ile ölüm yardımlarına ait tahakkuk ve ödeme işlemleri ve bunlara ilişkin düzeltme, kaldırma, iptal ve ret işlemleri ile yönetmeliklerde belirtilen sair işler Genel Müdürlükçe yürütülür.

sayfa 4

2075

Madde 9 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/2 md.)

a) Yönetim Kurulunun 8 inci madde gereğince, Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayına sunulacak kararlarının birer örneği 15 gün içinde bu Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça kanun ve tüzük hükümlerine uygun görülmeyen kararların, gerekçesi bildirilerek düzeltilmesi istenebilir. Yönetim Kurulu isteği yerinde görürse kararını düzeltir. Aksi halde karşı görüşü ile birlikte Bakanlığa sunar. Bakanlık görüşünde ısrar ederse Yönetim Kurulu, kararını düzeltir.

b) Yönetim Kurulunun 8 inci maddenin (f) fıkrasında yazılı konularla ilgili kararlarının birer örneği 15 gün içinde Maliye ve Gümrük Bakanlığına bildirilir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı kendisine gönderilen bu kararlardan kanun ve tüzük hükümlerine uygun görmediklerinin düzeltilmesini 30 gün içinde gerekçesi ile birlikte resen Sandıktan isteyebilir.

Bakanlığın bildirim üzerine, Yönetim Kurulu kararını düzeltmezse bu kararı dosyası ile birlikte Bakanlığa yollar. Bakanlık, görüşünde ısrar ederse bu konuda Danıştayın görüşü alınır.

İlgililer hakkında alınmış kararlar ile Genel Müdürlükçe yapılan tahsis işlemlerine ait bildirimler, ilgililerin adreslerine iadeli taahhütlü olarak gönderilir. Bunlara karşı ilgililer idari dava açabilir.

Madde 10 – Genel Müdür Sandığın işlerini kanun, tüzük ve yönetmeliklerle Yönetim Kurulu kararlarına göre yürütür.

Sandığı Genel Müdür temsil eder.

Temsil vazifesini doğrudan doğruya kendisi yapabileceği gibi yardımcılarında biri veya tevkil edeceği kimse ile de yaptırabilir.

Madde 11 – Sağlık Kurulu:

- a) 50 nci maddede yazılı malullük raporlarını inceliyerek karara bağlar;
- b) İlgililerin 52 nci maddede gösterilen malullük derecelerini belirtir;
- c) Bu kanunun malullüğe ait hükümlerinin uygulanmasında düşüncelerini bildirir.

İKİNCİ KISIM

Sandıktan Faydalanacaklar

Madde 12 – Bu kanunla tanınan haklardan aşağıda (I) işaretli fıkrada yazılı yerlerde çalışanlardan, Türk uyruğunda olmak ve 18 yaşını bitirmiş bulunmak şartıyla, (II) işaretli fıkrada gösterilenler faydalanırlar ⁽¹⁾

I – Daire, kurum ve ortaklıklar:

- a) Genel bütçeye giren daireler;
- b) Katma bütçeli daireler;
- c) Özel idareler;
- ç) Belediyeler;

(1) 25/9/1981 tarih ve 2527 Sayılı Kanuna göre çalıştırılan Türk Soylu yabancılar sandıkla ilgilendirilir. Ayrıca 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla eklenen ek 7 nci madde hükmü olup teselsül sağlamak için numarası Ek Madde 21 olarak değiştirilen hüküm gereğince, bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden kazai rüşt kararı almak şartıyla öğrenimleriyle ilgili görevlere atananlar hakkında 18 yaş kaydı aranmaz.

Sayfa 5

- d) 26/6/1938 tarihli ve 3460 sayılı kanunda yazılı Murakabe Heyeti ile kuruluş, idare ve murakabeleri aynı kanun hükümlerine tabi Devlet Ekonomi Kurumları ve bunlara bağlı müesseseler (Emniyet Sandığı dahil);
- e) Özel kanunlarla kurulmuş ve kurulacak tüzelkişiliği bulunan Devlet kurumları (Kefalet sandıkları dahil);
- f) 10/9/1337 tarihli ve 151 sayılı kanuna göre kurulan Ereğli Kömür Bölgesi Amele Birliği; (1)
- g) Özel kanunlarla kurulmuş ve kurulacak bankalar;
- h) Genel bütçeye giren veya katma bütçeli dairelerle özel idare ve belediyelere bağlı idare ve müesseseler;
- i) (h) bendinde yazılı dairelerin döner sermayeli iş ve teşekkülleri;
- j) Ödenmiş sermayesinin yarısından fazlası yukarıda sayılan daire, idare, banka ve kurumlardan birine veya bir kaçına ait ortaklıklarla bunların kendi sermayeleri ile kuracakları diğer ortaklıklar;
- k) Ticaret ve sanayi odaları ile ticaret ve zahire borsaları;
- l) Bu kanunla kurulan Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı;
- Yukarıda yazılı yerlerin hepsine bu kanunda (Kurum) denilmiştir.

II – Faydalanacaklar:

- a) Cumhurbaşkanları;
- b) **(Değişik: 3/3/1954 - 6311/6 md.)** Özel, Teadül ve Kuruluş kanunlarına göre daimi kadrolarda derece esası üzerinden aylık veya ücret alanlar;
- (Kurumların özel kanunlarına göre teşekkül etmiş idare meclislerinin reis ve azalarıyla 788 sayılı kanunun 2919 sayılı kanunla değişik 64 üncü maddesinde yazılı stajyerler dahil)
- c) **(Değişik: 3/3/1954 - 6311/6 md.)** Daimi kadrolarda aylık ücretle çalışan her çeşit hizmetliler;
- (İş yerlerindeki kapıcı, bekçi, odacı ve benzeri hizmetliler dahil kurumların İş Kanunu tatbik olunan iş yerlerinde çalışan işçileriyle Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 17 Mayıs 1937 tarih ve 3173 sayılı kanuna bağlı (2) sayılı cetveldeki hizmetlileriyle aynı kanuna bağlı (3) sayılı cetvelde yazılı olanlardan işçi vasfını haiz olan amele, amele çavuşu, mütehasıs amele, hamal, hamalbaş, tayfa, gemici, bahçıvan, lambacı, lavajcı, drezinör ve kurumların serbest ve mukaveleli avukatları hariç)
- ç) Genel bütçe kanunlarına bağlı (K) ve (N) işaretli cetvelde gösterilen kadrolarda çalışan memur ve hizmetliler;
- d) Amele Birliği aylık, ücretli daimi memur ve hizmetlileri;
- e) İller daimi komisyon üyeleri ile seçilmiş veya tayin edilmiş belediye başkanları (Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede evvelce bulunmuş olmaları şartıyla);
- f) Kuruluş kanunları gereğince aylıklı kadrolarda ücretle çalıştırılanlar;

(1) *Ereğli Kömür Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı Yönetmeliğinin değiştirilmesine dair 16/11/1981 tarih ve 8/3851 Sayılı Kararname ile adı geçen Yönetmeliğin 12 nci maddesinde yapılan bir değişiklikle söz konusu Sandığın Başkan ve aylık ücretli daimi personeli 1/1/1982 tarihinden itibaren Emekli Sandığı ile ilgilendirilmiştir.*

Sayfa 6

- g) Ticaret ve sanayi odaları ile ticaret ve zahire borsalarının tayinleri Ticaret Bakanlığınca yapılan ve sürekli kadrolarda çalışan aylık ücretli daimi memurları;
- h) Gedikli subaylar ve gedikli erbaşlar ve ordu uzman erbaşları; ⁽¹⁾
- i) Hatbakıcı, hat başbakıcı, dağıtıcı ve başdağıtıcılarla vaizler, hayrat hademeleri ve dersiamlar;
- j) **(Değişik: 28/5/2003-4861/20 md.)** Harp okulları, fakülte ve yüksek okullarda Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulan adaylar;
- Fakülte veya yüksek okullar ile meslek yüksek okullarında kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay veya astsubay nasbedilen veya askerlik hizmetini müteakip muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilenler;
- k) Erler; (Vazife malullükleri ile vazifeden doğma ölümleri halinde.)
- 1 – **(Ek: 9/6/1952 - 5951/1 md.)** Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunduktan sonra milletvekilliğine seçilenler; (seçimlerinden itibaren (6) ay içinde yazı ile Sandığa müracaat ettikleri) ⁽²⁾
- m) **(Ek: 11/3/1954 - 6388/1 md.)** 5441 sayılı kanun hükümlerine istinaden Devlet Tiyatrosunda mukavele ile çalışan sanatkarlar,
- n) **(Ek: 1/3/1971-1377/1 md.; Değişik: 3/7/2005-5393/85 md.)** Sosyal güvenlik kuruluşlarına tâbi görevlerde bulunmadan veya bu kuruluşlara tâbi olarak çalışmakta iken illerin daimi komisyon üyeliğine veya belediye başkanlığına

seçilen ve atanalar ile Sandıktan veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından emekli, yaşlılık veya malûllük aylığı almakta iken belediye başkanlığına seçilen ve atanalar, istekleri üzerine istek dilekçelerinin Sandık kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ay başından itibaren emekli kesenekleri kendilerince, karşılıkları kurumlarca ödemek ve emekli aylıkları Sandıkla ilgilendirildikleri tarihten itibaren kesilmek suretiyle,

o) **(Ek: 27/9/1983 - 2899/1 md.)** İstekleri halinde 30/9/1960 tarihli ve 91 sayılı Kanunun 17 nci, 28/7/1967 tarihli ve 933 sayılı Kanunun 4 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre Devlet Planlama Teşkilatında sözleşme ile çalışanlar,

30/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi hükümlerine göre Sermaye Piyasası Kurulunda sözleşme ile çalışanlar,

12/3/1964 tarihli ve 441 sayılı Kanunun 18 inci maddesi hükümlerine göre Devlet Yatırım Bankasında sözleşmeli çalışanlar,

Yukarıda gösterilenlere (Cumhurbaşkanları ile erler hariç) bu kanunda "iştirakçi ve isteğe bağlı iştirakçi" denilmiştir. İştirakçi ve isteğe bağlı iştirakçi olanlar Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile isteklerine bakılmaksızın ilgilendirilirler ve haklarında ayrıca İş ve İşçi Sigortaları Kanunlarının hükümleri uygulanmaz. ⁽³⁾⁽⁴⁾

Mahiyetleri daimi olan hizmetler için geçici kadro alınmaz.

(Ek fıkra: 11/10/2001-4710/2 md.) Bu Kanunun uygulamasında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçisi olarak en yüksek Devlet memuru esas alınır.

(Ek paragraf: ⁽⁵⁾ 17/9/2004-5234/3 md.) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olarak en az on yıl çalıştıktan sonra, memurluktan çıkarılmış olanlar ile aynı Kanunun 96 ncı maddesi kapsamına girenler ve anılan Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde aranan nitelikleri kaybedenler hariç olmak üzere herhangi bir nedenle memurluktan ayrılmış olanlar, memurluktan ayrıldıkları tarihten itibaren altı ay içinde yazılı olarak Sandığa başvurmaları ve emeklilik keseneği ve kurum karşılıklarını ait olduğu ay içinde Sandık hesabına yatırmaları şartıyla başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren Sandıkla ilgilendirilirler.

(1) Bu Kanunda geçen "uzman çavuş" tabiri, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Kanunun 21 inci maddesi ile "uzman erbaş" olarak değiştirilmiş olup, madde metinlerinde gerekli düzeltme yapılmıştır.

(2) Yasama organı üyeliği yapanlarla dışarıdan bakanlığa atananların Sandıkla ilgilendirilmeleri konusunda Ek 51 - 56 ncı maddelere bakınız.

(3) Bu Kanunda geçen "Tevdiatçı" deyimi ve tevdihatçılarla ilgili hükümler 23/2/1965 tarih 545 Sayılı Kanunla kaldırılmış olup, madde metinlerinde gerekli düzenleme yapılmıştır.

(4) Bu fıkroda bulunan "iştirakçi" ibareleri, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "iştirakçi ve isteğe bağlı iştirakçi" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(5) "Ek paragraf" ibaresi, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine istinaden kullanılmıştır.

Sayfa 7

2078

Sandığın diğer iştirakçileri de 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olanlar ile aynı esaslar çerçevesinde bu uygulamadan yararlanabilirler. Bunların emeklilik keseneklerine, emeklilik keseneğine esas aylık, derece ve kademeleri ile ayrıldıkları göreve ilişkin ek göstergeleri esas alınır ve Sandığa emekli keseneği ödedikleri her yıl için bir kademe ilerlemesi ve eğitim durumları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükselebilecekleri dereceyi geçmemek şartıyla her üç yıl için bir derece yükselmesi uygulanır. Ancak, bu süreler, tekrar Sandığa tâbi bir göreve başlayanlar için de geçerli olmak üzere emeklilik ikramiyesinin süre ve miktar yönünden hesabı ile kazanılmış hak aylıklarının tespitinde dikkate alınmaz. Bu şekilde Sandıkla ilgilendirilenler bu Kanunun uygulanmasında isteğe bağlı iştirakçi olarak kabul edilirler.

(Ek paragraf: ⁽¹⁾ 17/9/2004-5234/3 md.) Yukarıdaki paragrafta belirtilenlerden, toplu ya da fasilalı olarak toplam altı aydan daha fazla süreye ilişkin emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarını süresinde ödemeyenlerin isteğe bağlı iştirakçilikleri sona erer. Sandıkla ilişkilendirilme isteğinden vazgeçtiğini yazılı olarak Sandığa bildirenlerin de isteğe bağlı iştirakçiliklerine başvuru tarihini takip eden ay başından itibaren son verilir. Diğer sosyal güvenlik kurumları ile zorunlu olarak ilgilendirilmelerini gerektirir görevlerde çalışmakta olan ya da çalışmaya başlayanlar ile diğer sosyal güvenlik kurumlarından veya Sandıktan kendi çalışmasından dolayı aylık bağlanmış olanlar isteğe bağlı iştirakçi olamazlar. Bunlardan diğer sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olarak çalışmaya başlayıp bu görevleri sona erenler de altı ay içinde yazılı olarak isteğe bağlı iştirakçi olmak üzere başvuruda bulunabilirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Bu Kanunla Tanınan Haklar

Madde 13 – Bu Kanunla tanınan haklar şunlardır:

- a) Emekli aylığı;
- b) Adi malullük aylığı;
- c) Vazife malullüğü aylığı;
- ç) **(Mülga: 21/4/2005 - 5335/29 md.)**
- d) Dul ve yetim aylığı;
- e) Harp malullüğü zammı;

- f) Toptan ödeme;
- g) Emekli keseneklerinin geri verilmesi;
- h) (Mülga: 23/2/1965 - 545/4 md.)
- i) 65 inci maddede yazılı yardımların yapılması;
- j) İkramiyeler. ⁽²⁾

DÖRDÜNCÜ KISIM
Sandığın Geliri ve Tahsil Şekilleri

Madde 14 – Sandığın gelirleri şunlardır:

a) (Değişik birinci fıkra: 7/5/1986 - 3284/3 md.) İştirakçilerin emeklilik keseneğine esas aylık tutarları üzerinden her ay kesilecek % 16 emeklilik kesenekleri;⁽³⁾

Ay başlarından sonra vazifeye girenlerin o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmaz. Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır.

b) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye ilk defa girenlerin veya önceden emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunmadan çalışmakta olduğu vazifesi emekliliğe tabi hale getirilenlerin (Bu vazifelerde çalışmakta olanlarla kesenekleri geri verilenlerden bunları iade etmek istemiyenler dahil) emekliliğe esas ilk tam aylık veya ücretlerinden kesilecek % 25 giriş kesenekleri;

Bu gibilerden o ay için ayrıca (a) fıkrasında yazılı % 16 kesilmez.⁽³⁾

c) Emekliliğe esas aylık veya ücretleri yükselme suretiyle artanların ilk aya ait artış farkları;⁽⁴⁾

Emekliliğe esas aylık veya ücretinden daha aşağı aylık veya ücretli bir vazifeye geçmiş olanların sonradan evvelki aylık derecesine yükselmeleri halinde artış farkı kesilmez.

(1) "Ek paragraf" ibaresi, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine istinaden kullanılmıştır.

(2) Bu Kanunla tanınan diğer haklar konusunda Ek Madde 4, Ek Madde 40 ve Geçici Madde 139'a bakınız.

(3) (a) fıkrasında yer alan, "%15" oranı, 3/4/2003 tarihli ve 4839 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile (b) fıkrasında yer alan, "%15" oranı, 25/6/2003 tarihli ve 4905 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile "% 16" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(4) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 26/6/1984 tarih ve 241 Sayılı KHK ile değişik 154 üncü maddesinin ikinci fıkrasında katsayı değişiminin aylıklarda artış sayılmayacağı hükme bağlandığından katsayı değişiklikleri sebebiyle meydana gelen artışlardan fark kesilmeyecektir.

Aylık veya ücret tutarlarında kanunlarla yapılacak artırımlarla 15 inci maddenin (b) fıkrasında gösterildiği üzere ücretleri ilk derece ücretleri tutarından az olanların bu ücretlerine yapılacak zamlar yükselme sayılır.

ç) Subay ve askeri memurlardan mahkeme kararı ile nasp ve rütbeleri düzeltilenlere ödenen aylık farklarından dolayı (a) ve (c) fıkralarına göre alınacak kesenek ve artış farkları;

d) (Değişik: 7/5/1986 - 3284/3 md.) (a) fıkrasında yazılı % 16 emeklilik keseneğine karşılık % 20, (b, c ve ç) fıkralarında yazılı paralara eşit olarak kurumlarınca verilecek karşılıklar;⁽³⁾

e) Mülga: 7/2/1969 - 1101/2 md.)

f) (Değişik: 7/5/1986 - 3284/3 md.) 55 inci maddeye göre bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile 66 ncı maddenin (ç) fıkrasına göre bağlanacak dul ve yetim aylıkları için her yıl kurum bütçelerinin aylık veya ücret bölümlerindeki ödeneklerin % 4'ü oranında verilecek ek karşılıklar;⁽¹⁾

g) İştirakçilerin aylık veya ücretlerinden kurumlarınca kesilen inzibati para cezaları;

h) (Değişik: 7/5/1986 - 3284/3 md.) 17 nci madde gereğince alınacak paralar;

i) Kurumlarda harç pulları dışında her çeşit pul, bilet ve yardım makbuzları satışlarından alınan satış aidatının yarısı;

j) 15 inci maddenin (e) fıkrası ile 28, 34, 38, 39, 42, 56, 64, 65, 81 ve 89 uncu maddelere göre ödenecek paralar;

k) Sandık gelirlerinin işletilmesinden elde edilecek her çeşit karlar;

l) Bağışlar ve başka çeşitli gelirler.

BEŞİNCİ KISIM

Emekli Keseneğine Esas Tutulacak Aylık, Ücret ve Ödenekler

Madde 15 – Emeklilik keseneği, aşağıda yazılı aylık ve ücret tutarları ile ödeneklerden alınır: ⁽²⁾

a) (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

b) (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

c) (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

(1) Bu bentteki oranın 1994 Mali Yılında % 0 olarak uygulanacağı 24/12/1993 tarih ve 3941 sayılı "1994 Mali Yılı Bütçe Kanunu'nun 60/g maddesi ile hükme bağlanmıştır. (R.G.: 29/12/1993 - 21803 Mük.)

- (2) Bu maddenin a,b,c,ç,d bendleri ile (i) bendinin ikinci fıkrasının,5434 Sayılı Kanuna 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla eklenen ve numaraları teselsülü sağlamak amacıyla Ek Madde 16, 17 ve 18 olarak değiştirilen Ek 1, Ek 2 ve Ek 3 üncü maddelerin yürürlüğe girdiği 1/3/1971 tarihinden itibaren hükmü ve uygulama imkanı kalmamıştır
- (3) (d) fıkrasında yer alan, “%15” oranı, 25/6/2003 tarihli ve 4905 sayılı Kanununun 2 nci maddesi ile “% 16” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir

Sayfa 9

2080

ç) Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunduktan sonra illerin daimi komisyonu üyeliklerine seçilenlerle belediye başkanlığına seçilen veya tayin edilenlerin,kadro ödeneklerini geçmemek şartıyla son müktesep hak derecelerinin aylık veya ücret tutarları;

Bu aylık veya ücret tutarları kadro ödeneklerinden fazla bulunur ve kadro ödenekleri de 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanunun 28/12/1946 tarihli ve 4988 sayılı kanunla değiştirilen 1 inci maddesinde yazılı aylık tutarlarından birine uymazsa en yakın üst derece aylık veya ücret tutarları;

Bunlar sözü geçen kanuna göre yükselme müddetlerini doldurdukça kesenekleri, kadro ödeneklerinin müsait olması şartıyla iktisap edecekleri üst derece aylık veya ücretlerinin tutarlarından alınır.Ancak bu muamele kendilerine bu kanun dışında,bir hak vermez.

d) Vaiz ve dersiamların ve başdağıtıcı ve hat başbakıcılarla dağıtıcı ve hat bakıcıların bütçe kanunları ile kabul edilen aylıkları tutarları;

e) (**Değişik: 28/5/2003-4861/21 md.**)Harp okulları, fakülte ve yüksek okullarda Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına okuyanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulanların öğrenci harçlıkları ile teğmen veya astsubay çavuş aylıkları arasındaki farkın keseneği aynı esaslara göre öğrenciler adına kurumlarınca ödenir.

Bunların 31 inci madde gereğince emeklilik müddetlerinden indirilen yılları takip eden yıla ait aylıklarından kesenek alınmaz.

Fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay veya astsubay nasbedilen veya askerlik hizmetini takiben muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilen ve bir yıllık deneme süresini başarı ile tamamlayarak Türk Silâhlı Kuvvetleri kadrolarına asil olarak atananların yüksek öğrenim süresinin fiilî hizmetlerinden sayılması nedeniyle doğacak borçlanmaya ait borç miktarı, göreve başladıkları tarihteki rütbeleri aylığının emekli keseneğine ait unsurları ve borçlanmanın yapıldığı tarihteki katsayı rakamı esas alınarak hesaplanır. Borç miktarına ait kesenek ilgilinin aylığından kesilerek, karşılığı da kurumlarınca verilmek suretiyle, tebliğ tarihinden itibaren üç yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına ödenir.

Ancak, yüksek öğrenim süresinin fiilî hizmetlerinden sayılması nedeniyle yapılacak borçlanma tahakkukunun bir yıllık deneme süresinin bitiminden itibaren altı ay içinde yapılması şarttır. Tahakkukun altı aylık sürenin bitiminden sonra yapılması durumunda, borç tahakkuku, tahakkukun yapıldığı tarihteki hükümler dikkate alınarak yukarıda belirtilen esaslar dahilinde yapılır. Deneme süresi içerisinde veya bitiminde, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilen kişiler, yüksek öğrenim süresini borçlanamaz.

f) Açıktan tayin edilen vekillerin, kanunlarına göre, aldıkları vekillik aylık veya ücretleri tutarları;

Sayfa 10

2081

Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde önceden bulunanların vekil tayin edildikleri vazifelerin aylık veya ücretlerini geçmemek şartıyla müktesep hak dereceleri ve evvelki vazifelerde geçmiş müddet ile vekillik ettikleri vazifelerde geçecek müddetlere göre yükselme müddetlerini doldurdukça,bu kanun hükümleri dışında bir hak vermemek şartıyla bir üst derece aylık veya ücretleri tutarları;

g) (**Değişik: 17/5/1990 - 3650/1 md.**) Görevden uzaklaştırılan,görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan kanunları gereğince tam veya eksik aylığa müstehak bulunanların emeklilik keseneğine esas aylık ücretlerinin yarısı;

Kanunlarına göre bu müddetler için sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananların ise emeklilik keseneğine esas aylık veya ücretlerinin tamamı.

h) (**Değişik: 13/11/1981 - 2559/2 md.**) Kazanılmış hak aylık derecelerinden en çok üç aşağı dereceye kadar olan kadrolara atanan veya seçilenlerin,aylıkları genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber emeklilik keseneklerine ve kurum karşılıklarına,kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri esas alınır. Bunlar kesenek ödedikleri dereceler son kademesine kadar kademe ilerlemesinden yararlanırlar.Ancak,atandıkları veya seçildikleri tarihlerdeki derece ve kademe ile ilerledikleri kademe tutarları arasındaki farklara ait artış farklarının, kesenek ve kurum karşılıklarının tamamı ilgililerin aylıklarından kesilir.

i) (**Ek: 9/6/1952 - 5951/3 md; Değişik: 8/2/1954 - 6244/2 md.**) 12 nci maddenin II işaretli fıkrasının (1) bendinde yazılı olanların emekliliğe esas olan son aylık veya ücret tutarları;

(**İkinci paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.**)

ALTINCI KISIM

Emekli Keseneklerinin Kesilme ve Sandığa Gönderilme Şekli

Madde 16 – Emeklilik kesenekleri kurumlarca aylık, ücret veya ödeneklerin bordrolarında gösterilir ve bunların hak sahiplerine ödenmesi sırasında kesilir.

Aylık, ücret veya ödeneklerin emanet hesaplarına alınması hak sahiplerine ödeme sayılır. Bunların 15 inci maddenin (g) fıkrasında yazılı haller dışında kanun veya hüküm ile veyahut idari, inzibati sebeplerle eksik verilmesi emekli keseneğinin eksik hesaplanmasını icabettirmez.

Talim ve manevra için rütbe ile silah altına alınan iştirakçilerden rütbeleri aylıkları, vazife aylık veya ücretlerinden fazla olanların istihkak farklarına ait emekli kesenekleri vazife aylık veya ücretlerinden kurumlarınca ve seferberlik ve harb için silah altına alınanlardan vazife aylık veya ücretleri rütbeleri aylıklarından fazla olanların istihkak farklarına ait emekli kesenekleri de, rütbeleri aylıklarını ödiyen kurumlarca kesilerek Sandığa gönderilir.

Madde 17 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/4 md.)

Kurumlar 14 üncü maddede yazılı Sandık gelirlerinden;

a) **(Değişik: 13/7/1993 - KHK - 486/20 md.)** a,b,c,ç,d fıkralarında yazılı kesenek ve karşılıkları aylık, ücret veya tahsisatın tediyesi gününü takip eden günden başlamak üzere 7 gün içinde,

b) (f) fıkrasında yazılı % 4'lerin tamamını, bütçelerinin yetkili makamlarca tasdik edildiği tarihleri takip eden aybaşlarından itibaren en çok (6) ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ve yıl içinde alınan ek tahsisatlara ait % 4'lerin tamamının da o yılın son gününü geçmemek üzere bunların alındığı tarihleri takip eden 2 ay içinde,

Sayfa 11

2082

c) **(Değişik: 13/7/1993-KHK-486/20 md.)** g,h,i fıkralarında yazılı olanları tahsilleri gününü takip eden günden başlamak üzere 7 gün içinde,

ç) (j) fıkrasında yazılı olanları, ilgili maddelerinde gösterilen süreler içinde.

Sandığa veya Sandık adına postaya veya bankaya yatırmaya mecburdurlar.

Gelirlerin ve tahsilatın Sandığa veya Sandık adına postaya veya bankaya yatırılmasını müteakip, kurumlar, 14 üncü maddenin (f, g, h, i, k, l) fıkralarında ve 28 inci maddede yazılı gelirler için gelirin cinsini, miktarını, makbuzun tarih ve sayısını ve hangi banka veya posta idaresine yatırıldığını gösterir muhtasar bordroyu Sandığa gönderirler.

14 üncü maddenin (a, b, c, ç, d) fıkraları ile 34, 38 ve 39 uncu maddelerde yazılı gelirler için, kurumlarca iştirakçilerin adı, soyadı ve emeklilik sicil numaraları ile her çeşit emeklilik kesenekleri, kurum karşılıkları, hizmet borçlanmasına ait tahsilat ve bu mahiyetteki paralar ait olduğu ay sütununda gösterilmek suretiyle her takvim yılı için iki nüsha "Şahıs Emeklilik Kesenekleri İcmal Bordrosu" düzenlenir.

Bir ay içindeki fiili ve itibari hizmet süreleri tahakkuk ettirilerek sütununa yazılır ve yıl sonunda bu Kanunda yer alan maddelere göre bu hizmetlere ait paralar hesap edilerek ayrıca kaydolunur.

Kurumlar bu bordroların, bağlı oldukları tediye merkezinin parasal mutabakatını aldıktan sonra, birinci nüshasını en geç müteakip yılın Ocak ayı sonuna kadar Sandığa veya Sandık adına postaya verirler. Bordroların ikinci nüshaları kurumlarca yıllar itibariyle arşivlenir.

Tediye merkezleri her kurumun aylık ödeme bordrosundaki kesinti sütunlarında gösterilen Sandık gelirlerinin aylık toplamını, her sayfası bir kuruma tahsis edilecek bir deftere Sandık gelirinin cinsine göre ayrı ayrı göstermek suretiyle her ay kaydederler.

Yıl sonlarında tediye merkezlerince, zımbalı olan bu defterin kurumlar itibariyle toplamları yapılı ve bundan da bir icmal bordrosu çıkarılır ve her yıl Ocak ayı sonuna kadar Sandığa veya Sandık adına postaya verilir.

İcmal sütununun altında her ay gönderilen paralara ait banka veya posta makbuzlarının gün, sayı ve muhteviyatları da gösterilir.

Sayfa 12

2083

Sandık gelirlerini tahakkuk ettirmeyen, yukarıda yazılı süreler içinde kesmeyen veya göndermeyen kurumların ve tediye merkezlerinin tahakkuk ve ödemeyle ilgili memurları ile sorumlu muhasiplerinden bu paralar % 10 fazlasıyla birlikte ve Sandığın talebi üzerine 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre mahalli maliye teşkilatınca tahsil olunur.

Şu kadar ki, kendilerinden para cezası tahsil edilecek memur ve muhasiplerin kurumları tarafından, gecikmenin mücbir sebepler dolayısıyla vaki olduğu bildirildiği ve Sandık Yönetim Kurulunca bu husus haklı görüldüğü takdirde para cezasının tahsilinden vazgeçilir.

(ç) fıkrasında yazılı süreler içerisinde yatırılmayan Sandık gelirleri ise, kurumlarından % 30 faizi ile birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil olunur.

Kurumların bütçelerindeki ödeneğin yetmemesi veya ödenek mevcut olduğu halde mahalline ödeme emri gönderilmemesi dolayısıyla Sandık gelirlerinin zamanında gönderilmemesi halinde bu paralar % 20 gecikme zammıyla birlikte ilgili kurumdan alınır.

Yukarıda yazılı defter ve icmal bordroları Sandıkça hazırlanır.

Sandık Genel Müdürü, kurumların bu Kanunda yazılı konularda Sandığa karşı vebelerini yerine getirip getirmediğini, mahalli en büyük amirin tefrik edeceği bir memurla birlikte müfettişleri eliyle münferiden veya yıllık çalışma programları çerçevesinde teftiş ettirebilir.

Sandık müfettişlerinin bu görevlerini yerine getirmek için isteyecekleri defter, kayıt, hesap ve sair belgelerin ibrazı zorunludur. Bunları vermeyenler hakkında 128 inci madde hükümleri tatbik olunur.

Madde 18 – Ay başlarından sonra başka bir kurumda emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye geçen iştirakçilerden aylık, ücret veya ödeneklerini peşin alanların emekli kesenekleri, ödemeyi yapan kurumlarca, aylık veya ücretlerini ay sonlarında alanların kesenekleri de geçtikleri kurumlarca tam olarak kesilip karşılıkları ile birlikte 17 nci maddede yazılı esaslara göre Sandığa ödenir.

Madde 19 – Sandık gelirlerinin kurumlarca ödenecek kısımları için gerekli ödenekler her yıl bütçelerine tamam olarak konur. Tamam veya hiç konulmamış ödenekleri bütçeleri tasdik eden makamlar tamamlamaya mecburdurlar.

YEDİNCİ KISIM

Sandığın Mevcutları

Madde 20 – Sandığın her çeşit menkul ve gayrimenkul malları, gelir ve alacakları Devlet mallarının hak ve rüçhanlığını haizdirler. Bunlara karşı suç işleyenler hakkında Devlet mallarına karşı suç işleyenler gibi kovuşturma yapılır.

(Değişik: 22/1/1997 - 4227/1 md.) Bunlar, emanet hesaplarında kayıtlı olanlar hariç olmak üzere Sandığın veya Sandık iştirakçileriyle Sandıktan aylık bağlananların borçları için hiçbir suretle haciz edilemeyeceği gibi, bunlar hakkında iştirakçilerle Sandıktan emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylığı bağlananlar tarafından temlik tasarrufla bulunulamaz.

(Ek: 22/1/1997 - 4227/1 md.) Sandığın, mülkiyetinde bulunan veya müşterek maliki bulunduğu gayrimenkullerden, Sandık Yönetim Kurulunca belirlenecek ve Maliye Bakanlığınca onaylanacak olanlar, üzerinde varsa diğer malikler ile de anlaşarak, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunundaki şartlar aranmaksızın, Sandığın talebi üzerine, 20 gün içinde tapu sicil müdürlüklerince tapuda, kat mülkiyeti kütüğüne bağımsız bölümler halinde tescil edilir. Bu işlemin yapılması sırasında, kat mülkiyetine geçiş için, kadastro müdürlüğüne zemindeki fiili durumu tespit eden plan, vaziyet planı sayılır ve anılan Kanunun 12 nci maddesinin (b) bendinde yazılı fotoğrafın Kurum temsilcisine tasdik edilmesi yeterli görülür ve başkaca bir belge aranmaz.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/57 md.) T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde bulunan ve doğrudan hizmetleriyle ilgili olmayan gayrimenkulleri ile iştirak payları, aşağıdaki usul ve esaslara göre satılabilir. Sandığa ait gayrimenkuller ile iştirak paylarından hangilerinin satılacağına Sandık Yönetim Kurulunca karar verilir.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/57 md.) Değer tespiti, değer tespit komisyonu tarafından uluslararası kabul görmüş olan yöntemlerden bir veya birkaçının kullanılması suretiyle yapılır. Değer tespitinde uzman kuruluşlardan yararlanılabilir.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/57 md.) Değer Tespit Komisyonu; Sandık Yönetim Kurulunun belirleyeceği bir genel müdür yardımcısı başkanlığında, inşaat ve emlak dairesi başkanı, bu dairede görevli bir şube müdürü, idarî işler dairesi başkanı, muhasebe ve mali işler dairesi başkanı olmak üzere beş üyeden oluşur. Komisyonunda aynı sayıda yedek üye görevlendirilir. Komisyon üye tam sayısı ile toplanır, salt çoğunlukla karar verir.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/57 md.) İhale Komisyonu; Sandık yönetim kurulu kararı ile Sandık Genel Müdürü veya genel müdür yardımcısının başkanlığında, inşaat ve emlak dairesi

Sayfa 13

2084

başkanı, idarî işler dairesi başkanı, muhasebe ve mali işler dairesi başkanı ile I. hukuk müşaviri olmak üzere beş üyeden oluşur. Komisyonunda aynı sayıda yedek üye görevlendirilir. Komisyon üye tam sayısı ile toplanır, salt çoğunlukla karar verir. Sandığa ait gayrimenkullerin satışına ilişkin ihaleler, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde yer alan kapalı teklif, pazarlık veya açık artırma usullerinden biri uygulanmak suretiyle yapılır. Bu usullerden hangisinin uygulanacağına gayrimenkullerin nitelikleri ve özellikleri dikkate alınarak Sandık Yönetim Kurulunca karar verilir. Sandığa ait iştirak paylarının satışında 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde yer alan pazarlık usulü uygulanır. İhale sonuçları Sandık Yönetim Kurulunca onaylanmak suretiyle kesinleşir.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/57 md.) Ancak, Sandığa ait olup Sandık Yönetim Kurulunca belirlenecek gayrimenkul ve iştirak paylarının satışı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmek üzere Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilebilir. Bu durumda ilgili gayrimenkul veya iştirak payı özelleştirme programına alınmak üzere Özelleştirme Yüksek Kuruluna sunulur. Özelleştirme Yüksek Kurulunun kararı üzerine satış işlemleri 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Satış gelirleri Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan giderler düşüldükten sonra Sandığa aktarılır. Satılmak üzere özelleştirme programına alınan Sandığa ait gayrimenkul ve iştirak paylarının mülkiyeti ve statüsü aynen devam eder.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/57 md.) Sandık mülkiyetinde bulunan, Kültür ve Turizm Bakanlığınca tahsisi talep edilen ve Sandık Yönetim Kurulunca uygun görülen tescilli taşınmaz kültür varlıkları, Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilmek

üzere, rayiç bedeli üzerinden Hazineye devredilir. Tapuda Hazine adına tescil edilen bu taşınmazların bedeli Kültür ve Turizm Bakanlığınca Sandığa ödenir. Bu amaçla Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesine yeterli ödenek konulur.

(Ek: 22/1/1997 - 4227/1 md; İptal Ana. Mah.nin 20/5/1997 tarih ve E.1997/36, K.1997/52 sayılı kararı)

Madde 21 – Sandığın her çeşit menkul ve gayrimenkul malları ile hak, gelir ve alacakları ve muameleleri ve bunların tahakkuk, tahsil ve ödemelerine ait kağıt, makbuz ve ilanlar her çeşit vergi, resim ve harçlardan muaftır.

Madde 22 – (Değişik:3/3/1954-6311/8 md.)

Sandığın ihtiyatları normal ve belli ihtiyaçlar için serbest bulundurulması lazım gelen miktarlar çıkarıldıktan sonra kalanı;

I – Müttehavvil gelirli kıymetlerden:

a) % 40 ı geçmemek üzere iktisaden inkişafa mazhar olan en uygun yerlerde ve en fazla varidat temin edecek şekilde ve belediye hudutları içinde satın alınacak veya yaptırılacak gayrimenkullere;

b) **(Değişik:12/6/1957-7003/1 md.)** Yüzde kırkı geçmemek üzere;

1 – Sermayesinin tamamı veya yarısından fazlası Devlete ait olan kurumların veya bu kurumlarca sermayesine iştirak olunan sermaye şirketlerine veya bu kurum ve şirketlerle müştereken girişilecek teşebbüslere,

2 – Memleket ekonomisinin inkişafına müessir ve sandık plasmanları bakımından da emin ve istifadeli olmak ve önceden İcra Vekilleri Heyetinden müsaade istihsal edilmek kaydıyla, hususi sermaye ile kurulmuş sermaye şirketlerinin aksiyonlarına veya bu şirketlerle ve diğer müteşebbislerle müştereken girişilecek teşebbüslere;

II – Sabit gelirli kıymetlerden:

c) **(Değişik: 7/5/1986 - 3284/5 md.)** Devlet bono ve tahvilleri ile kamu yatırımları gelir ortaklığı senetlerine;

ç) (b) fıkrasında yazılı şirketlerle Devlet sermayesiyle kurulmuş olan teşekküllerin veya milli bankaların obligasyonlarına;

d) **(Değişik: 7/5/1986 - 3284/5 md.)** Faiz haddi yürürlükteki mevzuata göre en yüksek seviyede olmak şartıyla vadeli ve vadesiz mevduat şeklinde milli bankalara;

Yatırılmak üzere İdare Meclisince hazırlanıp Maliye Vekaletince tasdik olunacak en çok (5) yıllık ve lüzum ve ihtiyaçlara göre aynı usulle değiştirilebilen bir yatırım planı dairesinde işletilir. Yatırımlar bu plana göre İdare Meclisi kararıyla yapılır.

e) **(Ek: 25/4/1967 - 855/1 md.)** (1) işaretli bendin (a) fıkrasında sözü edilen taşınmaz mallardan turistik mahiyette bulunanlar, belediye hudutları dışında da tesis olunabilir.

Madde 23 – (Değişik :7/5/1986 - 3284/6 md.)

Sandığın her yıl; bütçesine konulacak ödenekten iki iştirakçinin kefaletiyle ve Sandığa tabi veya diğer sosyal güvenlik kurumlarına prim ödemek suretiyle geçen sürelerinin toplamı en az beş yıl olan iştirakçilere, faiz haddi % 5'ten aşağı olmamak üzere borç para verilebilir.⁽¹⁾

(1) *Bu fıkrada yer alan "...bir yıl evvelki bilançosunda görülen Sermayesine göre döner sermaye olarak kullanılacak fondan..." ibaresi; 28/3/1988 tarih ve 318 sayılı KHK'nin 4 üncü maddesi ile "bütçesine konulacak ödenekten" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.*

Sayfa 14

2084-1

Verilecek borcun miktarı iştirakçilerin aylık veya ücretlerinin 3 katını geçemez. Verilen borç para en çok iki yıl içinde geri alınır.

Verilen borç para, iştirakçilerin mensup oldukları kurumlar tarafından, Sandıkça gönderilen ve bir kayıt sistemi ile borç bitinceye kadar muhafaza edilecek olan mektuplardaki miktarlara göre, ilgililerin borç aldıkları ayı takip eden aybaşıdan itibaren aylıklarından gerekli kesinti yapılarak ad ve soyadları ile emeklilik sicil numaraları da doğru ve tam olarak kaydolunmak suretiyle düzenlenecek tahsilat bordroları ile bağlı buldukları saymanlıklar tarafından ilgili bankalar vasıtasıyla Sandığa gönderilir.

Değişik: 13/7/1993 - KHK - 486/21 md.) Her ay başında yapılan borç para kesintileri toplamı saymanlıklar tarafından en geç 7 gün içinde tahsilat bordroları ile birlikte Sandık adına bankaya intikal ettirilir. Bankaca ekstrelerle birlikte Sandığa gönderilir. Kesilen borç

Sayfa 15

2084-2

Sayfa 16

2085

para taksitlerini bu süre içinde ilgili bankalara intikal ettirmeyen saymanlıkların bu işle görevli memurlarından, Sandığın talebi üzerine, ilgili bankalara yatırılacak para miktarı üzerinden %30 faiz kurumlarca tahsil edilir ve Sandığa gönderilir. Bu faiz, ödemeyenlerden Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre mahalli maliye teşkilatınca tahsil edilir.

Borcun tamamını ödemedememek emekli, adi malul, vazife veya harp malulü ve er vazife malulü olanların kendilerine, ölenlerin dul ve yetimlerine veya kanuni mirasçılara ödenecek emekli ikramiyesinden borç artıkları defaten,

ikramiyelerinin borç artıklarını karşılamaması halinde Sandıkça veya diğer sosyal güvenlik kuruluşlarınca bunlara ödenecek aylıklardan taksitler halinde veya yapılacak toptan ödeme veyahut sair adlarla ödenecek toplu paralardan def'aten tahsil edilir.

Sandıktan borç para almış bulunanlara kefil olmuş iştirakçilerden borcun tahsili cihetine gidilmesi hallerinde de yukarıdaki hükümler uygulanır.

Borç vermeye ait diğer hususlar yönetmelikte belirtilir.

Madde 24 – (Mülga: 3/3/1954 - 6311/19 md.)

Madde 25 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/7 md.) Sandık ihtiyacı için gayrimenkuller Yönetim Kurulu Kararı ve Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayı ile satın alınabilir, yaptırılabilir veya kanunla sandığa verilen görevlerin ifası için gerekli görülen yerlerde Sandıkça kamulaştırılabilir.

22 nci maddede belirtilen gayrimenkuller de yukarıdaki fıkra hükümlerine tabidir.

SEKİZİNCİ KISIM

Hesap İşleri

Madde 26 – Sandık sermayelerinin çeşitleri ve gelirlerinin, bunlardan hangilerine kaydedileceği, ödemelerin hangilerinden yapılacağı ve Sandığın iş ve ihtiyacına uygun bilanço şekli Umumi Murakabe Heyetinin de düşüncesi alınarak yönetmelik ile belirtilir.

Madde 27 – Genel Kurul tarafından tasvip edilen bilanço ile kar ve zarar hesabına göre belirecek safi kar, sermaye hesaplarına geçirilir.

Madde 28 – Sandığın her yıl kati mizanına göre tahakkuk edecek yönetim giderleri, o yıl içinde 14 üncü maddenin (d) fıkrası gereğince, ödedikleri karşılıklar nispetinde kurumlar adına borç kaydedilir. Ve bu borçlar kurumlarca en geç mütaakıp yılın Haziran ayı sonuna kadar Sandığa ödenir.

(Ek: 3/3/1954 - 6311/10 md.) Şu kadar ki, Umumi Murakabe Heyeti için Sandık idare masraflarından bir hisse ayrılmıyacağı gibi mezkûr heyetin masraflarına da Sandıkça iştirak edilmez.

Madde 29 – Maliye Bakanı en az 5 yılda bir defa, harb halinde, harbin sona erdiği tarihten itibaren en çok 6 ay içinde Sandığın mali durumunu ve bu kanunla kabul edilen çeşitli ödemeleri her cihetten, biri aktüer olmak üzere, teknik uzmanlara inceletmeye mecburdur.

İncelemeler sonunda Sandığın mali durumunun sağlamaştırılması ve geleceğinin zarardan korunması için bu kanun hükümlerinde değişiklik yapılması gerekli görülürse, Maliye Bakanının teklifi üzerine hükümetçe kararlaştırılarak bir kanun tasarısı ile Büyük Millet Meclisine arz olunur.

İlk inceleme üç yıl içinde aktüerlere yaptırılır.

Sayfa 17

2086

DOKUZUNCU KISIM

Bu Kanunla Tanınan Hakların Başlangıcı

Madde 30 – İştirakçilere bu kanunun 13 üncü maddesi ile tanınan haklar, durumlarına göre 14 üncü maddenin (a) veya (b) fıkraları gereğince ilk alınan keseneklerin ilgili bulunduğu ay başından başlar.

ONUNCU KISIM

Fiili Hizmet Müddeti

Madde 31 – Fiili hizmet müddeti, iştirakçinin 30 uncu madde gereğince bu kanunla tanınan haklardan faydalanmaya başladığı tarihten itibaren tam kesenek vermek suretiyle geçirdiği müddettir.

Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanlar için ayrıldıkları ayın tamamı fiili hizmet müddeti sayılır.

13/11/1943 tarihli ve 4489 sayılı kanun gereğince aylıksız geçen izin müddetlerinin fiili hizmet müddeti sayılması, bunlar için son aylık veya ücret, yükselme yapılmış ise, yükselen aylık veya ücret üzerinden 14 üncü maddenin (a) ve (c) fıkraları gereğince her aya ait keseneğin ilgililer tarafından 17 nci maddenin (a) fıkrasında yazılı müddet içinde Sandığa gönderilmesine bağlıdır. ⁽¹⁾

Bu takdirde bunların karşılıkları, Sandığın bildirim üzerine, kurumlarca ödenir.

Ancak sözü geçen kanunun 2 nci maddesinin (a) fıkrası gereğince bunlardan başarı ile dönemiyenlerin bu müddetleri fiili hizmet müddeti sayılmaz.

(Değişik: 28/5/2003-4861/22 md.) Harp okulları, fakülte ve yüksek okullar ile astsubay meslek yüksek okullarında sınıfnı geçemeyen Türk Silâhlı Kuvvetleri mensubu askerî öğrencilerin, fazla öğrenim yılları fiili hizmet müddetlerinden indirilir. Fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokullarında kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay veya astsubay nasbedilen veya askerlik hizmetini takiben muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilenlerin, normal süreyi aşan öğrenim süreleri fiilî hizmet müddetinden sayılmaz.

(Değişik: 28/5/2003-4861/22 md.) Bu okulları tamamlayamayan ayrılanların ve fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına okuduktan sonra astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulandan bu eğitimi tamamlayamayan ayrılanların buralarda geçen öğrenim ve eğitim müddetleri fiilî hizmet müddeti sayılmaz.

Er olarak silah altına alınan iştirakçilerin eksik aylık veya ücret almak suretiyle geçen müddetleri bu aylık veya ücretlerinin tamamı üzerinden kesenek ve karşılıkları alınmak suretiyle, fiili hizmet müddeti sayılır.

(Değişik: 17/5/1990 - 3650/2 md.) 15 inci maddenin (g) fıkrasının birinci bendinde yazılı olanların fiili hizmet müddetleri yarım hesaplanır.

Madde 32 – İştirakçilerin; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aşağıda yazılı vazifelerde geçen fiili hizmet müddetlerinin her yılı için hizalarında gösterilen müddetler eklenir:

(1) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 108. maddesine göre ücretsiz izin alanların ücretsiz izinli olarak geçen sürelerinin hizmetten sayılması konusunda 30/12/1982 tarih ve 2771 Sayılı Kanuna bakınız. 926 Sayılı Kanuna 29/7/1983 tarih ve 2870 Sayılı Kanunla eklenen Ek 20 nci madde ile kadın subay ve memurların ücretsiz izinli geçen sürelerin bazı şartlarla hizmetten sayılması hakkı getirilmiştir.

Sayfa 18

2087

İştirakçiler	Hizmetin geçtiği yerler	Eklenecek
		müddetler
		Ay
a) Muvazzaf, yedek ve gedikli subaylarla askeri memur ve gedikli erbaşların; (1)	Cumhuriyet Ordusu kadrolarında	3
b) (Değişik: 4/4/1995 - 4104/1 md.) Asaleti onaylanmış olmak şartıyla Adaylıkta geçirilen süreler dahil polis, komiser yardımcısı, komiser, başkomiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensuplarının (2)	Emniyet ve polis mesleğinde	3
c) Lokomotif, makinist ve ateşçilerinin;	Lokomotif üzerinde	6
ç) Gemi ateşçi ve kömürcüleriyle dalgıçların;	Denizde	6
d) Atelye, fabrika, havuz ve depolarda çalışanların;	I - Çelik demir ve pirinç döküm işlerinde; II - Zehirli, boğucu gaz, asit, boya işleriyle gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren başka işlerde; III - Patlayıcı maddeler yapılmasında; IV - Lokomotif ve gemi kazanlarının onarılması ve temizlenmesi işlerinde; V - Gemilerin (Sintine) lerinde ve (Dabilbotom) gibi kapalı sarnıçlar içindeki raspa ve boya işlerinde; VI - Oksijen, elektrik kaynağı, keski, tabanca ile perçin, takım sertleştirilmesi ve kum püskürtme suretiyle raspa işlerinde;	6

(1) 24/6/1965 tarih ve 635 Sayılı Kanununun 26 nci maddesi ile uzman jandarmaların ve 18/3/1986 tarih ve 3269 Sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile de uzman erbaşların bu fıkradan faydalanmaları sağlanmıştır.

(2) 22/7/1965 tarih ve 644 Sayılı Mülga Kanunla MİT kadrosuna dahil emniyet müfettişi, emniyet müfettiş yardımcıları ve dedektiflerin bu fıkradan faydalanmaları sağlanmıştır; 1/11/1983 tarih ve 2937 Sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle de MİT fiili kadrosuna dahil olup, halen çalışan memurların teşkilatta geçen sürelerine, yılda üç aylık fiili hizmet süresi zammı ekleneceği hükme bağlanmıştır.

Sayfa 19

2088

İştirakçiler	Hizmetin geçtiği yerler	Eklenecek
		müddetler
		Ay
e) Maden istihsalinde çalışanların;	Toprak altında maden çıkartma işlerinde;	6
f) (Ek: 11/3/1954 - 6388/3 md.) Devlet Tiyatrosu sanatkarlarının (1)	Devlet Tiyatrosu sanatkarlığında	3

- g) (Ek: 1/9/1956 - 6842/1 md; Değişik: 1/6/1967-875/1 md.) Tarım Bakanlığı Zirai Mücadele ve Karantina Teşkilatı ile Veteriner Teşkilatında vazife gören memur ve hizmetlilerin Zirai Mücadele ve zirai karantina teknik ve idari işleri ile salgın, bulaşıcı, paraziter hayvan hastalıklarıyla mücadele işlerinde 2
- h) (Ek: 19/9/1972 - 1621/1 md.) Mesleği olan ve bu sebeple röntgen, radyum ve benzeri ve benzeri iyonizan radyasyonlarla bilfiil çalışan tabip, teknisyen, sağlık memuru, radyasyon fizikçisi ve teknisyeni ve iyonizan radyasyonla yine bilfiil çalışan bilümum personel ve yardımcıları. Mesleği icabı röntgen, radyum ve benzeri iyonizan radyasyon laboratuvarlarında. 3 ay

Yukardaki fıkra kapsamına giren iştirakçilerin fiili hizmetlerine eklenecek müddet, 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra görevde bulunup da, o zamandanberi iyonizan radyasyon laboratuvarlarında bilfiil çalışmış olanların emeklilik işlemlerinde uygulanır.

i) (Ek: 11/8/1977 - 2098/2 md.)

- I. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda haber hizmetini yapan ve yürüten Daire Başkanı, Müdür, Müdür Yardımcısı, Şef, muhabir, redaktör spiker, redaktör, müterci, kameraman, fotoğrafçı, ışıkçı, sesci, teknisyen, Türkiye Radyo - TV Kurumu haber teleks operatörü hizmetlerinde 3 ay

Yukarıdaki fıkra kapsamına giren iştirakçilerin fiili hizmetlerine eklenecek süre, 359 sayılı TRT Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Kurumun haber hizmetlerinde bilfiil çalışmış olanların emeklilik işlemlerinde uygulanır.

- II. Basın kartı yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle gazetecilik yapanlardan memurluğa girip de, meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilenler

Basın müşavirleri

3 ay

Yukarıki (c,ç,d,e) fıkralarında gösterilen vazifelerde bir yıl içindeki çalışma saatlerinin her sekiz saati bir gün hesaplanır.

Yıllık çalışma saatleri toplamının ay kesirleri tam ay sayılır.

(1) 25/3/1957 tarih ve 6940 Sayılı Kanunun 21 inci maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının yabancı olmayan Şef ve Üyelerinin bu fıkradan faydalanmaları sağlanmıştır.

Sayfa 20

2089

a) fıkrasında yazılı olanlardan mütaakıp fıkralarda gösterilen hizmetler de çalışanlar yalnız (a) fıkrasında yazılı fiili hizmet müddeti zamlarından faydalanırlar.

Madde 33 – 32 nci maddede gösterilen vazifelere yıl başından sonra girenlerin fiili hizmet müddet zamları, girdikleri ay hariç olmak üzere, o yılın geri kalan ayları için ve yıl sonundan önce ayrılanların fiili hizmet müddeti zamları da, ayrıldıkları ay da dahil olmak üzere, yılın geçmiş ayları için hesaplanır.

(Değişik: 8/7/1971 - 1425/4 md.) Fiili hizmet müddeti zamları, emeklilik muamelelerinde fiili hizmet sayılır. Bu zamların toplamı 8 yılı geçemez. Lokomotif makinist ve ateşçileri 8 yıl kaydına tabi değildir.

Madde 34 – Kurumlar, iştirakçilerin fiili hizmet müddeti zammı yapılmasını gerektiren vazifelerdeki yıllık çalışma müddetlerini ve yapılacak zamları gösteren izahlı cetvelleri, yıl sonlarından itibaren 3 ay içinde Sandığa göndermeye mecburdurlar.

Bunlar için ilgililerden ayrıca kesenek alınmayıp o yıldaki son aylık veya ücretleri üzerinden eklenecek müddete ait istihkakları toplamının % 10'u, yarısı kesenek ve yarısı karşılık sayılmak üzere; kurumlar tarafından yukarıda yazılı cetvellerle birlikte Sandığa gönderilir.⁽¹⁾

ON BİRİNCİ KISIM
İtibari Hizmet Müddeti

Madde 35 – İtibari hizmet müddeti, bu kanun gereğince bağlanacak aylıklar ve yapılacak kesenek iadesi ve toptan ödemelerin hesabında fiili hizmet müddetlerine eklenen müddettir.

Madde 36 – (Değişik: 18/1/1979 - 2177/1 md.)

İştirakçilerin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aşağıda yazılı görevlerde geçen fiili hizmet sürelerinin (zamlar hariç) her yıl için fıkralarında gösterilen itibari hizmet süreleri eklenir;

A) Muvazzaf ve yedek subay, astsubay, uzman jandarma çavuş ve uzman erbaşlardan:

- a) Harbi doğuran genel ve kısmi seferberliğe katılanların, harbin ilanından seferberliğin bitim tarihine,
- b) Seferberliği gerektiren iç tedip hareketlerine fiilen katılan birliklerde görevli olanların, çarpışmaların başlangıcından seferberliğin sona erdiği tarihe,
- c) Harp veya seferberlik ilan edilmeden, Anayasanın 66 ncı maddesi veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar uyarınca, yabancı ülkelere gönderilen Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapanların, çarpışma meydana gelmesi halinde çarpışmanın başlangıcından bitimine veya Türkiye'ye dönüş tarihine kadar geçen fiili hizmet sürelerinin (bu tarihlerden sonra devam eden tutsaklık süreleri dahil) bir katı;
- B) Kanunları gereğince aylıkları ödenmek suretiyle, kurumları ile ilgileri kesilmeyerek, (A) fıkrasının (a),(b),(c) bentlerinde yazılı hareketlerde sivil iştirakçi, er veya erbaş olarak katılanların, bu durumlarda geçen fiili hizmet sürelerinin (bu tarihlerden sonra devam eden tutsaklık süreleri dahil) bir katı;

(1) 24/12/1880 tarih ve 2363 Sayılı Kanunla kesenek oranı % 10'a, kurum karşılığı oranı % 18'e çıkarılmış, aynı Kanunla eklenen Ek Madde 1 ile (Teselsülü sağlamak için numarası "Ek madde 38" olarak değiştirilmiştir.) kesenek ve karşılık toplamını ifade eden oranlar "Kesenek ve karşılık toplamı" olarak değiştirilmiştir. 7/5/1986 ve 3284 sayılı Kanunla da kesenek oranları, % 12, karşılık oranı ise % 20 olarak değiştirilmiştir.

Sayfa 21

2090

C) Harp halinde düşmana tutsak düşen veya düşman tarafından enterne edilen iştirakçilerden kanunları gereğince, aylıkları ödenmek suretiyle, kurumları ile ilgileri kesilmeyenlerin, bu durumlarda geçen fiili hizmet sürelerinin bir katı;

Yukarıdaki yazılı itibari hizmet süreleri 3 aydan az ve toplamı 5 yıldan fazla olamaz.

Madde 37 – (Değişik: 23/6/1983 - 2852/1 md.)

Pilot olan ve olmayan Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı dahil) uçucuları ile Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü uçuş personelinin uçuşu olarak; denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçü subay, yedek subay ve astsubayların denizaltıcı, dalgıç, kurbağa adam ve paraşütçü olarak görevlerinde geçirdikleri fiili hizmet müddetlerinin her yılı için 32 nci maddenin (a) fıkrası ile 36 ncı maddenin (a),(b) fıkralarında gösterilen fiili ve itibari hizmet müddetleri zamları dışında ayrıca 6 ay itibari hizmet müddeti eklenir. ⁽¹⁾

Madde 38 – Müddet tahdidine ait hükmü hariç olmak üzere 33 üncü madde ile 34 üncü maddenin hükümleri 36 ve 37 nci maddelerde yazılı itibari hizmet müddeti zamları hakkında da uygulanır.

ON İKİNCİ KISIM

Emekli Aylığı Bağlanacak Haller

Madde 39 – Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır:

a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine;

b) **(Değişik birinci paragraf: 25/8/1999 - 4447/23 md.)** 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

Seçilmiş belediye reisleri ve vilayetlerin daimi komisyon azaları hariç olmak üzere, 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen,

(Üçüncü paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri, durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir. Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir. ⁽²⁾

(Dördüncü fıkra mülga: 7/2/1969- 1101/2 md.)

(Beşinci fıkra iptal: Anayasa Mah.nin 30/1/1963 tarih ve E.1962/262, K. 1963/21 Sayılı Kararı ile.)

(1) 28/2/1985 tarih ve 3160 Sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununun 15 inci maddesi gereğince Emniyet Genel Müdürlüğü uçuş personeli de aynı haktan yararlanır.

(2) (a) Bu bendin ikinci fıkrasındaki 25 yıllık süre, 28/2/1959 tarih ve 7242 Sayılı Kanunla 30 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(b) Bu bendin üçüncü fıkrasının, 30/5/1963 tarih ve 241 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 8/6/1963 tarihinden itibaren hükmü ve uygulama imkanı kalmamıştır.

Sayfa 22

2091

c) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) İştirakçilerden 40 ncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine;

ç) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilememiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen;

e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen;

f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlak ve yetersizlik sebeplerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

g) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/1 md.) Belediye reisleri ile vilayetlerin daimi komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

h) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

i) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

j) (Ek: 13/11/1981-2559/3 md.; Değişik:21/4/2005 – 5335/3 md.) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine,

k) (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/1 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E. 1994/67, K. 1994/64-2 sayılı Kararı ile.)

Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d,e ve f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

(Ek: 23/9/1983 - 2898/2 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

(Ek: 25/8/1999 - 4447/23 md.) (b) ve (ç) fıkralarında gösterilenlerden 32 nci madde gereğince fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenen bu sürenin üç yıldan çok olmamak üzere yarısı indirilir.

Sayfa 23

2092

ON ÜÇÜNCÜ KISIM Yaş Hadleri

Madde 40 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdukları tarihtir. 43 üncü maddede yazılı olanlar dışında, hizmet süreleri ne olursa olsun 61 yaşını dolduranlar hakkında da hizmetin gereğinin ve niteliğinin zorunlu kıldığı durumlarda kurumlarınca yaş haddi uygulanabilir. Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya naklen atamaları yapılamaz.

a) (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.)

b) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

c) (Mülga: 28/4/1982 - 2665/6 md.)

ç) (Değişik: 6/2/1959 - 7198/1 md.) Aşağıda yazılı olanların yaş hadleri, hizalarında gösterilen yaşları doldurdukları tarihlerdir:

I – Subay ve askeri memur ve gedikliler:	
1 – Asteğmen, teğmen ve üstteğmenler	41
2 – Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar	46
3 – Binbaşılar	52
4 – Yarbaylar	55
5 – Albaylar (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.)	60
6 – Tuğ ve Tümgeneral ve amiraller (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.)	62
7 – Kor ve organeraller ve amiraller	65
8 – Mareşal ve büyük amiraller	68
9 – 6, 7 ve 8 inci sınıf askeri memurlarla memur yardımcıları ve askeri hastabakıcı hemşireler	55
10 – Daha yukarı sınıflardaki askeri memurlar	60
11 – Gedikli subaylar	52
12 – Gedikli çavuşlar (Astsubay çavuşlar)	43
13 – Gedikli üstçavuşlar (Astsubay üstçavuşlar)	46

14 – Gedikli başçavuşlar (Astsubay başçavuşlar)	49
15 – Başgedikliler (Astsubay kıdemli başçavuşlar)	55

II – Emniyet mensupları:	
1 – Her derecedeki emniyet müdürleri ve emniyet ve polis müfettişleri	60
2 – Emniyet müfettiş yardımcıları ve emniyet amirleri	58
3 – Başkomiser, komiser ve komiser yardımcıları	56
4 – Polis memurları	52
III – Gümrük koruma mensupları:	
1 – Gümrük koruma memurları	50
2 – Gümrük koruma kısım amirleri	55
IV – Posta, telgraf ve telefon hat başbakıcı ve başdağıtıcıları ile hat bakıcıları ve dağıtıcıları	
	55

V – (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/2 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E.1994/67, K.1994/64-2 sayılı Kararı ile ; Yeniden Düzenleme : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan:

1. Müsteşar Yardımcısı, Başkan, Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüsavir 60
2. Daire Başkanı, Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir 58
3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 1 inci Sınıf Uzman, Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir, Savunma Sekreteri, Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56
4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 2 nci Sınıf Uzman, Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54
5. Diğer kadrodakiler 52

(Değişik : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bendlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, ilgili bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

d) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) (b) fıkrasında belirtilen görevlere 67 yaşını, (ç) fıkrasında belirtilen görevlere ise hizalarında gösterilen yaş hadlerini doldurmuş bulunanlar açıktan veya naklen atanamazlar.

e) (Değişik: 15/4/1987 - 3356/1 md.) Seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde;

I – Subayların:

1 – Tabip, veteriner, eczacı, kimyager ve diş tabipleri ile mühendis ve deniz subaylarının binbaşı ve daha aşağı rütbeleri 57 yaşına kadar (57 yaş dahil),

2 – Diğer sınıf subaylarının yukarıda gösterilen yaşlara kadar,

3 – 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilenler ise aynı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar,

II – Astsubayların:

Yukarıda gösterilen yaşlardan (5) yıl yaşlı olanları,

Sağlık durumları elverişli olanların en gençlerinden başlayarak orduya alınabilirler.

f) (Ek: 8/6/1959-7333/1 md; Mülga:27/7/1967-926/208 md.)

ON DÖRDÜNCÜ KISIM

Emekli Aylığı

Madde 41 – (Değişik: 23/9/1983 - 2898/3 md.)

a) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve personel kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.

b) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıkları, (a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara % 75'i, 25 yıldan az olanlara her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır.Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının % 1'inin 12'de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malullük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının % 100'ünü geçemez. Vazife malullüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygulanmaz. ⁽¹⁾

Madde 42 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/48 md.)

Cumhurbaşkanlığında bulunduktan sonra herhangi bir sebep ve suretle ayrılanlara veya bu makamlarda iken 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girenlere, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin yüzde kırkı emekli aylığı olarak bağlanır. Bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Hazineден alınır.

Madde 43 – Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunduktan sonra belediye başkanlığına ve illerin daimi komisyonu üyeliklerine seçilmiş veya seçilecekler bu vazifelerde bulunmakta iken emekliye ayrılma hakkını kazandıklarında veya (61) yaşını doldurdıklarında emekliye ayrılma istekleri yerine getirilmekle beraber vazifelerinde bırakılırlar. ⁽²⁾

ON BEŞİNCİ KISIM

malullük

Madde 44 – Her ne sebep ve suretle olursa olsun vücutlarında hasıl olan arızalar veya دچار oldukları tedavisi imkansız hastalıklar yüzünden vazifelerini yapamıyacak duruma giren iştirakçilere (malul) denir ve haklarında bu kanunun malullüğe ait hükümleri uygulanır.

(Değişik: 28/6/2001 - 4699/25 md.) Şu kadar ki, bunlar yazı ile istedikleri takdirde haklarında bu Kanun hükümleri uygulanmaksızın malullüklerinin mani olmadığı başka vazife veya sınıflara nakil suretiyle tayinleri yapılmak üzere istifa etmiş sayılırlar. Bunların, istifa etmiş sayıldıktan sonra dahi, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını istemek hakları mahfuzdur. Ancak, kurumlarında başka vazife ve sınıflara nakli mümkün olanlardan özel kanunlarına göre yükümlülük süresine tabi olanlar, bu yükümlülüklerini tamamlamadıkça veya maluliyetlerinin yeni vazifelerine de mani olduğuna dair 50 nci madde uyarınca yeniden rapor almadıkça bu haklarını kullanamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerden; talim, manevra, seferberlik veya harp dolayısıyla vazifeleri ile ilgileri kesilmeksizin silah altına alındıkları dönemde malul olup, bu malullükleri asıl vazifelerini yapmaya mani olmayanlar ile Sandığa tâbi göreve atandıkları tarihten önce malul sayılmayı gerektiren hastalık veya sakatlığı olduğu belirlenenler hakkında, bu hastalık veya sakatlıkları sebebiyle bu Kanunun malullüğe ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Madde 45 – 44 üncü maddede yazılı malullük;

a) İştirakçilerin vazifelerini yaptıkları sırada vazifelerinden doğmuş olursa;

b) Vazifeleri dışında kurumların verdiği her hangi bir kuruma ait başka işleri yaparken, bu işlerden doğmuş olursa;

(1) Bu fıkra da yeralan % 70 ve % 95 oranları, 30/12/1987 tarih ve 306 sayılı KHK' nin 9 uncu maddesi ile sırasıyla % 75 ve % 100 olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu fıkra da yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

c) Kurumların menfaatini korumak maksadiyle bir iş yaparken o işten doğmuş olursa (Maksadın ilgili kurumlarca kabul edilmesi şartıyla);

ç) Fabrika, atelye ve benzeri işyerlerinde, işe başlamadan evvel iş sırasında veya işi bitirdikten sonra, o işyerinde husule gelen ve yine o işyerinin mahiyetinden veya çalışma konusundan ileri gelen kazadan doğmuş olursa;

Buna (Vazife malullüğü) ve bunlara uğrıyanlara da (Vazife malulü) denir.

Madde 46 – 44 üncü maddede yazılı malullük 45 inci maddede gösterilenler dışında kalan sebep ve hallerden doğmuş olursa (Adi malullük) ve bunlara uğrıyanlara da (Adi malul) denir.

Madde 47 – Vazifelerini yapamıyacak derecede hastalığa uğrıyanlardan hastalıkları kanunlarında tayin edilen müddetlerden fazla devam edenler, hastalıklarının mahiyetlerine ve doğuş sebeplerine göre (Adi malul) veya (Vazife malulü) sayılırlar.

Fiili hizmet müddetleri ne olursa olsun çeşitli hizmetliler için bu müddetler en çok (2) aydır.(1)

Kanunlarında yazılı müddetlerden evvel geçen hastalıkların en çok bir yıl içinde nüksetmeleri halinde yukarki hükümler eski ve yeni hastalık müddetleri toplamına göre uygulanır.

Tedavisi imkansız olduğu raporla belirtilen hastalıklara uğrıyanlar hastalıklarının mahiyet ve doğuş sebeplerine göre yukarki müddetlerin bitmesi beklenmeksizin rapor tarihinden itibaren (Adi malul) veya (Vazife malulü) sayılırlar.

Madde 48 – Vazife malullükleri:

a) Keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan;

b) Kanun,tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan;

c) Yasak fiilleri yapmaktan;

ç) İntihara teşebbüsten;

d) Her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar yapmak maksadından; doğmuş olursa bunlara uğriyanlar hakkında (Adi malullük) hükümleri uygulanır.

Madde 49 – Vazife malullükleri, doğdukları tarihlerden itibaren en çok bir yıl içinde, iştirakçiler veya bunların ana, baba, karı, koca, çocuk, kardeş veya kurumları tarafından yazı ile Sandığa bildirilir. Bildirilmediği takdirde bu malullüklere uğriyanlar hakkında (Adi malullük) hükümleri uygulanır.

Erler için bu müddet bir buçuk yıldır.

Bu müddetler hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında (Vazife malullüğü) hükümleri uygulanacaklar için 47 nci maddede sözü geçen müddetlerin sonundan, hastalıklarının tedavisi imkansız olduğu anlaşılanlar için buna ait olarak verilen raporlarında yazılı tarihlerden,esirlik ve gaiplik hallerinde ise bu hallerin sona erdiği tarihlerden başlar.

(1) 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Geçici Madde 140" olarak değiştirilen Geçici 8 inci madde ile, personel kanunlarına tabi olmıyan Sandık iştirakçilerinin hastalık izin süreleri hakkında 657 Sayılı Kanunun 105 inci maddesinin uygulanacağı hükme bağlandığından bu fıkranın uygulanma imkanı kalmamıştır.

Sayfa 27

2096

Haklarında adi malullük muameleleri uygulananlar bu tarihten itibaren bir yıl içinde malullüklerinin vazife malullüğü olduğunu yazı ile Sandığa bildirecek muamelenin düzeltilmesini isteyebilir.

(Ek: 1/4/1998 - 4354/1 md.) Yukarıdaki süreleri geçirenlerden, T.C. Emekli Sandığına yazı ile başvuranlara, vazife malullüklerini belgelemeleri ve müstahak olmaları şartıyla müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren vazife malullüğü aylığı bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık, aylık farkı ve emekli ikramiyesi veya farkı ödenmez.

Madde 50 – (Değişik: 3/3/1954 - 6311/11 md.)

İştirakçilerin her çeşit malullükleri ve ihtisasa taallük eden hastalıklar kuruluşu tam olan hastanelerin sıhhi heyetlerinin raporu ile belirtilir. Şu kadar ki, bu hastanelerin bulunmadığı yerlerde bu raporlar en az üç hekim bulunan mahalli hastaneler tarafından da verilebilir.

Bu kabil hastaneler de bulunmazsa iştirakçilerin her çeşit malullükleri birisi malullüğün taallük ettiği ihtisası haiz olmak üzere en az üç hekim tarafından birlikte verilecek raporlarla tesbit edilir. Bu hekimlerin ikisinin 12 nci maddenin 1 işaretli fıkrasında yazılı kurumların hekimleri olmaları ve bunlardan birisinin varsa iştirakçinin (54 ve 61 inci maddelerde yazılı olanlar hariç) bağ-lı bulunduğu kurumun hekimisi olması şarttır. Bu hekimleri iştirakçinin bağlı olduğu kurumlar gösterir.

Hastanın bulunduğu yerde yukardaki fıkralarda yazılı hastane veya aynı şartları haiz hekimler bulunmaz ve hastanın da en yakın kuruluşu tam olan hastanenin bulunduğu yere gidecek durumda olmadığı idari tahkikatla anlaşılırsa bu takdirde 12 nci maddenin I işaretli fıkrasında yazılı kurumların hekimisi tarafından verilen rapor nazara alınır. Ancak, Sandık, mahallinde hastayı muayene ettirmek ve neticesine göre muamele yapmak hakkını muhafaza eder. Vazife malullüklerinin harb veya iç tedip hareketlerinden doğması halinde bunların doğuşlarına sebep olan hadiselerden sonra iştirakçilerin gönderildikleri askeri hastanelerin raporlarıyla tesbit edilir.

Madde 51 – Vazife malullüklerinin vazifeden doğmuş olduklarının raporla anlaşılammaması halinde bunların 45 inci maddede sebep ve şartlar altında doğduğu ve 48 inci maddede hallerin de bulunmadığı tüzükte gösterilecek usul ve belgelere göre belirtilir.

Madde 52 – Vazife malullükleri (6) derecedir. Bu malullüklerin nevileriyle dereceleri tüzükle belirtilir.

Tüzükte gösterilenler dışında görülecek malullüklerin hangi dereceye girecekleri sağlık kurulunca tayin olunur.

ON ALTINCI KISIM

Adi Malullük Aylığı

Madde 53 – Adi malullük aylığı, fiili hizmet müddetleri en az 10 yılı tamamlamış bulunan iştirakçilerin fiili ve itibari hizmet müddetleri toplamına göre ve malullük dolayısıyla vazifeden ayrıldıkları tarihteki keseneğe esas aylık veya ücretleri ve 15 inci maddenin (g) fıkrasında yazılı olanların tam aylık veya ücretleri tutarları üzerinden aşağıda gösterilen nispetlerde bağlanır ⁽¹⁾

(1) Fıkradaki 15 yıllık süre, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) ile 10 yıla indirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa 28

2097

Fiili ve itibari hizmet müddetleri toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için adi malullük aylığı bağlanmasında esas tutulan vazife aylık veya ücreti tutarlarının % 1 inin 12 de biri adi malullük aylığına ayrıca eklenir.⁽¹⁾

Bağlanan aylıkların elli kuruştan aşağı kesirleri elli kuruşa elli kuruş ve daha fazla kesirleri liraya çıkarılır.⁽²⁾

(Ek fıkralar: 22/6/1956 - 6741/1 md.)

Asgari beş sene emekliliğe esas bir hizmette bulunmak şartıyla tedavisi gayrimümkün bir maluliyete duçar olup herhangi bir şekilde kazanç ve başkasının yardımı olmaksızın idamei hayat imkanı kalmıyan adi malullere; Mezkür kanunun 48 inci maddesinde yazılı hususlar nazarı dikkate alınmak suretiyle" 15 sene fiili hizmeti bulunan maluller gibi maaş tahsis olunur.

Ancak, bu maaşlar dul ve yetimlere intikal etmez.

Madde 54 – 88 inci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilmemiş olanlardan (61) yaşını doldurmadan evvel adi malul durumuna girenlere 53 üncü madde esaslarına göre adi malullük aylığı bağlanır.⁽³⁾

ON YEDİNCİ KISIM
Vazife Malullüğü Aylığı

Madde 55 – Vazife malullüğü aylığı, vazife malullerinden fiili ve itibari hizmet müddetleri toplamı:

a) (30) yıla kadar olanlara (30) yıl üzerinden;

b) (30) yıl ve daha yukarı olanlara fiili ve itibari hizmet müddetleri toplamı üzerinden;

53 üncü maddeye göre hesaplanacak adi malullük aylıklarına malullük derecelerine göre aşağıda yazılı nispetlerde ayrıca zam yapılmak suretiyle bağlanır:

<u>malullük derecesi</u>	<u>Zam nispeti</u>
1	% 60
2	% 50
3	% 40
4	% 30
5	% 20
6	% 15

(1) *Adi malullük aylıklarının hesabının 41 inci maddeye göre yapılması gerektiğinde bu maddeye bağlı olup hizmet müddetine göre aylık nisbetini gösteren tablo metne alınmamıştır.*

(2) *24/12/1980 tarih ve 2363 Sayılı Kanunla eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası Ek Madde 39 olarak değiştirilen Ek 2 nci madde uyarınca bağlanacak aylıklardaki lira kesirleri liraya çıkarılacaktır.*

(3) *Bu maddede yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.*

Sayfa 29

2098

Vazife malullüğü aylıkları, buna esas tutulan vazife aylık veya ücretleri tutarlarının % 90 ını geçemez⁽¹⁾

(Ek: 3/3/1954 - 6311/12 md.) Bağlanan aylıkların 50 kuruştan aşağı kesirleri 50 kuruşa, 50 kuruş ve daha fazla kesirleri liraya çıkarılır. Şu kadar ki 53 üncü maddeye göre hesaplanacak kesir o madde gereğince ayrıca nazara alınmaz.⁽²⁾

Madde 56 – (Değişik: 18/3/1976 - 1976/1 md.)

Muvazzaf, yedek ve gönüllü erlerin silah altında buldukları esnada veya celp ve terhislerinde (Serbest sevkler dahil) sevkleri sırasında, Yedek Subay okulu öğrencilerinin gerek okulda, gerek okuldan evvelki hazırlık kıtasında vazife malulü olmaları halinde, kendilerine, öğrenim durumlarına göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde tespit edilen giriş derece ve kademe tutarlarının, daha önce Devlet Memuriyetinde bulunmuş olanlardan kazanılmış hak aylıkları veya emekli keseneğine esas aylıkları, sözü edilen giriş derece ve kademe tutarının üzerinde olanlara bu aylıkları emeklilik gösterge tablosunda karşılığı olan derece ve kademe tutarının,% 70'i üzerinden aylık bağlanır.

Bu suretle bağlanacak aylıklarına, maluliyet derecelerine göre, 55 nci maddede gösterilen nispetlerde zam yapılır.

Askerlik vazifesini veya yedek subaylık hizmetini başkasının yerine yaptığı anlaşılmalara aylık bağlanmaz.

Madde 57 – Emekli veya adi malullük aylığı alanlardan; emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye alınanların bu vazifede iken adi malul olmaları dolayısıyla vazifelerinden ayrılmalarında eski aylıklarının 100 üncü madde gereğince son hizmet zammı eklenir. Şu kadar ki, eski aylık ile son hizmet zammı toplamı, eski aylığa veya son hizmet zammına esas olan vazife aylıklarından fazla olanının % 70'ini geçemez.⁽³⁾

Madde 58 – Vazife malullüğü aylığı alanlardan; emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye girenlerin; tekrar vazife malulü olarak ayrılışlarında haklarında aşağıdaki hükümler uygulanır

a) Daha yüksek derecede vazife malulü olmuş iseler, eski aylıkları;bunlarda dahil bulunan 55 inci maddede yazılı zamlar çıkarılmak, kalan kısmına 100 üncü madde gereğince son hizmet zammı eklenmek ve bulunacak miktara yeni malullük dereceleri üzerinden 55 inci maddeye göre zam yapılmak suretiyle yükseltilir.⁽⁴⁾

b) Aynı veya daha aşağı derecede vazife malulü olmuş iseler,eski aylıklarına, 100 üncü madde gereğince son hizmet zammı ile yalnız bu zam üzerinden yeni malullük derecesine ve bu derece için 55 inci maddede yazılı nispete göre hesaplanacak miktar eklenir.⁽⁴⁾

---

(1) 23/9/1983 tarih ve 2898 Sayılı Kanunla değişik 41 inci madde ile vazife malullüğü aylıkları hakkında tahdit uygulanmıyacağı hükme bağlanmıştır.

(2) 53 üncü maddenin 3 nolu dipnotuna bakınız.

(1) 23/2/1965 tarihli ve 545 Sayılı Kanunla değişik 100 üncü madde uyarınca son hizmet zammı kaldırılmış olduğundan, bu şekilde göreve girenlerin eski ve yeni hizmet süreleri toplamı üzerinden ve yeni durumlarına göre aylık bağlanacaktır.

(2) 57 nci maddenin dipnotuna bakınız.

Sayfa 30

2099

Şu kadar ki, eski aylık ile son hizmet zammı toplamı, eski aylığa veya son hizmet zammına esas olan vazife aylıklarından fazla olanının % 90 ını geçemez.⁽¹⁾

Madde 59 – Emekli veya adi malullük aylığı alanlardan emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye alınanların, vazife malulü olarak ayrılışlarında, emekli veya adi malullük aylıklarına 100 üncü madde gereğince son hizmet zammı eklendikten sonra toplamına,malullük dereceleri üzerinden 55 inci maddeye göre bulunacak zam da ayrıca eklenir. Şu kadar ki, eski aylık ile son hizmet zammı toplamı, eski aylığa veya son hizmet zammına esas olan vazife aylıklarından fazla olanının % 90 ını geçemez.⁽¹⁾

Madde 60 – Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan; her ne sebeple olursa olsun er olarak silah altına alınanların vazife malulü olmaları halinde kendilerine malullük derecelerine göre 56 ncı madde gereğince ayrıca erlere mahsus vazife malullüğü aylığı bağlanır.

Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunmakta iken her ne suretle olursa olsun er olarak silah altına alınanlardan; kanunlarına göre vazifeleri ile ilgileri kesilmeyenlerin, silah altında iken vazife malulü olmalarında; haklarında aşağıda yazılı hükümler uygulanır:

a) malullükleri,esas vazifelerini yapmaya mani olan iştirakçilere vazife malullüğü aylığı,esas vazifelerinin aylık veya ücretleri tutarı ve fiili ve itibari hizmet müddetleri üzerinden 55 inci maddeye göre ve mani değilse 56 ncı maddeye göre bağlanır;

Erlere gibi aylık bağlanmış olanların bu aylıkları, ileride esas vazifelerinden dolayı emekli,adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanması halinde o aylıklarla birlikte ödeneceği gibi toptan ödemeye istihkak halinde de ona mani olmaz;

b) (Mülga: 23/2/1965-545/4 md.)

Madde 61 – Vazife malullüğü aylığı bağlananların, malullük derecelerinin belirtilmesi için 50 nci maddedeki esaslara göre ilk defa yapılan muayeneye ait raporun sağlık kurulunca tasdik edildiği tarihten itibaren üçer yıl sonlarında ve yine aynı madde esaslarına göre iki defa muayeneleri yapılır.

Gerek vazife malullüğü aylığının bağlanması için 50 nci maddeye göre yapılan ilk muayenede,gerek yukarki birinci fıkraya göre birinci ve ikinci (3) yıl sonlarında yapılan muayenelerde malullük derecelerinin değişmeyeceği anlaşılmanın başka muayeneleri yapılmaz ve bu durumları aylık kayıtlarına yazılır.

malullüklerinin değişmeyeceği anlaşılınlar, malullük derecelerinde yükseliş olduğu takdirde son raporlarının sağlık kurulunca tasdik edildiği tarihlerden itibaren (3) yıl içinde bir defaya mahsus olmak üzere yeniden muayene edilmelerini yazı ile Sandıktan isteyebilirler.

Madde 62 – 61 inci madde gereğince malullük derecelerinin değiştiği veya malullüklerinin tamamiyle geçtiği sağlık kurulunca tasdik edilecek raporlarıyla anlaşılınların aylıkları, bu raporların tasdik tarihlerini takibeden ay başlarından itibaren yeni derecelerine göre düzeltilir veya kesilir.

---

(1) 55 inci maddenin dipnotuna bakınız.

Sayfa 31

Aylıkları kesilenler hakkında aşağıda yazılı esaslar uygulanır:

a) **(Değişik: 9/7/1953 - 6122/2 md.)** Emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmiyenlere isterlerse fiili hizmet müddetleri 5 yıldan fazla 10 yıldan az olmak şartıyla emekli kesenekleri geri verilerek sandıkla alakaları kesilir.

İstemezlerse veya fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla ise 61 yaşını doldurdıkları zaman fiili ve itibari hizmet müddetleri toplamına göre emekli aylığı bağlanır veya hizmeti 10 yıldan az ise 82 nci maddeye göre toptan ödeme yapılır. Şu kadar ki bunlardan fiili hizmet müddetleri 30 yılı doldurmuş bulunanlar emekli aylığı bağlanmasını her vakit isteyebilirler.⁽¹⁾

b) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye alınanların eski fiili ve itibari hizmet müddetleri yeni vazifelerinde geçecek fiili ve itibari hizmet müddetlerine eklenerek haklarında bu kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

c) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmediği gibi emekli keseneğini istememiş, henüz emekli aylığı bağlanmamış veya toptan ödeme yapılmamış olanların eski malullükleri, bunların tamamıyla geçtiği hakkındaki raporların sağlık kurulunca tasdik tarihlerinden itibaren (3) yıl içinde yeniden meydana çıkarsa ilgililer bu tarihten itibaren en çok bir yıl içinde tekrar muayenelerini yazı ile Sandıktan isteyebilirler.

Yapılacak muayenelerinde malullükleri anlaşılana raporlarının tasdik tarihlerini takibeden ay başlarından itibaren belirtilen dereceleri üzerinden yeniden vazife malullüğü aylığı bağlanır.

Madde 63 – Vazife malullüğü aylığı bağlananlardan; sonradan adi malul oldukları bağlama tarihinden itibaren (3) yıl içinde anlaşılana hakkında aşağıda yazılı esaslar uygulanır:

a) Vazife malullüğü aylıkları kesilir.

b) Mevcut fiili ve itibari hizmet müddetleri üzerinden 53 üncü maddeye göre adi malullük aylığı bağlanır veya 82 nci maddeye göre toptan ödeme yapılır.

c) Adi malullük aylığı bağlanacaklardan; bu aylık ile ödenen vazife malullüğü aylıkları arasındaki farkların toplamı adlarına borç kaydedilerek yeni aylıklarının her ay 1/5 i kesilmek suretiyle geri alınır, ölümleri halinde borç bakiyeleri silinir.

ç) Toptan ödeme yapılacak ise, bundan vazife malullüğü aylığının ödendiği her ay için toptan ödemenin fiili ve itibari hizmet müddetlerine göre bir aya isabet eden miktarı kadar indirme yapılır.

d) Adi malul iken vazife malullüğü aylığı bağlanması, ilgilinin kötü niyet ve hareketlerinden ileri gelmiş ise, müddet kaydı ile mukayyet olmaksızın (c) fıkrasında yazılı geri alma yeni aylıklarının yarısı kesilmek suretiyle yapılır ve toptan ödeme yapılacak ise evvelce ödenen aylıkların tamamı mahsup edilir. Borcu kalırsa bu da hükümlerle tahsil olunur.

(1) a - 39 uncu maddenin 3 nolu dipnotuna bakınız.

b - Bu fıkradaki fiili hizmet müddeti 28/2/1959 tarih ve 7242 Sayılı Kanunla 25 yıldan 30 yıla çıkarılmışsa da 39 uncu maddenin 23/9/1983 tarih ve 2898 sayılı Kanunla değişik (h) ve (i) bentleri karşısında, bu fıkradaki fiili hizmet müddetine ilişkin hükmün uygulanma imkanı kalmamıştır.

c - Bu fıkrada yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanununun 56/c maddesi ile 61 olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa 32

ON SEKİZİNCİ KISIM Harp Malullüğü

Madde 64 – (Değişik: 18/1/1979 - 2177/1 md.)

Vazife malullerinden bu malullüklere;

a) Harpte fiilen ateş altında,

b) Harpte, harp bölgelerindeki harp hareket ve hizmetleri sırasında, bu hareket ve hizmetlerin sebep ve etkileriyle,

c) Harpte veya harbe hazırlık devresinde her çeşit düşman silahlarının etkisiyle,

ç) Askeri hareketi gerektiren iç tedip ve sınır hareketleri sırasında, bu hareketlerin sebep ve etkisiyle,

d) Barışta ve olağanüstü hallerde, emir veya görev ile uçuş yapan uçucularla hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak uçakta bulunanlardan uçuşun havadaki ve yerdeki sebepleriyle ve yine emir ve görev ile dalış yapan dalgıçlarla, hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak denizaltı gemisinde veya dalgıç kıtasında bulunanlardan denizaltıcılığın veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve tesirleriyle,

e) Anayasanın 66 ncı maddesi veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar uyarınca yabancı ülkelere Türk Silahlı Kuvvetleri gönderilmesini gerektiren durumlarda, birliklerin buldukları yerlerden hareketlerinden itibaren yurt içinde, yurt dışında, yabancı ülkelerde veya yurda dönüş sırasında, uğramış olan muvazzaf ve yedek subay, astsubay, uzman jandarma çavuş, uzman çavuş, erbaş ve erler (gönüllü erler dahil) ile Türk Silahlı Kuvvetlerince görevlendirilen sivil

iştirakçilere ve T.C. Emekli Sandığına, Sosyal Sigortalar Kurumuna, Bağ - Kur'a ve çeşitli sandıklara tabi olmayan sivil görevlilere de ayrıca (Harp malulü) denir.

Bunlardan uzman erbaşlara buldukları kademenin üç ilerisindeki kademenin, uzman jandarma çavuşlara buldukları rütbenin bir üst rütbesinin aynı kademesinin; astsubaylarla yarbay rütbesine kadar, (yarbay hariç) bir üst rütbenin aynı kademesinin, yarbaylara albay, albaylara kıdemli albay, kıdemli albay ile general ve amirallere bir üst rütbenin, sivil iştirakçilere ise buldukları derecenin bir üst derecesindeki aynı kademesinin emekli aylığı bağlanmasına esas gösterge tablosunda karşılığı olan derece veya kademesi üzerinden vazife malullüğü aylığı bağlanır.

Buldukları derecenin bir üst derecesi olmayanlar için o derecenin üç ilerisindeki kademe göstergesi, üç ilerisindeki kademe göstergesi olmayanlar için de o derecenin son kademe göstergesi esas alınır.

Şu kadar ki, harp malulü olan erbaş ve erler ile Türk Silahlı Kuvvetlerince görevlendirilen sivil görevlilere öğrenim durumlarına göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde tespit edilen giriş derece ve kademesinin bir üst derecesindeki aynı kademesinden; bunlardan öğrenim görmemiş olanlara aynı maluliyet derecesinden vazife malulü olan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli gösterge tablosundaki ilkokulu bitiren iştirakçiye bağlanması icabeden derece ve kademesinin bir üst derecesindeki aynı kademesinden, yine bunlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memuriyeti yapanların ise memuriyette kazanılmış hak olarak kendilerine uygulanan derece ve kademenin bir üst derecesindeki aynı kademesinden vazife malullüğü aylığı bağlanır.

Sayfa 33

2102

iştirakçilerden harp malulü olanlara bağlanacak vazife malullüğü aylığı, harp malulü erlere bağlanacak vazife malullüğü aylığından az olamaz.

Harp ve vazife malullerinin, malullük derecesine göre aşağıdaki yazılı ek göstergelerin yürürlükteki katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktar "Harp malullüğü zammı" olarak aylıklarına ayrıca eklenir.

(Değişik gösterge tablosu: 28/2/1995 - 4082/4 md.)

maluliyet Derecesi	iştirakçiler, erbaş ve erler ile sivil görevliler için
1	1100
2	950
3	800
4	600
5	500
6	400

Harp malulü sayılacak vazife malullerinden bir hareketin başarıyla sonuçlanmasını şahsen sağladığı ve örnek tutulacak cesaret ve fedakarlık gösterdiği sıralarda bu malullüğe uğradıkları usulüne göre sıralı üstlerince saptanan Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile, Türk Silahlı Kuvvetlerince görevlendirilen sivil görevlilere, Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi ve Milli Savunma Bakanının onayı ile harp malullüğü zamları % 25 fazlasıyla bağlanır.

Türk Silahlı Kuvvetleri vazife malullerine bağlanacak aylıkların hesabında; 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun bu kanunla değişik 64 üncü maddesi uyarınca, kendilerinin harp malulü olması halinde bağlanacak aylık ve harp malullüğü zammı ile vazife malullüğü aylığı arasındaki farkın % 80'i vazife malullüğü aylıklarına ayrıca eklenir.

Madde 65 – Harb malullerine aşağıda yazılı yardımlar yapılır:

a) Eksilen vücut organları, son usullere göre yapılması mümkün sunileriyle tamamlattırılır ve gerekirse tamir ettirilir veya yenisi yaptırılır.

b) Yurt içinde tedavileri mümkün olmadığı sağlık kurulunca tasdik olunacak raporla anlaşılanlar, yurt dışında parasız tedavi ettirilir.

c) Kurumlarla yabancı ortaklıkların işlettikleri tarifeli her çeşit vasıtalarla yapacakları yolculuklarında askerlik şubelerinden tasdikli ve fotoğraflı hüviyet cüzdanına istinaden muvazzaf ordu mensupları gibi ücret alınır ve bilet ve yer temininde tercih edilirler.

ç) Yaşamak için gerekli hareketleri kendi kendine yapmaktan aciz oldukları sağlık kurulunca tasdikli raporla anlaşılacak ve kimsesizlikleri 108 inci maddeye göre belirtilecek olanlar Sandıkça, kurulacak (Harb malulleri Yurdu) nda parasız barındırılır ve tedavileri yaptırılır. Yedirilmeleri için harcanacak paralar, bunların aylık ve harb malullüğü zamlarından kesilir.

d) Çocuklarından biri okulunu bitirmiş veya bütünlüme kalmaksızın bulunduğu sınıfa yükselmiş bulunmak şartıyla ve her yıl adedi yüzü geçmemek üzere Devlete ait yatılı orta öğrenim okul ve müesseselerinde parasız okutturulur.

Sayfa 34

2103

Savaşta ölenlerin çocukları da nazara alınır.

(Değişik: 7/5/1986 - 3284/9 md.) Şu kadar ki, talip olanlar (100)'ü geçtiği takdirde Sandık Yönetim Kurulunca bu sayı yıllık bütçe imkanlarına göre artırılabilir.

e) (Değişik: 7/5/1986 - 3284/9 md.) Ayakta veya meskende tedavileri halinde kullanılacak ilaç ve sağlık malzemesi hakkında, bu Kanuna 1425 sayılı Kanunla eklenen değişik Geçici 7 nci madde hükümleri uygulanır. ⁽¹⁾

f) (ç) fıkrası dışında kalanlar, müracaat edecekleri genel ve katma bütçeli dairelerle belediyelerin hastanelerinde parasız muayene ve tedavi edilirler.

(a), (b), (ç) fıkralarında yazılı yardımlar için Sandıkça harcanacak paralar her yıl sonunda faturası karşılığında Hazine'den alınır. ⁽²⁾

ON DOKUZUNCU KISIM Dul ve Yetim Aylığı Bağlanacak Haller

Madde 66 – Dul ve yetim aylıkları:

a) Cumhurbaşkanı iken veya ayrıldıktan sonra ölenlerin,

b) İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olanlardan ölenlerin,

c) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

ç) İştirakçilerden 45 inci maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle ölenlerin veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

d) Erlerden 56 ncı maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

e) Erlerden 56 ncı madde gereğince vazife malullüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

f) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/3 md.) Fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olupta kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 61 yaşını doldurmadan ölenlerin, ⁽³⁾

g) Vazife malullüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş ve fiili hizmet müddetleri de 10 yılı doldurmuş bulunanlardan ölenlerin,

Ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır. ⁽⁴⁾

(1) Sözü edilen Geçici 7 nci madde, teselsülü sağlamak için Geçici 139 olarak numaralandırılmıştır.

(2) Sandıkça harcanacak paraların Hazine'den alınması, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Geçici Madde 141" olarak değiştirilen Geçici Madde 9 ile kaldırılmıştır.

(3) Bu fıkra'da yer alan (60) rakamı, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(4) Maddedeki 15 ve 20 yıllık süreler, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) 10 yıla indirilmiş ve metne işlenmiştir.

Madde 67 – 66 ncı maddede sözü geçen dul ve yetimler şunlardır:

a) Karı;

b) Koca;

c) Çocuklar;

ç) Ana;

d) Baba.

YİRMİNCİ KISIM Dul ve Yetim Aylıkları

Madde 68 – (Değişik: 15/6/1978 - 2149/1 md.)

Dul ve yetim aylıkları:

Ölenin bağlanmış veya bu Kanun hükümlerine göre hesaplanacak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylıklarının;

a) Dul karı ve koca için % 50'si, aylık alan yetimi bulunmayanların dul eşlerine % 75'i,

b) Çocuklarla ana veya babanın her biri için % 25'i, oranında bağlanır.

Ölenin aylığa müstahak bir dul karı veya kocası ile bir yetimi bulunması halinde, dul karı veya kocaya % 60, yetimine % 30 oranı uygulanır.

Ölenin önceki eşinden olan çocuklarıyla, hem anadan hem babadan yetim olan veya af kanunlarına göre tescil edilmiş bulunan çocuklarına % 30 oranında aylık bağlanır. Sonradan hem anadan hem babadan yetim duruma giren çocukların aylıkları da % 30 oranı uygulanmak suretiyle yükseltilir.

(Değişik: 14/3/1985 - 3166/1 md.) Emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alan veya iştirakçi olan dul eşe % 50 oranında dul aylığı bağlanarak ödenir.

Yukarıda belirtilen oranlara göre bağlanacak dul ve yetim aylıkları toplamı, bunlara esas tutulan, emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylıklarından fazla olursa, fazlası, dul ve yetim aylıklarından mütenasiben indirilir.

Ölen, dul karı veya koca bırakmazsa veya bıraktığı koca aylığa müstehak değilse, bunların payı çocuklarla ana babanın aylıklarına eşitlikle eklenir. Şu kadar ki, bu aylıkların toplamı yapılan eklemelerden sonra bağlamaya esas tutulan aylığın yetim bir kişi ise % 50'sini, 2 kişi ise % 80'ini, 3 kişi ise % 100'ünü geçemez.

Dul ve yetimlerin aylık oranlarının yükseltilmesini gerektiren durumların doğması, sonradan veya yeniden aylık ödenmesine hak kazanılması veyahut ödenmekte olan aylıkların kesilmesi hallerinde yukarıdaki hükümler gözönüne alınarak, ödenecek aylıklar yeniden hesaplanır.

Madde 69 – Dul ve yetim aylıklarının bağlanması:

a) İştirakçilerle 88 nci madde gereğince kesenekleri geri verilmemiş olanlardan veya vazife malullüğü aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş durumda bulunanlardan ölenler için; bunların adi malul olmaları halinde kendilerine bağlanması gereken aylıklar,

b) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı almakta olanlardan, (aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenler için; bu aylıklar ile varsa son hizmet ve harb malullüğü zamları toplamı,

Sayfa 36

2105

c) İştirakçilerle emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlandıktan sonra tekrar emeklilik hakkı tanınan bir hizmete girenlerden vazifeden doğma sebeplerle ölenler ile aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenler için; kendilerinin birinci dereceden vazife malulü olmaları halinde bağlanacak vazife malullüğü aylıkları;

ç) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan yedek er olarak silah altına alınanlardan (c) fıkrasında yazılı surette ölenler için; eski aylıkları ve 56 ncı maddeye göre birinci derece üzerinden hesaplanacak vazife malullüğü aylıkları toplamı,

d) **(Değişik: 18/1/1979 - 2177/2 md.)** Yukarıdaki (c) ve (ç) fıkralarında yazılı olanlar 64 üncü madde kapsamına girmekte iseler veya 64 üncü madde de yazılı hallerde şehit olmuşlarsa; (c) ve (ç) fıkralarında yazılı ve 64 üncü maddede öngörülen esaslara göre saptanacak aylıklar ile yine 64 üncü maddeye göre birinci maluliyet derecesi üzerinden hesaplanacak harp malullüğü zammı toplamı,

Esas tutulur.

Madde 70 – Birden fazla karısı olan kocanın ölümünde 68 inci maddede yazılı nispette hesaplanacak dul aylığı, bunlar arasında paylaşılması suretiyle bağlanır. Bunlardan birinin ölümünde veya aylığının kesilmesini gerektiren bir duruma girmesinde aylığı en çok bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat olunması şartıyla kalan dul bir ise onun aylığına ve birden fazla ise eşitlikle bunların aylıklarına eklenir. 77 nci maddenin (a) fıkrası hükümleri bunların birbirleri hakkında da uygulanır.

Madde 71 – İştirakçi karı veya koca eşinden 30 yaş veya daha büyük ise ölümünde eşine yarı nispetinde aylık bağlanır. Ancak evlenme akdi en az 10 yıl evvel yapılmış veya çocukları olmuş ise bu indirme yapılmaz.

(Ek: 3/3/1954 - 6311/13 md.) Emekli olduktan sonra evlenenler hakkında dahi aynı hükümler uygulanır.

Madde 72 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/10 md.)

Ölen iştirakçilerin, iştirakçi bulunmayan dul ve muhtaç anaları ile iştirakçi olmayan ve ölüm tarihinde muhtaç ve (65) yaşını doldurmuş bulunan babalarına Sandığa müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır. Muhtaç babalardan çalışarak geçimini sağlayamayacak derecede malul olanlar için yaş kaydı aranmaz.

Muhtaç olması sebebiyle aylık bağlanan babanın ölümünde aylığı, muhtaç olması şartı ile Sandığa müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren öz anaya bağlanır.

Şu kadar ki, ölüm tarihinde; evli bulunmaları dolayısıyla aylık bağlanmamış ve sonradan dul kalmış veya boşanmış muhtaç analar ile (65) yaşını doldurmamış malul ve muhtaç bulunmayan babaların, (65) yaşını doldurmaları veya malul duruma girmeleri halinde, muhtaç bulunmaları şartı ile (65) yaşını doldurmuş olmakla beraber muhtaç olmadıklarından dolayı aylık bağlanmamış bulunanların sonradan muhtaç duruma girmeleri halinde, Sandığa müracaatlarını takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır.

(Değişik:1/4/1998 - 4354/2 Md.) Bu Kanununun 64 üncü maddesinin (a, b, c, ç, d ve e) fıkralarında açıklanan durumlardan dolayı veya 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Kanun ile bu Kanuna ek 18/12/1981 tarihli ve 2566 sayılı Kanun kapsamında mütalaa edilen görevler nedeniyle hayatlarını kaybetmiş bulunan iştirakçilerle bunlardan aylık almakta iken ölenlerin,

Sayfa 37

baba veya analarına, ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olarak aylık bağlanır. Babaya bağlanan aylık, dul ve yetimlerin bulunması hali de dahil, ana ve babaya eşit olarak paylaşılırak ödenir. Dul ve yetimlerle beraber baba veya anaya aylık bağlanması halinde, eş ve çocukların aylıkları baba veya ananın bulunmadığı durumlarda bağlanacak aylıktan az olamaz. 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Kanun ile bu Kanuna ek 18/12/1981 tarihli ve 2566 sayılı Kanun kapsamında mütalaa edilen görevler nedeniyle bağlanan aylıklar Bakanlar Kurulu Kararıyla iki katına kadar çıkartılabilir. Ödenecek aylığın Bakanlar Kurulunca artırılması halinde, bağlanan aylıkta meydana gelecek farklar ile dul ve yetimlerle beraber aylık bağlanması halinde, baba veya anaya bağlanan aylıklar da sosyal güvenlik kurumlarınca Hazine'den tahsil edilir.

Madde 73 – 67 nci maddede yazılı çocuklardan, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre:

- a) Nesebi sahih;
- b) Nesebi tashih edilmiş;
- c) Evlat edinilmiş;
- ç) Nesebi sahih olmıyan; (Anadan aylığa müstahak olma halinde)
- d) Tanınmış;

f) Babalık davası ile hükmen tanınmış; (Türk Medeni Kanununun 297 nci maddesi gereğince babanın yalnız para ödemesi için açılan davalar sonunda bu yolda hüküm alınması hariç.) (1)
çocuklar anlaşılır.

Madde 74 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/11 md.)

Ölüm tarihinde (18) yaşını, ortaöğrenim yapmakta ise (20) ve yükseköğrenim yapmakta ise (25) yaşını doldurmamış erkek çocuklara aylık bağlanır.

Ölüm tarihinde (18) yaşını doldurmuş ve öğrenci olmamaları nedeniyle aylık bağlanmamış erkek çocuklara, öğrenim durumlarına göre yukarıdaki bentte belirtilen yaşları geçmemek şartıyla aylık bağlanır.

Yetim aylığını almakta iken öğrenim durumlarına göre yukarıda belirtilen yaşları doldurmaları veya öğrencilik durumlarının sona ermesi nedeniyle aylıkları kesilen veyahut ortaöğrenimde (20) yaşını doldurmuş olmaları nedeniyle aylık bağlanmamış erkek çocuklardan, yukarıda belirtilen yaşları geçmemek şartıyla yeniden veya ilk defa öğrenci olanlara öğrenci oldukları tarihi takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır.

Ortaöğrenimi bitirdikten sonra ve (20) yaşını doldurmadan önce ilk ders yılında yükseköğrenime başlayan erkek çocukların aylıkları aralıksız ödenir.

Ortaöğrenimi bitirdikten sonra yükseköğrenime devam edebilmek için yurt dışında yabancı dil öğreniminde geçen sürenin en çok bir yılı ile master ve lisans üstü uzmanlık öğrenimlerinde geçen sürelerin tamamı yükseköğrenimden sayılır.

Bir yükseköğrenimin bitirilmesinden sonra ikinci bir yükseköğrenimde geçen süreler ile doktora veya ikinci defa yapılan master veyahut lisans üstü uzmanlık öğreniminde geçen sürelerde aylık ödenmez.

Ölüm tarihinde iyileştirilmesi olanaksız hastalıklarının veya sakatlıklarının çalışmalarına engel olduğu sağlık kurulunca onaylanacak raporla tesbit edilenlere muhtaç olmaları şartıyla, ölüm tarihindeki yaşları ne olursa olsun ölüm tarihini izleyen aybaşından, sonradan bu şekilde malul ve muhtaç duruma düştükleri anlaşılana kendileri veya veli veyahut vasileri tarafından Sandığa müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır.

Aylık almakta iken yukarıdaki bent kapsamına girdikleri aynı şekilde anlaşılana aylıkları, yaşları dolayısıyla aylıklarının kesilmesi gereken tarihte kesilmeyerek ödenmeye devam edilir.

(1) Bu bendin (e) yerine (f) olarak nitelendirilmesi Kanunun orijinalinden kaynaklanmaktadır.

Sayfa 38

5 yıl ve daha fazla fiili hizmeti bulunanların aylık bağlanan kız ve erkek çocukları hakkında da (malullük şartları hariç) bu madde hükümleri uygulanır.

Madde 75 – (Değişik: 22/6/1956 - 6745/1 md.)

Kendisinden aylık bağlanacak olanların ölümü tarihinde evli bulunmıyan kız çocuklarına aylık bağlanır.

Evlenme dolayısıyla aylığı kesilmiş olanlardan sonradan boşanan veya dul kalanların da eski aylıkları bağlanarak ödenir.

Ölüm tarihinde evli olmaları sebebiyle aylık bağlanmamış kız çocuklarından bilahare boşanan veya dul kalanlara da bu tarihleri takibeden ay başından itibaren aylık bağlanır. Bu takdirde evvelce 68 inci madde gereğince ölüm tarihinde müstahak dul ve yetimlere bağlanmış olan aylıklarda; bu kere aylık bağlanan çocuk da nazara alınmak suretiyle gerekirse düzeltme yapılır.

Madde 76 – Ölüm tarihinde gebe olan karının sonra doğurduğu çocuğa, doğum gününü takibeden ay başından itibaren aylık bağlanır. Ve evvelce 68 inci madde gereğince ölüm tarihinde müstahak dul ve yetimlere bağlanan aylıklarda, doğan çocukta nazara alınmak suretiyle, gerekirse, düzeltme yapılır.

Ölümden sonra mahkemece babalığa hükümlenen çocuklar hakkında da aynı hükümler uygulanır.

YİRMİ BİRİNCİ KISIM

Dul ve Yetim Aylığının Bağlanmıyacağı Haller

Madde 77 – Aşağıda yazılı hallerde dul ve yetimlere aylık bağlanmaz:

a) Kendisinden aylık bağlanacak, iştirakçiyi veya emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alanı;

Kasten ve haksız yere öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenlere veya bu kanun gereğince adi malul sayılacak hale getirenlere;

b) Kendisine aylık bağlatacak iştirakçiye, veya emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alana veya ailesine karşı ağır bir cürüm işlediğinden veya bunlara karşı kanunen mükellef olduğu vazifeleri ifada büyük bir kusur irtikap eylediğinden dolayı ölüme bağlı bir tasarrufla mirastan iskat edilenlere;

c) Evli kız ve erkek çocuklarla anaya.

Madde 78 – (Değişik: 2/4/1956 - 6711/1 md.)

İştirakçilerle 88 inci maddeye göre kesenekleri geri verilmemiş veya 62 nci maddeye göre vazife malullüğü aylığı kesilerek emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş durumda olup da mahkemece gaipliklerine hükmolunanlardan; fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla bulunanların dul ve yetimlerine hükmün kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat etmeleri şartıyla gaipliğin başladığına hükmolunan tarihi ve bir yıl geçtikten sonra yine yazı ile Sandığa müracaat edenlere de müracaatları tarihlerini takibeden ay başlarından itibaren 68 inci madde esaslarına göre aylık bağlanır ve gaipliklerinin geçmesi halinde bağlanan aylıklar gaipliğin geçtiğinin belirlediği tarihi takibeden ay başından itibaren kesilir. ⁽¹⁾

Gaiplikleri geçenlerden bir yıl içinde emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin olunanlar, iştirakçi durumlarını tekrar iktisap ederler ve gaiplikleri sırasın da dul ve yetimlerine ödenmiş aylıkların veya toptan ödemenin toplamı adlarına borç kaydedilerek aylık veya ücretleri tutarından emekli, adi malullük veya vazife malulü aylığı bağlanmasında bu aylıklarından ve ölümü halinde de dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklardan yüzde on kesilmek suretiyle tahsil olunur.

---

(1) 66 ncı maddenin dipnotuna bakınız.

(Üçüncü fıkra mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Yukarıki fıkrada yazılı müddet içinde emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmeyenlerin Sandıkla ilgileri kesilir ve Sandıkta birikmiş keseneklerinin faizsiz toplamı dul ve yetimlere ödenen aylıkların veya 82 nci maddenin (d) fıkrasına göre yapılan toptan ödemenin toplamından fazla ise, fazlası toptan kendilerine ödenir. Noksan ise farkı aranmaz.

Gaiplikleri geçenlerden; emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmasına hak kazanmış durumda olanlar hakkında yukarıki fıkra hükmü tatbik edilmeyip istediklerinde kendilerine müstahak oldukları aylıklar bağlanır ve yukarda ikinci fıkrada gösterilen borçları bu aylıklarından kesilir.

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylıklarından birini almakta iken gaipliklerine hükmolunanların dul ve yetimlerine aylık bağlanır. Gaiplikleri geçenlerin kendi aylıklarının ödenmesine başlanır ve gaiplikleri sırasında dul ve yetimlerine ödenen aylıkların toplamı, emekli aylıkları toplamından eksik ise farkı ayrıca kendisine toptan ödenir.

5434 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra harbde kaybolan iştirakçilerin dul ve yetimlerine gaipliğin hükme bağlandığı tarihi takibeden aybaşından itibaren vazife yüzünden ölmüş olanlar gibi ve durumlarına göre bu kanunun hükümleri gereğince aylık bağlanır. Gaiplikleri geçmesi halinde yukardaki fıkralar hükümleri kıyasen tatbik olunur. Bunlardan fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olduğundan dolayı dul ve yetimlerine toptan ödeme yapılmış ise ödenen para, bağlanan aylıkların müterakiminden indirilerek varsa artanı aylıklarının dörtte birinin kesilmesi suretiyle tahsil olunur.

(Değişik: 18/1/1979 - 2177/3 md.) 64 ncü maddede belirtilen zaman ve durumlarda gaip olanların dul ve yetimlerine gaiplik kararında gaipliğin başlangıcı olarak belirtilen tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derece harp malullüğü aylığı üzerinden aylık bağlanır ve harp malullüğü zammı ödenir.

(Dokuzuncu fıkra mülga: 23/2/1965 - 545/4 md.)

(Ek fıkralar: 18/1/1979 - 2177/3 md.):

Gaiplikleri nedeniyle dul ve yetimlerine aylık bağlananların, gaipliklerinin sona ermesi halinde dul ve yetimlerinin aylıkları, gaipliğin geçtiği tarihi izleyen aybaşından itibaren kesilir ve ödenmiş aylıklar geri alınmaz.

64 üncü maddede öngörülen durumlarda gaip oldukları Genelkurmay Başkanlığınca bildirilenler hakkında mahkeme hükmü beklenmeksizin bu Kanunun gaipliğe ilişkin hükümleri uygulanır. ⁽¹⁾

---

(1) Maddedeki 15 yıllık süre, 8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile (Teselsülü sağlamak için ek maddeye çevrilmiş ve numarası "Ek Madde 29" olarak değiştirilmiştir.) 10 yıla indirilmiş ve değişiklik metne işlenmiştir.

Madde 79 – 64 üncü maddede yazılı hallerde şehit olduğu iddia olunanların aylığa müstahak dul ve yetimleri tarafından, aylık bağlanması isteği ile yapılacak müracaatlarda mahkemelerden aldıkları veraset vesikaları ile Sandık gıyabında yapılmış muhakeme sonunda aldıkları ilamlarda gösterilen şehitlikler, resmi kayıtlara göre hakikate uygun değilse Sandık, bu vesika veya ilamlardaki ölümün şehitlikle olduğu hakkındaki hüküm ve kararların bozulmasını ilgili mahkemeden istemeğe yetkilidir.

Madde 80 – (Değişik: 30/5/1963 - 241/1 md.)

92 nci madde gereğince emeklilik hakkı düşen iştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 20 yıl ve daha fazla olanlarla 93 üncü madde gereğince aylıkları kesilen emekli, adi malul veya vazife malullerinin yalnız Türkiye sınırları içinde Türk uyruğunda kalan, muhtaç dul ve yetimlerine, mezkür maddedeki durumlarının belli olduğu tarihlerden itibaren en çok bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaatlarını takibeden ay başından itibaren aylık bağlanır. Durumlarının zail olduğu tarihleri takip eden ay başından itibaren kesilerek ölümlerinde müstahak olanlara tekrar bağlanır.

Madde 81 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335 /29 md.)

YİRMİ İKİNCİ KISIM

Toptan Ödeme

Madde 82 – Toptan ödeme, aşağıda yazılı hallerde yapılır:

a) Yaş haddinden dolayı emekliye ayrılanlardan veya (61) yaşını doldurarak emekliye ayrılmalarını isteyenlerden, fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanlara;

b) 39 uncu maddenin (e) ve (f) fıkralarında yazılı olanlardan; fiili hizmet müddetleri 25 yılı doldurmamış olanlara; ⁽¹⁾

c) Haklarında adi malullük hükümleri tatbik edilen iştirakçilerden; fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanlara;

ç) Vazife malullüğü geçtiğinden aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş durumda iken (61) yaşını dolduranlardan; fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanlara veya yine bu durumda iken ölen ve fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanların; dul ve yetimlerine; ⁽¹⁾

d) Mahkemece gaipliklerine hükmolunan iştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanların; hüküm tarihinden itibaren bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat eden dul ve yetimlerine. ⁽²⁾

Madde 83 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/12 md.)

Toptan ödeme, ilgililerin, fiili ve itibari hizmet süreleri ile borçlandıkları hizmet süreleri için ödedikleri paralara tekabül eden süreler toplamının her tam yılı ile, görevlerinden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylıklarının iki katının çarpımından oluşan miktarı ifade eder. Hizmet süresi toplamında bulunan yıl

(1) Bu fıkrada yer alan (60) ile (10) rakamları, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 56/c maddesi ile (61) ve (15) olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 66 nci maddenin dipnotuna bakınız.

kesirleri tama iblağ edilir. Tahakkuk ettirilen toptan ödeme miktarı, bir yıllık hizmet için tahakkuk ettirilecek miktardan az olamaz.

Madde 84 – 70, 71 ve 72 nci maddelerle 74 üncü maddenin 1 inci fıkrası 75 ve 77 nci maddeler hükümleri, dul ve yetimlere yapılacak toptan ödemelerde de uygulanır.

Ölüm tarihinde çalışmaya mani ve tedavisi imkansız hastalık veya malullük sebepleriyle muhtaç oldukları sağlık kurulunca tasdik edilecek raporla anlaşılan erkek çocuklara da yaş kaydı aranmaksızın toptan ödeme yapılır.

(Değişik: 3/3/1954-6311/14 md.) Ancak gerek bunların, gerek muhtaç ana, baba ve kocanın müstahak sayılabilmesi için ölüm tarihinden itibaren en çok iki yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat olunması şarttır.

İstihkak sahibi olanlardan hepsi müracaat etmemiş olduğu takdirde müracaat edenlerin hissesi ödenir ve müracaat etmeyenlerin hissesi ölüm tarihinden itibaren iki yıl müddetle mevkuf tutulur. Bu müddet içinde müracaat vakı olmadığı takdirde bunların hisseleri 83 üncü madde hükümleri mahfuz kalmak üzere diğerleri arasında taksim olunur.

Madde 85 – Ölüm tarihinde dul karı gebe ise, gebelik dul karı tarafından ölüm tarihinden itibaren en çok 6 ay içinde yazı ile Sandığa bildirilmek şartıyla doğacak çocuk için de toptan ödeme tahakkuk ettirilerek Sandıkta saklı tutulur ve doğumda genel hükümlere göre ödenir.

Doğum olmaz veya çocuk ölü doğarsa, bu para, 68 inci madde hükümlerine göre gerekiyorsa diğerlerinin hisselerine eklenir.

Madde 86 – Ölümünde aylığa veya toptan ödemeye müstahak dul ve yetim bırakmıyanların kesenekleri Sandığa kalır.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ KISIM

Emekli Keseneklerinin Geri Verilmesi

Madde 87 – Aşağıda yazılı sebeplerle, emeklilik hakkı tanınan vazifelerden ayrılanların, Sandıkla ilgileri kesilir ve o tarihe kadar aylık ve ücretlerinden kesilerek Sandıkta birikmiş kesenekleri (34 ve 38 inci maddelerde yazılı kesenek ve karşılık toplamlarının kesenek itibar edilen kısımları dahil) faizsiz olarak kendilerine ödenir. ⁽¹⁾

a) (**Değişik: 9/6/1952 - 5951/4 md.**) İstifa edenler; (Milletvekilliğine seçilmek üzere seçim kanununda yazılı müddet içinde istifa etmiş olupta milletvekili seçilmiş bulunanlar hariç)

b) İstifa etmiş sayılanlar;

c) Emeklilik hakkı tanınmıyan kadrolara nakil suretiyle tayin edilenler;

ç) (**Mülga: 9/6/1952 - 5951/4 md.**)

d) Belediye başkanlığından veya il daimi komisyonu üyeliğinden 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girmeden ayrılanlardan emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş veya 40 ıncı maddede yazılı yaş hadleri sebebiyle tayin edilememiş olanlar;

e) İdareten veya cezaen vazifelerine son verilenler;

(1) 34 üncü maddenin dip notuna bakınız.

Sayfa 42

2111

f) Asillikleri tasdik olunmıyarak vazifelerine son verilen stajyerler ve adaylar;

g) Bakanlık emrine alınanlardan, kurumlarca teklif edilen eski vazifelerine eşit veya bir aşağı derecedeki emeklilik hakkı tanınan vazifeleri kabul etmemek suretiyle ilgisi kesilerek aylıksız duruma geçenler;

h) (**Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.**)

i) Kadro yüzünden açıkta kalanlardan aylıksız veya ücretsiz duruma girenler;

j) Kadroları kurumlarınca geçici hale getirilenler;

k) 92 nci madde gereğince emeklilik hakkı düşen iştirakçiler;

l) (**Değişik: 28/5/2003-4861/23 md.**) Harp okulları ve astsubay meslek yüksek okullarındaki öğrenciler ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tâbi tutulanlardan eğitimlerini tamamlayamayarak ayrılanlar (Yalnız öğrenci aylıklarından kesilen miktarlar);

m) Muvazafalık hizmetini kısa veya tam olarak yapmak üzere vazifeleri ile ilgileri kesilmek suretiyle silah altına alınan iştirakçilerle, seferberlik, talim veya manevra için er olarak silah altına alınan ve vazifeleri ile ilgileri kesilen hizmetliler;

Bu maddede yazılı olanlardan fiili hizmet müddetleri ile fiili hizmet zamları 5 yılı doldurmamış bulunanlara birşey verilmez. Ancak tekrar iştirakçi olanların hakları devam eder.

Madde 88 – (**Değişik: 9/7/1953 - 6122/4 md.**)

87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j,m) fıkralarında yazılı olanlardan fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla bulunanların ayrılışlarında kesenekleri geri verilmez. ⁽¹⁾

YİRMİ DÖRDÜNCÜ KISIM

İkramiye

Madde 89 – (**Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.**)

Emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan; asker, sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için, aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Verilecek emekli ikramiyesinin hesabında, 30 fiili hizmet yılından fazla süreler nazara alınmaz.

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malüllüğü hükümlerine göre vazife malüllüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarda meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk malf yılının birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarda altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

Emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

(1) 39 uncu maddenin 3 nolu dipnotuna bakınız.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmalarında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir. Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı, 30 yıldan fazla olamaz ve evvelce 30 hizmet yılı için emekli ikramiyesi ödenmiş olanlara hiçbir şekilde ikramiye farkı ödenmez.

Bu Kanununun 88 inci maddesi kapsamına girenlerin emeklilik ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sandıkça tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyelerini almadan ölenler ile ölüm tarihinde aylığa müstehak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri, kanunî mirasçılara ödenir.

Bu madde gereğince ödenecek emeklilik ikramiyesi ödendikçe onayı veren kurumca, Sayıştay ve Danıştay başkanlarının ise kendi kurumlarınca, yazı ile istenilmesi üzerine en çok iki ay içinde faturası karşılığında Sandığa ödenir.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emeklilik ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Madde 90 – (Değişik: 14/3/1985 - 3166/3 md.)

Evlenmeleri sebebiyle dul ve yetim aylığı kesilen eş ve kız çocuklarla anaya bir defaya mahsus olmak üzere almakta oldukları dul veya yetim aylıklarının oniki aylık tutarı evlenme ikramiyesi olarak ödenir.

Bunlardan evlenme tarihinden itibaren oniki aydan önce boşananlarla evliliğin butlanına veya feshine karar verilenlere yeniden aylık bağlanması halinde, ödenmiş bulunan evlilik ikramiyesinin oniki aydan eksik süreye ait kısmı tahsil edilinceye kadar aylıkları ödenmez.⁽¹⁾

YİRMİ BEŞİNCİ KISIM

Aylıkların Başlangıcı

Madde 91 – (Değişik: 3/3/1954 - 6311/15 md.)

Bu kanuna göre bağlanan çeşitli mahiyetteki aylıkların ödenmesi aşağıdaki fıkralarda yazılı tarihlerden başlar:

a) 42 nci maddede yazılı olanlar için mezkûr madde hükmü dairesinde yazı ile vakı isteme tarihini takip eden ay başından;

b) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede iken bu kanunda yazılı çeşitli sebeplerle emekliye ayrılanların emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylıklarıyla ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar hizmet aylıklarının kesildiği tarihi takip eden ay başından; (Emekliliklerini kendileri istemiş olanlar bu istemelerinin kabul edildiği salahiyyetli makamlarca kendilerine yazı ile bildirilmezse isteklerini yaptıkları tarihten itibaren bir aydan evvel olmamak üzere vazifelerini terk edebilirler. Bunların emeklilik isteklerinin kabul edildiğinin salahiyyetli makamlarca yazı ile bildirilmesi tarihinden itibaren en çok bir ay içinde vazifelerinden ayrılmaları mecburidir. Erlerin vazife malullüğü aylıklarının başlangıcı bu husustaki müracaatlarını takip eden ay başıdır.)

c) Her ne suretle olursa olsun açıkta bulunanlardan emekli aylığına müstahak olanların veya ölenlerin emekli ve adi malullük aylıklarıyla dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar, son ayrıldıkları kurumlara kendileri veya dul ve yetimleri tarafından yazı ile yapılacak müracaat tarihlerini takip eden ay başından;

ç) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylığı almakta iken ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar ölüm tarihini takip eden ay başından;

(Şu kadar ki, dul ve yetim aylıklarının tahsisinde 72 nci madde hükmü mahfuz tutulur.) Emekliye ayrılanların ay sonuna kadar olan hizmet aylığı geri alınmaz.

(1) Bu fıkroda yer alan "ikiyüzlük" ibaresi "oniki aylık" olarak, "iki yıldan" ibareleride "oniki aydan" olarak 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanununun 56/c maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiş ise de, sözkonusu değişiklik 1/1/2000 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Hükümle veya sicilleri veyahut askeri mahkemelerce verilecek karar üzerine kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilenlerin emekli aylıklarının başlangıcı tarihlerinden ve yaş haddini dolduranların bu haddi doldurdukları tarihleri takip eden ay başından sonra her ne sebeple olursa olsun kurumlarınca vazifeleriyle ilgileri kesilmiyerek aylık veya ücretleri ödenenlerin bu suretle geçen müddetleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bunlar için kesenek ve karşılık alınmışsa geri verilir.

Şu kadar ki, bağlanan aylıklar vazifelerinden ayrılarak vazife aylığı veya ücretlerinin kesildiği tarihleri takip eden ay başlarına kadar ödenmez.

YİRMİ ALTINCI KISIM

Emeklilik Haklarının Düşmesini ve Bağlanan Aylıkların Devamlı Olarak Kesilmesini Gerektiren Sebepler

Madde 92 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/13 md.)

İştirakçilerden Türk vatandaşlığından çıkarılan, Türk vatandaşlığını bırakan, yabancı memleket uyruğuna girenlerin (Türk vatandaşlığını muhafaza edenler hariç) bu Kanunla tanınan her çeşit hakları düşer.

Aylık almakta iken veya aylık bağlama hakkı doğmadan önce, tanınan her çeşit hakları bu madde uyarınca düşenler, bu durumlarının ortadan kalkması halinde, Sandığa yazılı olarak yapacakları müracaatları takip eden aybaşından itibaren ve bu Kanunda öngörülen diğer şartları da taşımaları kaydıyla bu haklardan yeniden yararlandırırlar.

Yukarıdaki hükümler 88 inci madde kapsamına girenlerle, dul ve yetimleri hakkında da uygulanır.

Madde 93 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/14 md.)

Bu Kanuna göre bağlanan aylıkları alanlardan:

- a) 92 nci maddede yazılı durumlara girenlerin;
- b) Evlenen dul eşlerin, ana ve kız ile erkek çocukların (harp malulleriyle evlenen karılar hariç);
- c) Muhtaç durumdan çıkan ana ve babanın;
- ç) 74 üncü madde hükmü uygulanmak suretiyle (18) yaşını, ortaöğretimde ise (20) yaşını, yükseköğretim yapmakta ise (25) yaşını geçmemek üzere bu öğrenimlerini bitiren erkek çocukların;

Aylıkları, bu durumlarının kati olarak belirtildiği tarihleri takip eden aybaşından itibaren kesilir.

Bunların, bu Kanun uyarınca yeniden aylığa müstehak olmaları şartıyla tekrar aylıkları bağlanır.

YİRMİ YEDİNCİ KISIM

İki Cihetten veya Aynı Sıfatla (Aylık) veya (Toptan Ödeme)'ye İstihkak Halleri

Madde 94 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/15 md.)

Bu Kanunda belirtilen istisnalar dışında, iki yönden aylığa hak kazananların, tercih ettikleri aylıkları, Sandığa yazılı müracaatları takip eden aybaşından itibaren ödenir. Diğer aylıkları sürekli olarak kesilir.

Ancak, iki yönden aylığa aynı zamanda hak kazananlara, müstehak oldukları tarihten itibaren fazla olan aylıkları ödenir.

Tercih ettikleri aylıklarını alanlar, yeniden Sandığa yazılı olarak başvurdukları tarihi izleyen aybaşından itibaren bu isteklerinden dönebilirler.

Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü veya er vazife malullüğü aylığı almakta iken dul veya yetim aylığını tercih edenlerin ölümlerinde, dul ve yetimlerine kendi emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü,

Sayfa 45

2114

er vazife malullüğü aylıkları üzerinden aylık bağlanır.

Dul ve yetim sıfatıyla toptan ödeme yapılanlara, gerek yine dul ve yetim sıfatıyla gerek kendi vazifelerinden dolayı müstehak oldukları toptan ödeme ayrıca yapılır.

Evlendiğinden dolayı aylığı kesilenlerin, kocasının ölümü sebebiyle toptan ödemeye müstehak olması, yetim aylığının ödenmesine mani olmaz.

İki cihetten aylık veya toptan ödemeye aynı zamanda müstehak duruma girenler hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.⁽¹⁾

Madde 95 – Dul ve yetim aylığı almakta iken emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye giren karı ve çocukların; vazifelerinden dolayı vazife malullüğü aylığına müstahak olmalarında, bu aylıkları bağlanır.

Vazife malullüklerinin geçmesinde de, müstahak iseler, eski dul ve yetim aylıklarının ödenmesine başlanır.

Vazifelerinden dolayı (Toptan ödeme) ye müstahak duruma girmelerinde bu istihkakları verilmekle beraber müstahak iseler kesilen aylıklarının ödenmesine de başlanır.

Madde 96 – Dul ve yetim aylığı almakta iken iştirakçi durumuna giren dul ana ile karı ve kızın sonradan kendi vazifelerinden dolayı aylığa müstahak duruma girmelerinde; tercih ederlerse bir ay içinde yazı ile Sandığa müracaat etmek ve müstahak olmak şartıyla, kesilen eski aylıklarının ödenmesine başlanır ve bu durumda iken ölümlerinde; yetimlerine emekliliğe esas olan vazife aylıkları üzerinden aylık bağlanır.

Tercih etmezlerse veya ana muhtaç değilse eski aylıkları sürekli olarak kesilip vazifelerinden dolayı müstahak oldukları aylıkları bağlanır.

Vazifelerinden dolayı (Toptan ödeme) ye hak kazanmışlarsa, bu istihkakları verilmekle beraber yine müstahak olmaları şartıyla, kesilen aylıklarının ödenmesine de başlanır.

Madde 97 – Toptan ödeme yapılmış dul veya yetimlerin sonradan aynı sıfatların birinden dolayı aylığa müstahak duruma girmelerinde evvelce yapılan toptan ödeme nazara alınmaz.

Dul ve yetim aylığı almakta iken aynı sıfatların birinden dolayı toptan ödemeye hak kazanılmasında da toptan ödeme ayrıca yapılır.

Aylık ve toptan ödemeye istihkak; aynı zamanda doğmuş olursa yine bu hükümler uygulanır.

YİRMİ SEKİZİNCİ KISIM

Emekli, Adi malullük, Vazife malullüğü, Dul ve Yetim Aylığı Alanlardan veya

*Kesenekleri Geri Verilenlerle Toptan Ödeme Yapılanlardan
Bir Vazifeye Tayin Edilenler*

Madde 98 – Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylığı alanların; kurumlarda emeklilik hakkı tanınan vazifelere tayin edilebilmeleri için tayin edilecekleri vazifelere ait yaş hadlerini doldurmamış olmaları ve malullerin, malullüklerinin bu vazifeleri yapmağa mani olmadığına sağlık kurulunca tasdik edilecek raporla belirtilmesi şarttır.

(1) Fazla olan aylığın hesabında, 5434 Sayılı Kanuna 24/12/1980 tarih ve 2363 Sayılı Kanunla eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Ek Madde 40" olarak değiştirilen Ek 3 üncü madde uyarınca 1/3/1981 tarihinden itibaren ödenmeye başlanan (Sosyal Yardım Zammı) da nazara alınacaktır.

Sayfa 46

2115

Madde 99 – Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul veya yetim aylığı, son hizmet zammı alanlardan; hiçbir şarta bağlı olmaksızın emeklilik hakkı tanınan vazifelere tayin edilenlerin, aylıklarının tamamı, bu vazifelere tayinleri tarihini takibeden ay başından itibaren kesilir. Ancak hayrat hademesinin aylıkları kesilmez ve kendilerine bu hizmetlerinden dolayı son hizmet zammı da yapılmaz.

Vazife malullüğü aylığı alanların, varsa, harb malullüğü zammı ile Harp Okulu öğrencilerinden yetim aylığı alanların bu aylıkları kesilmez.

Bu vazifelerden ayrılanların kesilen aylıklarının ayrıldıkları tarihi takibeden ay başından itibaren müstahak olmaları şartıyla ödenmesine başlanır.

Peşin ödenen aylıklardan yukarıki fıkra gereğince istirdadı gereken ve tayin tarihlerini takibeden ay başlarından sonraya raslıyan kısımları, Sandığın bildirim üzerine kurumlarınca ilgililerin istihkaklarından en geç (3) ay içinde ve (3) eşit taksitte kesilmesi suretiyle tahsil olunarak Sandığa gönderilir.⁽¹⁾

(Ek: 23/5/1951 - 5773/1 md.) Bu maddenin hayrat hademesi hakkındaki hükümleri dersiamlara da şamildir.

Madde 100 – (Değişik: 23/2/1965 - 545/2 md.)

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı almakta iken (Erlere emeklilik hakkı şarta bağlı olanlar hariç) emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilenlerin tekrar emekliye ayrılmasını istemeleri veya emekliye sevk edilmeleri halinde kendilerine veya ölümlerinde dul ve yetimlerine eski ve yeni hizmetlerinin toplamı üzerinden ve bu kanun hükümleri dairesinde aylık bağlanır.

Ancak, bu gibilere yeniden bağlanacak aylıklar eski aylıklarından az olamaz.

Madde 101 – Vazife malullüğü aylığı alan erlerden, sonradan emeklilik hakkı tanınan vazifelere tayin edilenlerin, çeşitli sebeplerle ayrılışlarında veya ölümlerinde bu vazifelerinden dolayı haklarında bu kanunun ilgili hükümleri ayrıca uygulanır.

Madde 102 – (Değişik: 23/2/1965 - 545/3 md.)

Sandıkta birikmiş emekli keseneklerini geri almış bulunanlarla, toptan ödeme yapılmış olanlardan, 98 inci maddenin vazifeye alınmaya ait hükümleri mahfuz kalmak üzere, emeklilik hakkı tanınan veya 130 uncu maddede gösterilen vazifelere, belediye başkanlığına, illerin daimi komisyon üyeliklerine geçenlerden, aldıkları paraları, aldıkları tarihlerden itibaren ödiyecekleri tarihe kadar hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte toptan Sandığa geri verilerse;⁽²⁾

Tayin veya seçilme tarihindeki yaşlarından, emeklilik hakkı tanınan vazifelerde evvelce geçen fiili hizmet müddetlerinin indirilmesinden sonra kalan yaş sayısı 35 i geçenlerden, 14 üncü maddenin (e) fıkrası uyarınca tamamlayıcı kesenek alınmak şartıyla, Sandıkla ilgilendirilirler ve eski fiili ve itibari hizmet müddetleri yenilerine eklenir.⁽³⁾

(1) 5434 Sayılı Kanuna 7/2/1969 tarihli ve 1101 Sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile eklenen ve teselsülü sağlamak için numarası "Ek Madde 11" olarak değiştirilen Ek 5 inci maddeye bakınız.

(2) Bu fıkarda geçen "%5 faizi" ibaresi, 3/4/2003 tarihli ve 4839 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile "kanuni faizi" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 7/2/1969 tarihli ve 1101 Sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile 14 üncü maddenin (e) fıkrası kaldırılmıştır. 1/3/1969 tarihinden sonra göreve girenler hakkında bu fıkranın uygulama yeri kalmamıştır.

Sayfa 47

2116

Ancak;

a) İstekleri ile emekliye ayrılacak olanların bu paraları istek tarihlerinden en az 6 ay önce,

b) Kurumlarınca re'sen (malullük, yaş haddi dahil) emekliye ayrılacak olanlarla ölenlerin, görevleri ile ilgilerinin kesildiği tarihlerden itibaren en geç 6 ay içinde,

Kendileri veya dul yetimleri tarafından Sandığa ödenmiş olması şarttır.

Aldıkları paraları, yukarıdaki süreler içinde geri vermiyenler ile paraları zamanaşımına uğramış bulunanlar emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye ilk defa alınmış sayılırlar.

Kesenek veya toptan ödemeleri zamanaşımına uğramış olanlardan, birinci fıkrada yazılı vazifelere geçenler zamanaşımına uğriyan paralarını (Faizsiz olarak) yukardaki süreler içerisinde toptan Sandığa geri verilerse haklarında o fıkra hükümleri gereğince işlem yapılır.

Fiili hizmet müddetlerinin 5 yıldan az olması dolayısıyla 87 nci madde gereğince emekli kesenekleri geri verilmemiş veya tahakkuk ettirilen keseneklerini veyahut toptan ödemeyi henüz almamış olanlar ile alma hakları zamanaşımına uğramamış bulunanlardan, birinci fıkrada yazılı vazifelere geçenler hakkında da paranın iadesi kaydı hariç olmak üzere sözü geçen fıkra hükümleri uygulanır.

Meydana çıkan gaiplerden 78 inci madde gereğince Sandıkla ilgileri kesilenler hakkında da keseneğin geri verilmesinde; gaipliklerinden dolayı dul ve yetimlerine aylık bağlanmış ise, gaiplikleri tarihine kadar Sandıkta birikmiş kesenekleri miktarında bir para, toptan ödeme yapılmış ise, bu para esas alınmak suretiyle yukarıki hükümler uygulanır.

Madde 103 – Emekli, adi, malullük veya vazife malullüğü aylığı alanlardan; talim, manevra, seferberlik veya harb için silah altına alınanlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) (**Değişik: 7/5/1986 - 3284/16 md.**) Aylıkları, rütbe aylıklarından az ise aradaki fark ilgili kurumlarınca ödenerek, rütbeleri aylıklarından kesenek alınır.

b) Aylıkları, rütbeleri aylıklarından çok ise farkları Sandıkça ödenerek kurumlarca yalnız rütbeleri aylıklarından kesenek alınır.

c) Er olarak silah altına alınanların aylıkları kesilmez.

(a) ve (b) fıkralarında yazılı olanların terhislerinde rütbeleri aylıkları üzerinden 100 üncü madde hükmü uygulanır.

Madde 104 – 39 uncu maddenin yetersizlik ve disiplin sebepleri hariç olmak üzere (e) ve (f) fıkralarıyla 92 nci maddede gösterilenler, kurumlarda emeklilik hakkı tanınan vazifelerde çalıştırılmazlar.

YİRMİ DOKUZUNCU KISIM

Yaş

Madde 105 – Bu kanunun iştirakçilere ait çeşitli hükümlerinin tatbikında; emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye ilk defa tayin sırasında kurumlara gösterilen nüfus hüviyet cüzdanlarında yazılı doğum tarihleri, eğer 18 yaşını tamamladıktan sonra yaş düzeltilmesi yapılmış ise 18 yaşının doldurulması tarihindeki doğum tarihleri, dul ve yetimler hakkındaki hükümlerinin uygulanmasında da, dul ve yetim aylıklarına veya (Toptan ödeme) ye hak kazanıldığı tarihlerde bunların kayıtlı buldukları nüfus idarelerindeki doğum tarihleri esas tutulur.

Sayfa 48

2117

Nüfus hüviyet cüzdanlarındaki doğum tarihleri ile nüfus kayıtlarındaki doğum tarihleri arasında fark varsa, nüfus kayıtlarındaki tarih ve birden fazla nüfus kaydı bulunanların bu kayıtları arasında fark varsa, tarihi eski olan kayıt; sonraki kayıt idare veya kaza mercilerinden verilmiş bir karar ile yapılmış veya düzeltilmiş ise, kararlar nüfus kayıtlarına henüz geçirilmemiş olsa bile iştirakçiler için bu karar 18 yaşın doldurulmasından evvel alınmış olmak şartıyla bu kayıt esas olur.

Ancak, doğum tarihlerinde, iştirakçiler için 18 yaşın doldurulmasından sonra, dul ve yetimler için de aylığa veya toptan ödemeye istihkak tarihlerinden geriye doğru bir yıl içinde yapılan düzeltmeler, nazara alınmaz.

Doğum tarihlerinde ay gösterilmemiş ise, o yılın Temmuz ayının birinci günü, ay yazılı gün gösterilmemiş ise, o ayın birinci günü, doğum günü sayılır.

(**Ek: 15/7/1965 - 670/5 md; Değişik: 12/12/1980 - 2358/2 md.**) Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının bu Kanunun 40 ncı maddesinde gösterilen yaş hadleri sebebiyle emeklilik işlemleri; doğum tarihlerinde ay ve gün yazılı olmayanlar ile doğum günleri 1 Eylül'den önce olanlar için 1 Eylül, doğum günleri 1 Eylül ve daha sonra olanlar için müteakip yılın 1 Eylül tarihinde yapılır.

Madde 106 – Kurumlar kendilerine gösterilen nüfus hüviyet cüzdanlarının tasdikli bir örneğini, ilgililerin işe başlama tarihlerinden itibaren en çok bir ay içinde Sandığa göndermeğe mecburdurlar.

Ancak, Sandık; gönderilen örnekleri nüfus idarelerindeki kayıtları ile karşılaştırabilir ve bunlar hakkında 105 inci maddeye göre muamele yapar.

Madde 107 – Nüfus hüviyet cüzdanları ile nüfus kayıt örneklerinin; Sandığa bilerek yanlış bildirilmesinden doğan her çeşit zararlardan, ilgisine göre, kurumlar veya nüfus memurları ve doğru olmıyan nüfus hüviyet cüzdanlarının bilerek kurumlara gösterilmesinden doğan her çeşit zararlardan da bunları gösteren veya bunları bilerek kabul edip örneklerini Sandığa gönderenler malen sorumludurlar.

OTUZUNCU KISIM

Muhtaçlık

Madde 108 – (**Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.**) 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesi uyarınca 16 yaşından büyük işçiler için tespit edilen asgarî ücretin net tutarından daha az aylık geliri olup, kendisini ve Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre bakmaya mecbur olduğu ailesi fertlerini geçindirmeye yetecek kadar malı da (para veya o mahiyetteki kıymetler dahil) olmayanlar bu Kanunun uygulanmasında muhtaç sayılırlar.

Muhtaçlık, dul ve yetimler tarafından tanzim ve imzaları ihtiyar heyetlerince tasdik edilecek beyan kağıtları üzerine daimi olarak oturdukları yerlerin bağlı buldukları il veya ilçe idare heyetleri tarafından muhtaçlık sebepleri açıkça gösterilmek suretiyle verilecek mazbatalarla belirtilir.

Bu mazbatalara karşı ilgili veya Sandık tarafından Danıştayda dava açılabilir. Sandıkça itirazda bulunulması halinde netice alınıncaya kadar aylığın yarısı ve toptan ödeme, kesenek iadesi ve ikramiye gibi ödemelerin tamamı emanet olarak Sandıkta alıkonulur.

Madde 109 – Sandık Yönetim Kurulu, idare heyetlerinin soruşturma ve kararları dışında ilgililerin gelir, kazanç ve malları hakkında başka yerlerde de idare makamları vasıtasıyla ayrıca her çeşit soruşturma yaptırmaya, resmi ve özel idare, müessese ve ortaklıklardan ve şahıslardan bilgi istemeye yetkili ve bunlar da vermeye mecburdurlar.

Madde 110 – Sonradan veraset, bağış, vasiyet yoluyla veya başka suretlerle para, menkul ve gayrimenkul mal ve gelir edinmiş veya kazanç sağlamış olanlar;

Sayfa 49

2118

bu durumlarını, bunları iktisap ettikleri tarihten itibaren bir ay içinde beyanname ile Sandığa bildirmeye mecburdurlar. Bu takdirde bu hallerin muhtaçlığını gidermiş olup olmadığı Sandık tarafından evvelce bu muhtaçlığı karara bağlayan yerler idare heyetlerince yeniden karara bağlatılır.

Madde 111 – Sandık Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre bakmaya mecbur olanlar tarafından bakılmadığından veya bağlanan nafaka veya sağlanan menfatin azlığından dolayı muhtaç durumda olmaları hasebiyle aylık bağladığı dul ve yetimlerin bakmaya mecbur yakınları aleyhine gerekli nafakanın bağlanması veya bağlanan miktarın artırılması için doğrudan doğruya veya üçüncü şahıs sıfatıyla dava açmaya yetkilidir.

OTUZ BİRİNCİ KISIM

Aylık Bağlanıncıya, Toptan Ödeme ve Kesenek İadesi Yapılınca Kadar Verilecek Avanslar

Madde 112 – İlgililere bu kanun gereğince aylık bağlanıncıya kadar geçecek müddet için yazı ile Sandıktan istemelerinde aşağıdaki esaslara ve bu kanunun genel hükümlerine göre (Avans aylık) ödenir:

a) Emeklilik hakkı tanınan vazifelere alınmış emekli, adi malul ve vazife malullerinden emekliye ayrılanlara, kesilen aylıkları,

b) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanacak veya aylık şeklinde son hizmet zammı yapılacaklara bu aylıklarının dul ve yetimlere de (68) inci maddeye göre bağlanması gereken aylıkların yarısı. ⁽¹⁾

Bağlanan aylıkların avans aylıklardan artanı toptan ödenir. Fazla ödendiği anlaşılan kısım, bağlanan aylığın dörtte birinin kesilmesi suretiyle geri alınır.

Müstahak olmadıkları sonradan anlaşılanlara ödenmiş avans aylıklar genel hükümlere göre tahsil edilir.

İlgililerin, aylık yerine (Toptan ödeme) ye müstahak buldukları anlaşılırsa, ödenen avans aylıklar, toptan ödemelerden indirilir.

Madde 113 – Bu kanun gereğince (Toptan ödeme) yapılınca kadar yazı ile istemeleri şartıyla, Sandıkta birikmiş kesenekler ilgililere veya (68) inci maddede yazılı nispetlere göre, dul ve yetimlerine avans olarak ödenir.

Madde 114 – Bu Kanun gereğince kesenekleri geri verileceklere, ödeme yapılınca kadar, yazı ile istemeleri şartıyla, yarısı avans olarak verilir.

Madde 115 – Yer sarsıntısından zarar gören bölgelerin, Bakanlar Kurulunca belirtilecek yerlerinde veya yangın, sel gibi önemli olaylara maruz kalan yerlerde, yardıma muhtaç olacak derecede malca veya bedence mühim zarara uğradıkları o yerlerin idare heyetleri tarafından tasdik olunan; emekli, adi malul, vazife malulü ve dul ve yetimlere, aylıklarının üç mislini geçmemek üzere Yönetim Kurulunca uygun görülecek miktarda avans verilir.

Bu avanslar, ilgililerin aylıklarından eşit taksitlerle ve ödeme tarihlerinden itibaren iki yıl içinde geri alınır.

Aylıkları henüz bağlanmamış olanlara bu ödemeler 112 nci maddede yazılı avans aylıklar üzerinden yapılır.

Ölüm halinde tahsil edilmemiş kısımlar aranmaz.

(1) Son hizmet zammı 23/2/1965 tarih ve 545 Sayılı Kanunla kaldırılmıştır.

Sayfa 50

OTUZ İKİNCİ KISIM

Zamanaşımı

Madde 116 – Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarının almak üzere, bu aylıkların tahakkuk ettirildiği tarihlerden itibaren aralıksız bir yıl sonuna kadar Sandığa müracaat etmeyenlerin aylıkları kesilir. Bunlardan kesilme tarihinden itibaren 5 yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat edenlere kesilen aylıkları tekrar bağlanır ve geçmiş müddete ait aylıkları da toptan ödenir. Bu müddetten sonra müracaat edenlerin aylıkları, müracaat tarihlerini takibeden ay başından itibaren yeniden bağlanarak ödenir ve geçmiş müddet için bir şey verilmez.

Bu kanunda ayrıca belirtilen haller dışında aylık bağlanmasına istihkak kesbedildiği tarihten itibaren beş yıl sonuna kadar yazı ile müracaat edilmezse bu aylıklar, müracaat tarihini takibeden ay başından itibaren bağlanır.

Madde 117 – Bu kanun gereğince çeşitli adlarla ödenecek paralardan; istihkak kesbedildiği tarihlerden itibaren beş yıl sonuna kadar alınmayan veya yazı ile müracaat edilerek aranmayanlar Sandık lehine zamanaşımına uğrar.

Madde 118 – 116 ve 117 nci maddeler, ilgililerin her birinin istihkakları hakkında ayrı ayrı uygulanır.

Sandığa müracaat etmemenin makbul veya mücbir bir sebebe dayandığını genel hükümlere göre ispat edenler hakkında yukarıki maddeler hükümleri uygulanmaz. Ölümü duymamış olmak, ispat edilmek şartıyla, mücbir sebep sayılır.

OTUZ ÜÇÜNCÜ KISIM

Ödeme

Madde 119 – Bu kanun gereğince yapılacak her çeşit ödemeler için, kullanılacak belgeler ve ödemenin şekilleri yönetmelik ile belirtilir.

Madde 120 – Bu kanunda yazılı her çeşit istihkaklar; yerleştikleri yerlerde doğrudan doğruya hak sahiplerine, vekillerine veya kanuni temsilcilerine ödenir. Ancak köylerde oturanların aylıkları, bunların bağlı oldukları il veya ilçe merkezlerinde ödenir.

Ödemeler için Sandıkça yapılan masraflardan dolayı ilgililerden bir şey alınmaz.

(Ek: 3/3/1954 - 6311/16 md.) Bu istihkakların son ödeme tarihlerini takip eden 3 aylığından fazlası temlik edilemez.

Madde 121 – Her ne suretle olursa olsun istihkaklarından fazla yapılan ödemeler, ilgililerin, varsa sonraki her çeşit istihkaklarından hüküm alınmaksızın kesilmek suretiyle geri alınır. Ancak ilgili, Sandıkça yapılan bu muamelenin yersizliği hakkında Danıştayda dava açabilir.

(Ek: 7/5/1986 - 3284/17 md.) Herhangi bir nedenle Sandık tarafından ilgililere istihkaklarından fazla veya yersiz olarak yapılan ödemelerin, bu hatalı işlemlerin düzeltilindiği tarihten geriye doğru hesap edilecek beş yıllık tutarları tahsil edilir. Tahsilin ne şekilde yapılacağı yönetmelikle düzenlenir.

Madde 122 – (Değişik: 23/12/1988 - KHK - 351/1 md.)

Bağlanan aylıklar her ayın başında peşin ödenir.

Ödeme zamanı henüz gelmeyen aylıkları müteakip aylıklara mahsuben avans olarak ödetmeye, aylıkların ödeme tarihlerini ve iki veya üç aylık olarak ödenmesini belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Avans veya peşin olarak ödenen aylıklar ölüm halinde geri alınmaz.

İkinci fıkradaki yetkinin kullanılmasından dolayı ilgililerin mağduriyetlerine neden olunmaması için gerekli düzenlemeleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Sayfa 51

OTUZ DÖRDÜNCÜ KISIM

Yoklama

Madde 123 – Aylıkların ödenmesi için aylık sahiplerinin durumlarında değişiklik olup olmadığı bakımından yoklama yapılır.

Yoklamanın:

- Esas ve şekilleri,
- Zamanı ve müddeti,
- Kullanılacak belgeler,

d) Kurumların, memurlarının ücret dereceleri özel teadül kanunları ile belirtilen daire, müessese ve ortaklıkların veya bunlara bağlı veya bunların kurduğu veya katıldığı ortaklıkların; aylık ve ücret tahakkuk ettiren ve ödiyen servislerinin, nüfus ve evlenme memurlarının, muhtarların ve yabancı memleketlerdeki Türk elçilik ve konsolosluklarının yoklama işlerindeki vazifeleri,

Yönetmelikle belirtilir.

Madde 124 – Yoklama için yönetmelikle belirtilecek vazifeleri yerine getirmiyenler hakkında Türk Ceza Kanununun 230 uncu,

Aylık sahiplerinden yönetmelikle belirtilecek beyan kağıtlarını veya istenecek her çeşit belge veya bilgileri vermiyenlerle hakikat hilafı beyanda bulunanlar hakkında 528 inci,

Yönetmelikle belirtilecek her çeşit belgeleri doğru olmıyarak düzenleyip göstererek haksız para alanlar ve yönetmelikle belirtilecek vazifeleri yaparken veya Sandık muameleleri ile ilgili belgeleri tanzim ve tasdik ederken bilerek doğru olmıyan bilgi ve belge verenler hakkında 343 üncü,

maddelerine göre kovuşturma yapılır.

OTUZ BEŞİNCİ KISIM
Biriktirme Sandığı

Madde 125, 126 – (Mülga: 23/2/1965 - 545/4 md.)

OTUZ ALTINCI KISIM
Çeşitli Hükümler

Madde 127 – Bu kanun gereğince bağlanacak aylıklar için aylık sahiplerine özel belgeler verilir. Bunların çeşitleri ve şekilleri yönetmelikle belirtilir.

Madde 128 – 107 ve 124 üncü maddeler dışında Sandıkça istenilen her çeşit bilgi ve sorulara tam, doğru veya hiç cevap vermiyen kurumlarla tüzelkişiliği haiz yerlerin ilgili memurları ve şahıslar ve emeklilik hakkı tanınan vazifelere ilk defa almanlardan istenilen beyan kağıtlarını kasten yanlış olarak verenler hakkında Türk Ceza Kanununun, ilgisine göre, 230 veya 528 inci maddeleri gereğince kovuşturma yapılır. Sandığın zarara uğramasında bunlar; yapılan masraflarla birlikte hüküm ile kendilerine ödetirilir.

Kurumların emeklilik hakkı tanınan vazifelerine açıktan alınanlardan iki ay içinde bu kanun gereğince Sandığa verilmesi gerekli belge ve bilgileri vermiyenlerin mütaakip aya ait aylık veya ücretleri ödenmez.

Madde 129 – Vazifeleri içinde veya dışında her hangi sebeple zarar görmüş veya tehlikeye düşmüş ve bundan dolayı adi malul durumuna girmiş iştirakçilerin veya bunlardan ölenlerin, dul ve yetimlerinin; sebep olanlar aleyhine açacakları davaları Sandık dahi kovuşturmaya ve bu davalara üçüncü şahıs olarak girmeye

Sayfa 52

2121

ve dul ve yetimler tarafından dava açılmamış ise bunu doğrudan doğruya açmaya yetkilidir.

Dava sonunda para tazminatı da alınırsa bundan kovuşturma için yapılan masraflarla birlikte emekli, adi malullük, dul ve yetim aylıkları bağlanan hallerde bu aylıkların beş yıllığı; (Toptan ödeme) yapılan hallerde de bunların toplamının yarısı Sandıkça alınarak, varsa, geri kalanı ilgililere ödenir.

Sebeplere iştirakçi ise ve bunlara bu kanuna göre Sandıklarca her hangi adla olursa olsun ödeme yapılacak istihkakları dava sonuna kadar hükmolunacak tazminata karşılık olmak üzere ödenmez.

Madde 130 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Madde 131 – Aylık bağlanması gerekirken (Toptan ödeme) yapılmış olan hallerde bağlanan aylıklar, ödenen paranın tamamı geri alınmaya kadar verilmez.

(Toptan ödeme) yapılması gerekirken aylık bağlanmış olan hallerde de ödenmiş aylıkların toplamı, hesaplanacak (Toptan ödeme) den indirilir.

Madde 132 – Bu kanunun mevzuu ile ilgili hükümler buna ek olarak yapılacak kanunlarda yer alır.

Madde 133 – Aşağıda yazılı kanunlar kaldırılmıştır:

	Kanun		
	<u>Tarihi</u>	<u>No.</u>	<u>Adı</u>
1)	27/8/1337	147	Müftülerin tekaütten istisnası hakkında Kanun
2)	27/2/1340	408	Mücadele Milliyede şehit olan gedikli kuvayı milliyeye zabitan ve efradı ailelerine maaş tahsisi hakkında Kanun.
3)	8/2/1341	551	Bilümum Askeri malullerin Terfihi Kanunu.
4)	2/6/1926	900	Tekaüt maaşı ile muallim ve müderrislik, doktor, eczacı, baytar, mühendis ve kondöktörlük maaşlarının bir zat uhdesinde içtima edebileceğine dair Kanun.
5)	22/6/1927	1122	Bilümum askeri malullerin terfihine dair olan 8 Şubat 1341 tarih ve 551 numaralı kanunun 7 nci maddesine bir fıkra ilavesi ile 11 inci maddesine merbut cetvelde bazı tadilat icrasına dair Kanun.
6)	25/6/1927	1165	İtalya, Balkan harpleri ile Harbi Umumide duçar, maluliyet olanlardan İstiklal Muharebatına iştirak edenlerin 8 Şubat 1341 tarihli ve 551 numaralı kanundan istifadeleri hakkında Kanun.
7)	28/5/1928	1330	Evkaf, Şehremaneti ve Ziraat Bankası memurlarının tekaüt maaşlarına dair Kanun.
8)	3/6/1930	1683	Askeri ve Mülki Tekaüt Kanunu.
9)	2/2/1931	1746	Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 47 nci maddesine bir fıkra tezyiline dair Kanun.

Sayfa 53

Kanun		
Tarihi	No.	Adı
10)	19/7/1931	1842 Diyanet İşleri Reisliğinin 1683 numaralı Tekaüt Kanununun 3 üncü maddesinin mülki memurlara ait olan kısmının (a) fıkrası hükmünden istisnasına dair Kanun.
11)	23/5/1932	1977 1683 numaralı Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinin tadili hakkında Kanun.
12)	25/6/1932	2026 7 Haziran 1336 tarih ve 7 numaralı kanuna müzeyyel Kanun.
13)	26/11/1932	2071 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 53 üncü maddesinin tadiline ve mezkür kanuna bir muvakkat madde ilavesine dair Kanun.
14)	14/1/1933	2097 Vilayet hususi idarelerinden maaş alan memur ve muallimlerin tekaüt maaşları hakkında Kanun.
15)	8/5/1933	2169 Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidi sinlerine dair Kanun.
16)	20/5/1933	2190 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 55 inci maddesinin tadili hakkında Kanun.
17)	3/6/1933	2264 İstanbul Mahalli İdaresi ile Ankara Merkez Belediyesi Memurları Tekaüt Kanunu.
18)	26/10/1933	2324 788 numaralı Memurin Kanununun 75 inci maddesine bir fıkra ilavesine dair Kanun.
19)	9/12/1933	2348 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun Tahlisiye Umum Müdürlüğü memurlarına dahi teşmili hakkında Kanun.
20)	8/3/1934	2388 Polis mensuplarının yaş hadlerine dair Kanun.
21)	28/5/1934	2454 Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumi İdaresi Memurları Tekaüt Sandığı Kanunu.
22)	14/6/1934	2509 1683 numaralı kanunun 21 inci maddesine bir fıkra ilavesine dair Kanun.
23)	25/6/1934	2543 Tekaüt Kanununa bir madde ilavesi hakkında Kanun.
24)	22/12/1934	2636 Memurin Kanununun 75 inci maddesine bir fıkra ilavesine dair olan 2324 sayılı kanuna bir fıkra ilavesine dair Kanun.
25)	23/12/1934	2662 2454 numaralı kanunun 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrasını değiştiren Kanun.
26)	27/1/1936	2904 Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumi İdaresi Memurları Tekaüt Sandığı hakkındaki 2454 sayılı kanuna ek Kanun.
27)	20/3/1936	2921 İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tekaüt Sandığı Kanunu.
28)	6/4/1936	2936 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun bazı maddelerinin tadiline ve bazı maddelerine fıkra eklenmesine dair Kanun.
29)	13/4/1936	2941 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununa ek Kanun.
30)	15/4/1936	2945 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun Tahlisiye Umum Müdürlüğü memurlarına dahi teşmili hakkındaki 9 Kanunuevvel 1933 tarih ve 2348 sayılı kanuna ek Kanun.
31)	15/5/1936	2969 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 45 inci maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun.
32)	11/6/1936	3028 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununa bazı hükümler eklenmesine dair Kanun.

Kanun		
Tarihi	No.	Adı
33)	12/6/1936	3048 Denizyolları ve Akay İşletmeleri ile fabrika ve havuzlar teşkilatı hakkındaki 2248 numaralı kanunun 15 inci maddesine ek Kanun.
34)	20/11/1936	3066 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 2 nci maddesinin değişik tirilmesine dair Kanun.
35)	21/12/1936	3079 Subay ve askeri memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tayin olunan yaşları bildiren Kanun.
36)	29/1/1937	3107 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 8 ve 50 nci maddelerine fıkralar eklenmesine dair Kanun.
37)	15/2/1937	3137 Denizyolları ve Akay İşletmeleri ile Fabrika ve Havuzlar İdareleri Memur ve Müstahdemleri Tekaüt Kanunu.
38)	12/6/1937	3255 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununa ek Kanun.
39)	17/12/1937	3286 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 69 uncu maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun.
40)	3/1/1938	3297 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 18 inci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun.
41)	21/3/1938	3337 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 48 inci maddesini değiştiren Kanun.
42)	13/4/1938	3360 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 3 üncü maddesini değiştiren Kanun.
43)	2/1/1939	3549 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair Kanun.
44)	26/1/1939	3575 Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığı hakkında Kanun.
45)	19/6/1940	3886 Vilayet hususi idarelerinden maaş alan memur ve muallimlerin tekaüt maaşları hakkındaki 2097 sayılı kanuna ikinci bir muvakkat madde ilavesine dair Kanun.
46)	11/12/1940	3937 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 66 ncı maddesi ile 67 nci maddesine eklenmiş fıkraların değiştirilmesi hakkında Kanun.
47)	6/1/1941	3977 Hatay Hükümetinden devrolunan mütekait ve yetimlerin aylıkları hakkında Kanun.

- 48) 21/4/1941 4001 Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumi İdaresi Memurları Tekaüt Sandığı hakkındaki 2454 ve 2904 sayılı kanunlara bazı hükümler eklenmesine ve bu kanunların bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun.
- 49) 21/5/1941 4034 Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidini sinlerine dair kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun.
- 50) 2/6/1941 4056 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 61 inci maddesinin tadiline ve bu kanuna bazı maddeler ilavesine dair Kanun.
- 51) 18/6/1941 4067 Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 4 üncü maddesinde yazılı cetvelin değiştirilmesine dair Kanun.
- 52) 2/7/1941 4085 Belediyeler ve bunlara bağlı müesseseler ve Belediyeler Bankası Memurları Tekaüt Sandığı teşkiline dair Kanun.
- 53) 2/2/1942 4188 Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığı hakkındaki 3575 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren Kanun.

Sayfa 55

2124

	Kanun		
	Tarihi	No.	Adı
54)	20/5/1942	4222	İktisadi Devlet Teşekkülleri Memurları Tekaüt Sandığı hakkında Kanun.
55)	14/8/1942	4295	Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığı hakkındaki 3575 sayılı kanunun 36 ncı maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair Kanun.
56)	14/8/1942	4298	Eşkiya müsademesinde malul olanların 3656 ve 4222 sayılı kanunların 24 ve 21 nci maddelerinden istifade etmeleri hakkında Kanun.
57)	30/12/1942	4346	Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 39 uncu maddesinin değiştirilmesine dair Kanun.
58)	14/1/1943	4369	İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tekaüt Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair Kanun.
59)	15/1/1943	4380	Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 2 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki 3066 sayılı kanunun 2 nci ve 3 üncü fıkralarının tadiline dair Kanun.
60)	14/7/1943	4463	Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununa ek 3255 sayılı kanuna ek Kanun.
61)	19/7/1943	4477	İktisadi Devlet Teşekkülleri Memurları Tekaüt Sandığı hakkındaki 4222 sayılı kanuna ek Kanun.
62)	6/3/1944	4526	Bilümmum askeri malullerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 inci maddesine bağlı emraz cetveline bir fıkra ilavesi hakkında Kanun.
63)	10/4/1944	4540	Hatay'ın ilhaki dolayısıyla açıkta kalan memurlara verilecek tekaüt aylığı ve tazminat hakkında Kanun.
64)	17/4/1944	4546	Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 46 ncı maddesini değiştiren Kanun.
65)	19/6/1944	4594	Belediyeler ve bunlara bağlı müesseseler ve Belediyeler Bankası Memurları Tekaüt Sandığı teşkiline dair olan 4085 sayılı kanuna ek Kanun.
66)	2/8/1944	4640	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Tekaüt Sandığı hakkındaki kanuna ek 4001 sayılı kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair Kanun.
67)	25/6/1945	4765	Subay ve askeri memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tayin olunan yaşları bildiren 3079 sayılı kanuna ek Kanun.
68)	2/7/1945	4778	Devlet Ekonomi Kurumları Memurları Emekli Sandığı hakkındaki 4222 sayılı kanunun 15 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun.
69)	13/12/1946	4867	Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memurları Emekli Sandığı hakkındaki 3137 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı maddeler eklenmesine dair Kanun.
70)	3/6/1946	4913	Belediyeler ve bunlara bağlı müesseseler ve İller Bankası Emekli Sandığı kurulmasına dair olan 4085 sayılı kanuna ek Kanun.

2125

	Kanun		
	Tarihi	No.	Adı
71)	10/6/1946	4923	Belediyeler ve bunlara bağlı müesseseler ve Belediyeler Bankası Memurları Tekaüt Sandığı teşkiline dair olan 4085 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesi hakkında Kanun.
72)	17/6/1947	5094	Askeri Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığı Kanununda bazı değişiklikler yapılmasına ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair Kanun.
73)	18/6/1947	5101	Polis memurlarının yaş hadlerine dair olan 2388 sayılı kanunun 1 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun.
74)	18/6/1947	5107	Emekli, dul ve yetim aylıklarına zam yapılması hakkındaki 4992 sayılı kanuna ek Kanun.

- 75) 20/2/1948 5191 Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmayan subay, askeri ve mülki memurlarla bunların yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların vergiye tabi tutulmaması hakkında Kanun.

Madde 134 – 1306 tarihli İdarei Mahsusa Memurları Tekaüt Nizamnamesi kaldırılmıştır.

Madde 135 – Aşağıda yazılı kanunların, hizalarında gösterilen madde, fıkra ve hükümleri kaldırılmıştır:

Kanunun		Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü
Tarihi	Sayısı		
1)	21/12/1330	Mektebi Harbiyeden başaşa detname neşet edenlerin kıtaata sureti tevve ve istihdamları hakkında Kanunu Muvakkat.	7 nci maddesinin emeklilik işlerine matuf hükmü.
2)	24/12/1330	172 Bahriye Efrat ve Küçük Zabitanı ile Gedikli Zabitanı Kanunu.	22 ve 25 inci maddeleriyle 0,21,23 ve 24 üncü maddelerinin emeklilik hususlariyle ilgili hükümleri.
3)	13/10/1335	Tahsisatı Fevkalade Kararnamesi.	Erat ve askeri okullar öğrencilerin aylıklarının tahsisatına ait olanlar dışında kalan hükümleri
4)	18/3/1926	788 Memurin Kanunu	37 ve 75 inci maddeleri ile 77 nci maddenin emekliye ayırmaya ait hükmü ve müzeyyel maddesi.
5)	7/6/1926	912 Ordu, bahriye, jandarma, zabitan ve memurini hakkında Kanun.	3, 10 ve 11 inci maddeleri ile 1278 sayılı kanunla değişik 5 inci maddesinin emekliye ayırmaya ait hükümleri.

Sayfa 57

2126

Kanunun		Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü
Tarihi	Sayısı		
6)	26/5/1927	1050 Muhasebei Umumiye Kanunu.	60 inci maddesi ile 47, 48 ve 138 inci maddelerinin bu kanuna uymayan hükümleri.
7)	26/6/1927	1108 Maaş Kanunu.	13 üncü maddesinin bu kanuna uymayan hükmü ile 20 nci maddesinin emekli aidatına ilişkin hükmü.
8)	23/6/1927	1144 Dalgıç, zabitan ve efradına verilecek zamaim hakkında Kanun.	5 inci maddesi.
9)	25/6/1927	1154 Hariciye Vekaleti Memurin Kanunu	11 inci maddesi.
10)	28/5/1928	1324 Damga Resmi Kanunu.	32 nci maddesinin 12 nci ve 3478 sayılı kanunun 10 uncu maddesi ile değişik 23 üncü fıkraları.
11)	24/5/1929	1453 Zabitan ve askeri memurların maaşatı hakkında Kanun	7 nci maddesinin emekliliğe ait hükmü.
12)	15/5/1930	1613 Büyük Millet Meclisi azasının tahsisat ve harcırahları hakkındaki Kanun.	3 üncü maddesinin emekli aylığının hesabında esas tutulacak aylığa ait hükmü.
13)	21/5/1930	1626 11 Ağustos 1325 tarihli Askeri Tekaüt ve İstifa Kanununun muaddel maddesinin tadiline dair Kanun.	Muvakkat maddesinin son fıkrası
14)	10/6/1930	1702 İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkında Kanun.	29 uncu maddesinin emekliliğe ait hükmü
15)	20/6/1931	1851 Vilayetler İdaresi Kanunu nun bazı maddelerini muaddil Kanun.	3 üncü maddesinin son fıkrası.
16)	7/1/1932	1920 Gümrük memurlarından vazifei memuresini suistimal edenler ile vazife veya mesleklerinde kendilerinden istifade edilmeyenler hakkında ya-	1 ve 2 nci maddelerinin emekliliğe ait hükümleri.

- pılacak muameleye dair Kanun.
- 17) 29/4/1932 2159 İhissarların idaresi hakkındaki 1660 7 nci maddesi.
numaralı kanuna müzeyyel Kanun.
- 18) 31/5/1933 2248 Denizyolları A. K. A. Y. işletmeleri 15 inci maddesi.
İletmeleri ile fabrika ve havuzlar teşkilatı hakkında Kanun.

2127

Kanunun		Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü
Tarihi	Sayı		
19)	29/5/1934	2467 İstanbul Üniversitesinin Muvazenei Umumiye alınmasına dair Kanun	8 inci maddesinin emekliliğe ait hükmü.
20)	16/6/1934	2514 Divanı Muhasebat Kanunu.	72 ve 73 üncü maddeleri ile 11 inci maddesinin bu kanuna uymıyan hükmü.
21)	30/6/1934	2550 Kaçakçılığın men ve takibi hakkındaki 1918 sayılı kanunun 57 ve 60 nci maddelerini değiştiren ve bu kanuna bir madde ekliyen Kanun.	3 üncü maddesinin emekli, dul ve yetim aylıklarına ve tazminata ait hükümleri.
22)	4/7/1934	2556 Hakimler Kanunu.	69 uncu maddesi ile 79 uncu maddesinin (d) fıkrası ve 80 inci maddesinin emekliliğe ait hükmü.
23)	23/12/1934	2658 Memurin Kanununa ekli Kanun.	1 inci maddesinin emekliye ayırmaya ait hükmü.
24)	23/12/1935	2871 Arazi ve bina vergileri ile bunlardan alınacak iktisadi buhran vergisinin vilayet hususi idarelerine devri hakkında Kanun.	14 üncü maddesi.
25)	16/3/1936	2919 Memurin Kanununun bazı maddeleri ile buna müzeyyel olan 1777 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin tadili hakkında Kanun.	3 üncü maddesinin emekliye ayrılma ve ayırmaya ve emeklilik hususlarına ait hükmü.
26)	29/5/1936	2996 Maliye Vekaleti teşkilat ve vazifeleri hakkında Kanun.	Geçici 3 üncü maddesinin emekliye ayırma ile ilgili hükmü.
27)	29/5/1936	2997 Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü teşkilat ve vazifeleri hakkında Kanun.	Geçici 1 inci maddesinin emekliye ayırma ile ilgili hükmü.
28)	8/6/1936	3007 Kültür Bakanlığına bağlı ertik okulları öğretmenleri hakkında Kanun.	2 nci maddesinin emekliye ayırma ile ilgili hükmü.
29)	9/6/1936	3017 Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti Teşkilat ve Memurin Kanunu.	81,82,85 ve 86 nci maddeleri.
30)	10/6/1936	3023 İstanbul ve İzmir Limanlarının sureti idaresi hakkında Kanun.	22 nci maddesi.
31)	12/6/1936	3045 Cumhurbaşkanlığı Filarmonik Orkestrası teşkilat ve orkestra mensuplarının terfi ve tecziyeleri hakkında Kanun.	11 inci maddesinin emekliye ayırma ile ilgili hükmü.

2128

Kanunun		Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü
Tarihi	Sayı		
32)	4/6/1937	320 Emniyet Teşkilatı Kanunu.	56 nci maddesinin son bendi ile 57 nci maddesi.
33)	4/6/1937	3202 Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanunu.	55-69 uncu maddeleri ile 70 inci maddesinin 3 ve 4 işaretli bentleri.
34)	4/6/1937	3204 Orman Umum Müdürlüğü Teşkilat Kanunu.	3 üncü maddesinin 2 nci bendi
35)	30/5/1938	3407 İlk tedrisat müfettişlerinin Muvazenei Umumiye içine alınmasına dair Kanun.	5 inci maddesinin emekliye ait hükmü.

36)	3/6/1938	3424	Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü Teşkilat Kanunu.	3 üncü maddesinin emekliliğe ait hükmü.
37)	10/6/1938	3433	Askeri hastabakıcı hemşireler hakkında Kanun.	8 inci maddesi.
38)	17/6/1938	3460	Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teşkilatı ile idare ve murakabeleri hakkında Kanun	Muvakkat maddenin (e) bendi.
39)	24/6/1938	3485	Hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkında Kanun	11 inci maddesi ile 5131 sayılı kanunla değişik 12 nci maddesi.
40)	24/6/1938	3486	Denizaltı sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkında Kanun.	9 ve 10 uncu maddeleri.
41)	24/6/1938	3492	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununun bazı hükümlerini değiştiren Kanun.	6 ncı maddesi.
42)	27/5/1939	3613	Münakalat Vekaleti teşkilat ve vazifelerine dair Kanun.	3 üncü maddesinin Denizyolları ve Limanları Emekli Sandığına ait hükmü.
43)	7/6/1939	3633	Devlet Denizyolları ve Devlet Limanların İşletme Umum Müdürlüklerinin teşkilat ve vazifelerine dair Kanun.	17 ve 18 inci maddeleri.
44)	26/6/1939	3653	Yalova Kaplıcalarının işletmesi ve kaplıcaların inkişafı işlerinin Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletine bağlı hükmi şahsiyeti haiz bir teşekküle devri hakkında Kanun.	14 üncü maddesinin emekliye ait hükmü.
45)	30/6/1939	3656	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanun.	24 üncü maddesi.

Sayfa 60

2129

	Kanunun Tarihi	Sayı	Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü
46)	18/1/1940	3779	Gedikli erbaşların maaşlarının tevhit ve teadülüne dair Kanun.	11 inci maddesi.
47)	22/5/1940	3835	Askeri ve Mülki Tekait Kanununda bazı değişiklikler icrasına ve vatani hizmet tertibinden verilen maaşlara zam yapılmasına dair Kanun.	Vatani hizmet tertibinden bağlanan maaşlara zam yapılması hakkındaki 2 nci maddesi dışında kalan hükümleri
48)	18/12/1940	3944	Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilatı hakkında Kanun.	5 inci maddesi ile 13 üncü maddesinin emekliye ayırma ile ilgili hükmü.
49)	2/6/1941	4060	% 5 faizli Hazine tahvilleri ihracına dair Kanun.	2 nci maddesinin bu kanunun geçici 2, 3 ve 5 inci maddelerinde geçici olarak çalışmalarını kabul edenler dışında kalan emekli sandıklarına ait hükmü.
50)	22/12/1941	4157	Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı hakkında Kanun.	1 inci maddesinin (b) ve (c) fıkralarının bu kanuna uymıyan hükümleri.
51)	26/12/1941	4161	Maaş Kanununa ek Kanun.	9 uncu maddesi ile bu kanuna aykırı hükümleri.
52)	19/6/1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilat Kanunu.	65 inci maddesi.
53)	5/7/1943	4454	Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri ve Memurları Kanunu.	50 nci maddesi ile 41 inci maddesinin emeklilik ile ilgili hükmü.
54)	9/7/1943	4459	Köy ebeleri ve köy sağlık memurları teşkilatı yapılmasına ve 3017	16 ncı maddesinin emekli sandığına ait hükmü.

numaralı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaleti Teşkilat ve Memurini Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun.

- 55) 14/7/1943 4464 1683 sayılı kanunun meriyetinden evvelki hükümlere göre bağlanmış olan tekaüt ve yetim aylıkları ile vatani hizmet maaşlarına zam yapılması hakkında Kanun. Vatani hizmet tertibinden bağlanan aylıklara ait 4 üncü maddesi dışındaki kalan maddeleri.
- 56) 14/7/1943 4466 Mamak Gaz Maske Fabrikasının Milli Müdafaa Vekaletine devri hakkında Kanun. 4 üncü maddesinin hizmetlilerinin emeklilik işleri için 3575 sayılı kanuna atf yapan hükmü.

Sayfa 61

2130

Kanunun Tarihi	Sayısı	Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü	
57)	16/7/1943	4467	Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü teşkilatı hakkındaki 3424 ve 3822 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması ve bu kanunlara bazı hükümler ilavesi hakkında Kanun.	3 üncü maddesi.
58)	13/9/1943	4489	Yabancı memleketlere gönderilecek memurlar hakkında Kanun.	2 nci maddesinin (a) fıkrasının fiili hizmete ait hükmü.
59)	24/1/1944	4517	Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün kaldırılması ve vazifelerinin Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğüne verilmesi hakkında Kanun.	3 üncü maddesi.
60)	21/6/1944	4598	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun.	8 inci maddesinin emekli ikramiyesinin vergi ve tevkifata tabi olmadığına dair hükmü.
61)	21/6/1944	4600	Subay ve askeri memurların maaşlarına dair 3661 sayılı kanunun 1 inci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair Kanun.	4 üncü maddesinin 4598 sayılı kanunun 8 inci maddesine atf yapan hükmünün emekli ikramiyesine ait kısmı.
62)	21/6/1944	4601	Gedikli erbaşların maaşlarının tevhit ve teadülüne dair olan 3779 numaralı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesi hakkında Kanun.	3 üncü maddesinin 4598 sayılı kanunun 8 inci maddesine atf yapan hükmünün emekli ikramiyesine ait kısmı.
63)	10/7/1944	4609	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair kanunun 18 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun.	1 inci maddesinin son fıkrasının 900 sayılı kanuna atf yapan hükmü.
64)	17/7/1944	4620	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstah demlerinin ücretlerine Dair	10 uncu maddesinin emekli ikramiyesinin vergi ve tevkifata tabi olmadığına dair hükmü.

Sayfa 62

2131

Kanunun Tarihi	Sayısı	Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü	
65)	17/7/1944	4621	Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhit ve	8inci maddesinin emekli ikramiyesinin vergi ve tevkifata tabi olma-

teadülü hakkındaki 3659 sayılı dığına dair hükmü.
kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı
maddeler eklenmesine dair Kanun.

- 66) 18/7/1944 4623 Yer sarsıntısından evvel ve sonra alınacak tedbirler hakkında Kanun. 28 ve 29 uncu maddelerinin emekli, dul yetimlerine ait hükümleri.
- 67) 3/8/1944 4644 Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna ek Kanun. 6. 7 ve 8 inci maddeleri ile geçici 2, 3, 4, 8 ve 9 uncu maddeleri ve geçici 5inci maddesinin emekliliğe ait hükümleri.
- 68) 3/8/1944 4648 Milli Korunma Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve ek maddelerinin çıkarılma sına dair Kanun. Milli Korunma Kanununun bu kanunla değiştirilen 6 ncı maddesinin (XI) inci ve (XII) nci bentlerinin emeklilikle ilgili hükümleri.
- 69) 15/1/1945 4697 Şirketi Hayriye'nin satın alınmasına dair olan sözleşmenin onanması hakkında Kanun. 5 inci maddesi ile Sözleşmenin 4 üncü maddesinin bu kanuna uymayan hükümleri.
- 70) 13/6/1945 4759 İller Bankası Kanunu. 24 üncü maddesi.
- 71) 27/6/1945 4772 İş Kazaları ile Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları Kanunu. 83üncü maddesinin bu kanuna uymayan hükümleri.
- 72) 21/12/1945 4805 Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunda değişiklik yapılması ve aylıklardan % 5 emeklilik karşılığı kesilmesi hakkında Kanun. 4 üncü maddesi.
- 73) 21/12/1945 4806 Subay ve askeri memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına ve aylıklardan % 5 emeklilik karşılığı kesilmesine dair Kanun. 3 üncü maddesi.

Sayfa 63

2132

Kanunun		Kaldırılan	
Tarihi	Sayısı	Adı	madde, fıkra ve hükmü
74)	21/12/1945	4807	Gedikli erbaşların aylıkları hakkındaki 3779 sayılı kanunda ve gedikli subay maaşlarında değişiklik yapılması ve aylıklarından % 5 emeklilik karşılığı kesilmesi hakkında Kanun. 3 üncü maddesinin 4805 sayılı kanunun 4 üncü maddesine atıf yapan hükmü ile 4 üncü maddesinin son fıkrasının 4598 sayılı kanunun 8 inci maddesinin emekli ikramiyesine atıf yapan hükmü.
75)	29/5/1946	4910	Maliye Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkındaki 2996 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair Kanun. 17 nci ve geçici 5 ve 6 ncı maddeleri.
76)	13/6/1946	4936	Üniversiteler Kanunu. 66 ncı maddesi.
77)	14/6/1946	4947	Türkiye Emlak Kredi Bankası Kanunu. Geçici 7 nci maddesi.
78)	28/12/1946	4988	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunla buna ek 4644 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun. 2 nci maddesi ile 3 üncü maddesinin emekli kesenekleri ile emekli aylıklarının hesabında esas tutulacak aylık aslına ait hükmü.
79)	28/12/1946	4989	Subay ve askeri memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun. 2 nci maddesinin emekli kesenekleri ile emekli aylıklarının hesabında esas tutulacak aylık aslına ait hükmü.
80)	28/12/1946	4990	Gedikli erbaşların aylıkları hakkındaki 3779 ve 4807 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında Kanun. 3üncü maddesinin emekli kesenekleri ile emekli aylıklarının hesabında esas tutulacak aylık aslına ait hükmü.
81)	28/12/1946	4992	Emekli, dul ve yetim aylıklarına 1 inci ve 4 üncü maddelerinin va-

zam yapılması hakkında Kanun. tani hizmet tertibinden bağlanmış aylıklarla ilgili olanlar dışında kalan hüküm ve maddeleri.

82) 4/9/1947 5129 Köy enstitüsü mezunu öğretmenler- 8inci maddesinin emeklilik sandığı le köy sağlık memurlarının geçim- ile ilgili hükmü. lerini düzenlemek üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek Kanun.

83) 22/12/1947 5142 1757 sayılı kanuna ek Kanun. 2 nci maddesi.

Sayfa 64

2133

Kanunun Tarihi	Sayı	Adı	Kaldırılan madde, fıkra ve hükmü
84) 30/1/1948	5166	Özel idarelerden aylık alan ilkokul öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkında Kanun.	5 inci maddesi.
85) 10/7/1948	5250	Dışişleri Bakanlığı kuruluşu hakkındaki 3312 sayılı kanuna ek Kanun.	4 üncü maddesi.

Ek Madde 1 – (3/3/1954 - 6311 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.)

Yönetmeliğinde belirtilecek şartlar dairesinde Sandık memurları, hizmetleriyle İdare Meclisi Reis ve azalarının ve ailelerinin tedavileriyle meşgul olmak üzere bir (Sağlık Yardım Sandığı) kurulmuştur.

Bu Sandığın gelirleri:

1 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/22 md.) Sağlık Yardım Sandığı İdare Meclisinin teklifi ve Sandık Yönetim Kurulunun kararı ile tespit edilecek ve % 2'den az olmamak üzere personelin aylıklarından kesilecek aidattan;

2 – Her türlü teberrulardan yardımlardan ibarettir.

Ek Madde 2 – (3/3/1954 - 6311 Sayılı Kanunun 18 inci maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Dul ve yetim aylığı bağlanması veya bunlara toptan ödeme yapılması müracaata bağlı tutulmuş olan hallerde, ilgililerin; ölenin mensup bulunduğu kuruma veya buldukları mahallin en büyük mülkiye amirine yapacakları müracaatlar Sandığa yapılmış sayılır.

Ek Madde 3 – (29/5/1957 - 6981/1 md. ile gelen Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Jandarma uzatmalı er, onbaşı ve sınıf çavuşları emekli hakkından istifade ederler ve bunların emekli hak ve muameleleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yazılı jandarma astsubaylarına ait hükümlere göre yürütülür.

(İkinci fıkra mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 4 – (7/1/1959 - 7184/1 md. ile gelen Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde, sağlığında beyanname ile gösterdiği kimseye, eğer beyanname vermemiş ise ailesine, almakta olduğu emekli aylığının (Harb malullüğü zammı hariç) bir aylık tutarı yardım olarak ve tediye emri beklenmeksizin emekli maaşını veren kurum tarafından ödenir.

Sayfa 65

2134

Şu kadar ki, bu kanuna göre yapılacak yardımın miktarı en alt derecedeki Devlet memuruna 4598 sayılı kanunun 7 nci maddesinin (c) fıkrası gereğince yapılacak yardımdan daha az olamaz.

Yapılacak bu nevi ödemeler yazı ile istenilmesi üzerine emeklinin mensup bulunduğu en son kurum tarafından iki ay içinde ve faturası karşılığında, ödemeyi yapan sandığa tevsiye olunur.

Bu nam ile ödenecek paralar hiç bir suretle haciz ve temlik edilemez.

Bu paralar 5434 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin (j) fıkrasında sayılan gelirlerden maduttur.

Ek Madde 5 – (Ek: 28/2/1959 – 7242/1 md.; mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 6 – (Ek: 18/6/1964 – 478/2 md.; mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 7 – (Ek: 18/6/1964 – 478/3 md.; mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 8 – (23/2/1965 - 545/5 md. ile gelen numarasız Ek Madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

(Değişik: 22/9/1972 - 1623/1 md.)

102 nci maddede yazılı süreler içinde yazı ile Sandığa müracaat edeceklerin:

- a) Borçlandırılma mevzuuna giren geçmiş hizmetlerinin,
- b) Emvali metruke veya mübadil hesabı carisinden aylık, ücret almak suretiyle geçmiş sürelerinin,
- c) Muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er olarak geçen sürelerinin,
- d) 1/1/1950 tarihinden sonra yedek subay okulunda öğrenci olarak geçen sürelerinin,
- e) Sonradan kanunla sürekli hale getirilen kadrolarda ve sigorta dışında geçen sürelerinin,

En çok 15 yılı, istek tarihindeki (Re'sen emekliye sevk olunanlarla, ölenlerin vazife ile ilgilerinin kesildiği tarihlerdeki) emeklilik keseneğine esas derece tutarları nazara alınmak ve bu tarihlerde derece tutarlarının tabi olduğu kesenek ve karşılık tutarı üzerinden borçlandırılmak suretiyle fiili hizmet sürelerine eklenir.

Ancak; muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er, yedek subaylıkta yedek subay okulu öğrencisi, olarak geçmiş ve bu maddeye göre borçlanması kabul edilmiş bulunan hizmetlerden:

1. Daha önce herhangi bir sebeple fiili hizmet sayılan süreler,
2. Hastalık veya cezai bir sebeple uzayan süreler,

Sayfa 66

2135

3. Vazife malullüğü sebebiyle kendilerine vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların da erlikte ve yedek subay okulunda geçen süreleri,

İçin borçlanma yapılmaz. ⁽¹⁾

Çeşitli kanunlarla borçlandırılan süreler ile bu madde gereğince eklenecek sürelerin toplamı 10 yılı geçemez. ⁽²⁾

Sandıkça adlarına borç kaydedilecek bu paralar, müracaat tarihlerini takip eden aydan itibaren keseneğe esas derece tutarları üzerinden emeklilik keseneği nisbetinde 16 ve 17 nci maddeler gereğince kurumları tarafından tahsil edilerek Sandığa gönderilir.

İstiyenler borçlandıkları paraları toptan ödeyebilecekleri gibi aylıklarından daha fazla miktarda kesinti de yaptırabilirler.

Borçlanma isteğinden dönülemez. ⁽³⁾

87 nci maddede yazılı olanların ayrılışlarında borçlanmaları iptal edilerek bundan tahsil edilen miktarlar kesenekleri ile birlikte kendilerine geri verilir.

83 üncü maddede yazılı miktarlara borçlandırılan paradan yalnız tahsil edilen miktarlar eklenerek artığı silinir.

Borçlanmaları iptal edilenlerden tekrar emeklilik hakkı tanınan vazifelere girenlerin aldıkları toptan ödeme veya keseneklerini 102 nci maddeye göre geri vermiş olmaları halinde iptal edilen borçlanmaları ile silinen borç artıkları yenilenir.

Borçlandırıldıkları paraların tamamını ödemedem emekli, adi veya vazife malullüğü aylığı bağlananların bağlanan aylıklarından,

Dul ve yetimlerine aylık bağlanmasını gerektiren hallerde borç artıkları bağlanan aylıklar nisbetinde dul ve yetimlere bölünerek bu aylıkların herbirinden,

Emeklilik keseneği nisbetinde tahsil olunur.

Aylığa müstehak dul ve yetim bırakmadan ölüm halinde veya dul ve yetimlerin aylıklarının bu kanun hükümlerine göre kesilmesinde, kendilerine isabet eden borç artığı aranmaz.

Bunlardan tekrar veya sonradan aylığa müstehak olacakların hisselerine isabet eden borçlar aylıklarından tahsil olunur.

Ek Madde 9 – (7/2/1969 - 1101/1 md. ile gelen Ek 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

(Değişik: 25/8/1999 - 4447/24 md.) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malullük, vazife malullüğü ile dul ve yetim aylığı alanların bu aylıkları Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren; Kanunun yürürlüğünden sonra bağlanacak emekli, adi malullük, vazife malullüğü ile dul ve yetim aylıkları ise bağlandığı tarihten sonraki ilk memur maaş artışı tarihinden itibaren her ay bir önceki aya ilişkin Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan en son temel yıllık kentsel yerler tüketici fiyatları indeksi değişim oranına göre belirlenir. ⁽⁴⁾⁽⁵⁾

(1) Bu ek maddenin birinci fıkrası, 22/9/1972 tarih ve 1623 Sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilirken iki fıkra halinde düzenlenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 1/3/1971 tarih ve 1377 Sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile borçlanılabilecek azami süre 15 yıla çıkarılmıştır.

(3) Borçlanma isteğinin geri alınabilmesi konusunda ek 27 nci maddeye bakınız.

(4) Bu fıkranın; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçileri ile ilgili personel kanunlarında değişiklik yapılmasını izleyen yılbaşında yürürlüğe gireceği, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 63/d maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

(5) Bu fıkra, Ana.Mah.nin 23/2/2001 tarihli ve E.1999/42, K.2001/41 sayılı Kararıyla iptal hükmünün Resmi Gazete’de yayım tarihi olan 23/11/2001 tarihinden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmek üzere iptal edilmiştir.

Sayfa 67

2136

(İkinci fıkra mülga: 21/4/2005 -5335/29 md.)

Ek Madde 10 – (Ek: 7/2/1969 - 1101/1 md.; Mülga: 21/4/2005 - 5335/29 md.)

Ek Madde 11 – (7/2/1969 - 1101/1 md. ile gelen Ek 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi daire, kurum ve ortaklıklar ile bunların Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işyerlerinde emekliliğe tabi olmayan ücretli, geçici kadrolu veya yevmiyeli hizmetlere tayin edilen emeklilerin, buralarda çalıştıkları sürece emekli aylıkları kesilir.

Bunları çalıştıranlar, vazifeye başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde yazı ile T.C. Emekli Sandığına bildirirler.

Şu kadar ki, **(Ek ibare: 3/4/1998 - 4359 md.)** yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler ile mahiyeti itibariyle hizmetin görülmesi mücbir bir sebebe dayandığı ve özel bir ihtisası gerektirdiği ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının mütalaası alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu kararı ile belirtilen yerlere tayin edilecekler hakkında 1 inci fıkra hükmü uygulanmaz.⁽¹⁾

Ek Madde 12 – (Ek: 7/2/1969 - 1101/1 md.; Mülga: 21/4/2005 - 5335/29 md.)

Ek Madde 13 – (2/3/1970 - 1239/1 md. ile gelen Ek 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Fiili hizmet süresi 5 yılı doldurduktan sonra vefat eden iştirakçilerin, ölüm tarihinde, başkasının yardımı olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede malul ve muhtaç bulunan dul eşleri ile çocuklarına, yazı ile Sandığa müracaatlarını takibeden ay başından itibaren 15 yıl hizmet süresi üzerinden 68 inci maddedeki esaslara göre dul ve yetim aylığı bağlanır.

(Ek: 8/7/1971 - 1425/6 md.) Ancak, ölüm tarihinde 18 yaşını, orta öğrenimde 20 yaşını ve yüksek öğrenim yapmakta ise 25 yaşını doldurmamış çocuklarda malullük şartı aranmaz. Bunların aylıkları, öğrenim durumları da gözönüne alınarak, yukarıdaki yaşları doldurdukları tarihi takibeden aybaşından itibaren kesilir. Şu kadar

---

(1) Yüksek öğretim kurumlarında sözleşmeli olarak görev alan emekli öğretim üyeleri için 2914 Sayılı Kanunun 17 nci maddesine, MİT’te sözleşmeli olarak görevlendirilecek emekli personel için 1/11/1983 tarih ve 2937 sayılı Kanuna bakınız.

Sayfa 68

2137

ki, bunlardan aylıklarının kesilmesi gereken tarihlerde başkasının yardımı olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede malul ve muhtaç bulunanların aylıklarının ödenmesine devam olunur.

(Ek: 7/5/1986 - 3284/19 md.) Yukarıdaki hükümler, 22/6/1956 tarih ve 6741 sayılı Kanunla 53 üncü maddeye eklenen bent gereğince malullük aylığı alanlardan ölenlerin dul ve yetimleri hakkında da uygulanır.

Ek Madde 14 – (2/3/1970 - 1239/1 md. ile gelen Ek 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Ölüm tarihinde, aylığa müstahak olmıyan veya aylığı kesildikten sonra başkasının yardımı olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede malul ve muhtaç duruma giren erkek çocuklara, yazı ile Sandığa müracaatlarını takibeden ay başından itibaren aylık bağlanır ve gerekirse 68 inci maddeye göre düzeltme yapılır.

(Ek: 2/6/1972 - 1592/2 md.) 74 üncü maddenin 2 ve 3 üncü fıkralarında yazılı durumlarda olup da süresinde müracaat edemediklerinden aylık bağlanamamış olanlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Ek Madde 15 – (8/7/1971 - 1425 sayılı Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu kanunda geçen:

a) "Personel kanunları" deyimini; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bunların ek ve tadillerini, bu kanunlara tabi olmıyan kamu personelinin aylık ve sair özlük haklarını düzenlemek üzere çıkarılacak kanunları,

b) "Katsayı" deyimini; iştirakçilerin görev aylıklarının tayini için kabul edilen katsayıyı,

c) **(Mülga: 24/12/1980 - 2363/7 md.)**

ifade eder.

Ek Madde 16 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Aylıklarını Personel kanunları hükümlerine göre alan iştirakçilerin, emeklilik keseneklerine, Personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları rütbe, kıdem, derece ve kademelerin gösterge rakamlarının katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak aylık miktarı esas alınır.

İki yılda bir derece yükselmesine tabi bulunan iştirakçilerden, emeklilik keseneklerine esas aylıkları birinci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, ilk yıl bu derecenin ilk kademesi, ikinci yıl ikinci kademesi ve üçüncü yıl son kademesi aylığı üzerinden kesilir.

Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanlardan emeklilik keseneğine esas aylıkları birinci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, bu derecenin dördüncü kademesi aylığı üzerinden kesilir. Emeklilik keseneğine esas aylıkları diğer derecelerde bulunanların emeklilik kesenekleri ise, bu derecelerin beşinci kademesi aylıkları başlangıç alınarak kesilir ve yürütülür.

(Dördüncü fıkra iptal: Anayasa Mahkemesinin 24/2/1972 tarih ve E. 1972/4, K. 1972/11 sayılı Kararı ile.)

(Ek: 19/6/1979 - 2251/1 md.) Birinci derecenin dördüncü kademesinden emekliye ayrıldıktan sonra yasama organı üyeliğine seçilmiş olanlarla, yasama organı üye-

Sayfa 69

2138

liğinden ayrıldıktan sonra T.C. Emekli Sandığı ile iştirakçi olarak ilgilerini devam ettiren bir hizmet ve görevde bulunmuş olanlardan, emeklilik keseneğine esas aylıkları birinci derecenin dördüncü kademesine ulaşmış bulunanların emeklilik işlemleri, yasama organı üyeleri hakkında uygulanan ek göstergeler emsal alınarak yapılır. Bunlardan, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye ayrılmış olanlar hakkında da aynı hükümler uygulanır. Ancak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki süreler için fark ödenmez.

Ek Madde 17 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Aylıklarını Personel Kanunları hükümlerine göre almıyan iştirakçilerin emeklilik keseneklerine, tahsil durumları itibariyle personel kanunlarına göre girebilecekleri derece ve kademelerin aylıkları esas alınır. Bunlardan daha önce emeklilik ile ilgili görevlerde bulunmuş olanların emeklilik keseneklerine, bu kanunun geçici 11 inci maddesinin hükümleri de gözönüne alınmak suretiyle, önceki görevlerinde bıraktıkları derece ve kademe aylıkları esas tutulur. (1)

Bunların, bu görevlerinde emeklilik keseneği vermek suretiyle geçirdikleri her yıl için bir kademe ilerlemesi verilmek ve tahsil durumları itibariyle, Personel Kanunlarına göre her derecede geçirmeleri gereken en az süreler kadar kademe ilerlemesi yaptıktan sonra bir derece yükselmesi yapılmak suretiyle emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kanunlarına tabi olarak geçmiş ve sigorta primi ödenmiş sürelerinin her yıl bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde, emeklilik keseneğine esas derece ve kademe aylıkları tespit edilir. (2)

Ancak, bu suretle bulunacak emeklilik keseneğine esas aylıkları, fiilen aldıkları aylık, ücret veya ödeneklerinden fazla olamayacağı gibi, tahsil durumları itibariyle, personel kanunlarına göre yükselebilecekleri derecelerin son kademe aylıklarından da fazla olamaz.

Şu kadar ki, sigorta primi ödenmek suretiyle geçen sürelerin değerlendirilmesinde, daha önce herhangi bir şekilde değerlendirilmiş veya 18 yaşından önce geçen veyahut intibakın yapıldığı tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

Ek Madde 18 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sosyal Sigortalar Kanununa tabi görevlerde bulunduktan sonra iştirakçi olanların, emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine, sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürelerin, her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her

(1) Bu maddede sözü edilen geçici 11 inci maddenin numarası teselsülü sağlamak için "Geçici Madde 135" olarak değiştirilmiştir.

(2) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesi, 15/5/1975 tarih ve 1897 Sayılı Kanunla değiştirilerek, derece yükselmesi için gerekli 3, 4, 5 yıllık süreler öğrenim derecesi farkı gözetilmeksizin her memur için (3) yıl olarak tespit edilmiştir.

Sayfa 70

2139

2, 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenecek derece ve kademe aylığı esas alınır. (1)

Bunların, personel kanunlarına göre kazanılmış hak olarak aldıkları kademelerin ilerletildiği veya derecelerin yükseltildiği sürece, emeklilik keseneğine esas kademeleri ilerletilir ve dereceleri yükseltilir.

Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilebilmesi için, tahsil durumları itibariyle personel kanunları hükümlerine göre, en son yükselebilecekleri dereceleri geçmemeleri ve bir derecede en az geçirilmiş gereken yıl sayısı kadar kademededen emeklilik keseneği ödemiş olmaları şarttır.

Şu kadar ki, 18 nci yaşın ikmalinden önce veya iştirakçi oldukları tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

Sigorta primi ödemek suretiyle geçen sürelerin, personel kanunları hükümlerine göre, memuriyette geçmiş sayılmak suretiyle, kazanılmış hak derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilen kısımları, bu madde uyarınca, emeklilik keseneğine esas aylığın tesbitinde ayrıca nazara alınmaz.

Ek Madde 19 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

(Değişik: 23/6/1983 - 2853/1 md.)

Bu Kanuna göre bağlanacak emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının alt sınırı, bu Kanuna bağlı gösterge tablosunun 14 üncü derecesinin 2 nci kademesi üzerinden 30 fiili hizmet yılı için hesaplanacak emekli aylığıdır.

Dul ve yetimlere ödenecek aylıklar, bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan alt sınır aylığının;

a) Dul ve yetim sayısı 3 ve daha fazla ise tamamından,

b) Dul ve yetim sayısı 2 kişi ise % 90 mndan,

c) Dul ve yetim sayısı 1 kişi ise % 80 inden,

Az olamaz.

Vazife malulü erlerle, bunların dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

Harp malullüğü zammı ayrıca nazara alınır.

(Ek fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında yapılan sosyal güvenlik anlaşmaları gereğince bağlanan kısmî aylıklar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Ek Madde 20 – (Ek: 8/7/1971 - 1425/2 md. ; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

(1) Ek 17 nci maddenin 2 nolu dipnotuna bakınız.

Sayfa 71

2140

Ek Madde 21 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 7 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazai rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili görevlere atananlar hakkında,5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde yazılı 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz.

Ek madde 22 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 8 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sihhi izin sürelerini dolduranlardan bu süreleri doldurdukları tarihleri takibeden aybaşından itibaren her ne sebeple olursa olsun kurumlarınca görevleri ile ilgileri kesilmiyerek aylıkları ödenenlerin, bu suretle geçen süreleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bu süreler için kesenek ve karşılık alınmış ise geri verilir.

Şu kadar ki, bağlanan aylıklar; görevlerinden ayrılarak görev aylıklarının kesildiği tarihi takibeden aybaşına kadar ödenmez.

Ek Madde 23 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 9 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı Kanunun 68 inci maddesi uyarınca, indirme yapılmak suretiyle aylık bağlanan dul ve yetimlerden emeklilik ile ilgili görevlere girenlerin kesilen aylıkları, bu indirmeler giderilinceye kadar geri kalanların aylıklarına mütenasiben eklenir.

Sayfa 72

2141

Ek Madde 24 – (Ek:8/7/1971 - 1425/2 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 25 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 11 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İştirakçilerin, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde yazılı kurumlarda,Sosyal Sigortalar Kurumuna veya Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi bulunmadan ücretli, geçici kadrolu veya gündelikli olarak geçen hizmetleri, 23/2/1965 tarihli ve 545 sayılı Kanunla, 5434 sayılı Kanuna eklenen ek maddedeki esas ve oranlara göre borçlandırılır. ⁽¹⁾

Ek Madde 26 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 12 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı Kanun ve ona ek kanunlara göre Sandıkla ilgilendirilenlerin emeklilik işlemleri;

a) Re'sen emekliye sevk hallerinde, iştirakçinin göreve tayinindeki usule göre tayine yetkili makamın,

b) İstek üzerine veya yaş haddi veya malullük (Adi ve vazife malullüğü) hallerinde, iştirakçinin mensup olduğu kurumun en yüksek amirinin,

c) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, illerin daimi komisyon üyeleri ile, Sandıkla ilgileri kesilmiş olup da bir kanunla bir kuruma bağlı olmaksızın iştirakçilik hakkı devam edenlerin, istek, maluliyet ve yaş haddi hallerinde daha önce Sandıkla ilgilendikleri en son kurumun en yüksek amirinin, bunlardan bu görevlerinden önce iştirakçiliği olmıyanların son defa görev yaptıkları yer başkanının,

d) Kurumların, yönetim veya Müdürler Kurulu üyelerinin istek, maluliyet ve yaş haddi hallerinde, atanmalarında inhayı yapan kurumun en yüksek amirinin, (Müdürler Kurulundaki memur temsilcileri, bu göreve seçilmeden önceki görevi nazara alınarak yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre),

e) Danıştay Başkanının istek, maluliyet ve yaş haddi hallerinde Başbakanlık, Sayıştay Başkanının aynı hallerde Millet Meclisi Başkanlığı,

Onayı ile tekemmül eder.

(Ek fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Özelleştirilmeleri sonucu sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşen kuruluşlar ile satış veya devri yapılmış olan kuruluşlarda çalışmakta iken emekliye ayrılanlar için emekliye sevk onayı aranmaz.

---

(1) Bu maddede sözü edilen Ek madde, teselsülü sağlamak için "ek madde 8" olarak numaralandırılmıştır.

Sayfa 73

2142

Ek Madde 27 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 13 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İştirakçi veya ölümü halinde dul ve yetimlerinin biri tarafından yapılan borçlanma isteği üzerine Sandıkça dilekçiyeye borç miktarı bildirilir. Bu duyurudan itibaren ilgili, 30 gün içinde Sandığa yazı ile müracaat etmek şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere borçlanma isteğini geri alabilir.

30 gün içinde istek geri alınmadığı takdirde, borçlanma isteğinden dönülemez.

Ek Madde 28 – (Ek: 8/7/1971 - 1425/2 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 29 – (8/7/1971 - 1425 sayılı kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı Kanununun 39, 53, 62, 66, 78, 82 ve 88 inci maddelerinde yazılı (15) ve (20) yıllık süreler, (10) yıla indirilmiştir. Ancak, 53 üncü maddeye 22/6/1956 tarihli ve 6741 sayılı Kanunla eklenen fıkra hükmü saklıdır.

Ek Madde 30 – (2/6/1972 - 1592/1 md. ile gelen numarasız Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İştirakçilerin, emeklilik keseneğine esas olan derece ve kademelerinin mevzuata uygunluğu Sandıkça incelenir, eksik gönderilen kesenek ve karşılık farkları kurumlarından tahsil, fazla gönderilen kesenek ve karşılıklar kurumlarına iade edilir. Sandıkça mevzuata uygun olarak tespit olunacak derece ve kademe üstündeki derece ve kademe aylığı üzerinden emeklilik keseneği kesilmiş olması, iştirakçilere emeklilik bakımından bir hak sağlamaz.

Ek Madde 31 – (20/5/1976 - 2012/2 md. ile gelen numarasız Ek madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İştirakçilerden veya dul ve yetimlerinden 102 nci maddede yazılı süreler içerisinde yazı ile Sandığa müracaat edeceklerin;

a) Emekliliğe tabi olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri,

b) Avukatlık stajını açıkta iken yapanların, normal staj süreleri,

c) **(Mülga: 6/7/1995 - KHK - 562/25 md.)**

d) 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi olarak halen hizmette bulunanlardan, evvelce (E) cetveli veya yevmiyeli olarak geçen ve borçlandırılmayan süreleri,

(Değişik: 3/4/2003-4839/4 md.) T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurdukları tarihteki öğrenim durumu itibariyle tabi oldukları personel kanunlarında yer alan hükümlere göre belirlenecek göreve giriş derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının, o tarihte yürürlükte olan katsayılarla çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranlarına göre hesap edilir. Bu hüküm, bu Kanunun ek ve değişiklikleri ile diğer kanunlarla getirilen bütün borçlanmalar hakkında da uygulanır.

Ancak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan borçlanma talepleri hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Aylıklarını 22 Ocak 1962 tarihli ve 1 sayılı Kanun ile ek ve tadillerine göre alan ve almış olan Emekli Sandığı İştirakçilerinin, Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu veya Bağ - Kur Kanunu veya Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 20 nci maddesinde sözü edilen sandıkların kanunlarının kapsamındaki serbest meslekte geçmiş ve değerlendirilmemiş hizmet sürelerinin 15 yılı, bu hizmetlerin adı geçen kanunların hükümleri uyarınca belgelenmeleri halinde, öğrenim durumları itibariyle memuriyete giriş derecesi esas alınarak, hizmetin geçtiği kurum tarafından borçlandırılır.

e) (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 32 – (1/6/1976 - 2013/3 md. ile gelen Ek 1 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

27/7/1967 tarih ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi olmayan görevlerden 1/3/1970 tarihinden önce emekli, adi malul veya vazife malulü olanlara, ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanan aylıklar;

A) Görevlerinden ayrıldıkları tarihteki öğrenim durumlarına göre 657 sayılı Kanunun 1897 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesinin ortak hükümleri kısmının (A) bölümündeki tabloda gösterilen hizmete giriş derece ve kademesi başlangıç alınmak,

B) Emekli aylığı bağlanmasına esas alınan fiili hizmetin (Fiili hizmet zammı, itibari hizmet süresi ve tamamlayıcı emeklilik keseneği tahakkuk ettirilen süreler hariç) her yılı için bir kademe ve her üç yılı için bir derece verilmek, Suretiyle öğrenim durumları itibariyle 36 ncı maddede belirtilen yükselebilecekleri derece ve kademeleri geçmemek üzere bulunacak derece ve kademelerin emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları üzerinden ve 1/3/1975 tarihinden geçerli olarak yükseltilir.

Şukadar ki, bu yükseltmeler sırasında;

a) 657 sayılı Kanunun 1897 sayılı Kanunla değişik ek geçici 4 ncü madesinin başlangıç ve tavan dereceleri ile ilgili hükümleri gözönünde tutulmak,

b) Hizmette girdikleri tarihteki kazanılmış hak aylık dereceleri yukarıdaki hükümlere göre alınacak başlangıç derecesinden daha yukarı olan hallerde bu dereceler esas alınmak,

c) Barem veya emeklilikte kazanılmış hak aylığının yükseltilmesinde sayılmış kıdemler, derece ve kademelerin tespitinde değerlendirilmek,

d) Hazırlık kıtası ile okul dönemi dahil yedek subaylıkta (Muvazzaflık dışında geçen süreler de dahil) yedek subay öğretmenlikte, muvazzaf ve ihtiyat erlikte geçen süreler değerlendirilmede gözönünde bulundurulmak,

Suretiyle işlem yapılır.

Aynı süre ve aynı neden hiçbir şekilde mükerrer değerlendirilemez.

Yukarıdaki hükümlere göre bulunacak derece ve kademe, halen kazanılmış bulunan derece ve kademelerden aşağı olanların aylıkları, yüksek olan eski derece ve kademeleri üzerinden ödenmeye devam edilir.

Yükseltme sonunda 1 inci derecenin 4 üncü kademesine gelinmesi ve son görev için ek gösterge verilmiş olması halinde ek göstergeler de gözönünde bulundurulmak suretiyle işlem yapılır.

Bu madde gereğince yapılacak yükselmeler nedeniyle ikramiye farkı ve 1/3/1975 tarihine kadar geçen süre için aylık farkı ödenmez.

Ek Madde 33 – (1/6/1976 - 2013/3 md. ile gelen Ek 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

657 sayılı Kanunun 1897 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesinin ortak hükümler kısmının (A) bendindeki tabloda ve aynı kanunun ek geçici 4 üncü maddesinde yapılacak değişiklikler bu kanun kapsamına girenler hakkında da değişiklik tarihinden geçerli olmak üzere uygulanır.

Ek Madde 34 – (28/6/1978 - 2161/1 md. ile gelen Ek 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İştirakçilerden 1136 ve 1238 sayılı Kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerini borçlanmak suretiyle fiili hizmetlerine eklenmesi için zamanında müracaat etmemiş bulunanlardan veya bu kanunların yürürlük tarihinden sonra ve bu Kanundan yararlanarak iştirakçi olanlardan, 5/3/1970 gün ve 1243 sayılı Kanunun geçici 1 ve geçici 2 nci ve 8/7/1971 gün ve 1425 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesine göre müracaat etmemiş bulunanlardan, 1/3/1971 gün ve 1377 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanunun 12 ncı maddesinin (II) işaretli fıkrasına eklenen (n) bendi ve geçici 1, geçici 2 nci, 26/8/1971 gün ve 1476 sayılı Kanunun geçici 4 üncü, 8/1/1972 gün ve 1512 sayılı Kanunun geçici 15 ve 16 ncı

maddelerine göre, T.C. Emekli Sandığına yazı ile müracaat edenlerin borçlanmaları 3/6/1976 gün ve 2012 sayılı Kanunun ek maddesinin (d) fıkrasındaki esaslara göre yapılır.

Ek Madde 35 – (Ek: 28/6/1978 - 2161/1 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Madde 36 – (28/6/1978 - 2161/1 md. ile gelen Ek 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Emekliliğe tabi görevlerden 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde yazılı nedenlerle ayrılanlarla Yasama organı üyeliği sona eren ve tekrar seçilemeyenlerden, keseneklerini almamış ve alma hakkı zaman aşımına uğramamış olup da,

Sayfa 76

2145

borçlandıkları sürelerle birlikte 88 inci maddede yazılı duruma girenlerin Sandığa yazılı müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren borç artıklarını, en son emeklilik keseneğine esas derece ve kademe tutarı üzerinden % 8 oranında her ay ödemeleri kaydıyla borçlanmaları iptal edilmez.

Ek Madde 37 – (18/1/1979 - 2177/4 md. ile gelen Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Vazife malullerine de 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 65 nci maddesinde öngörülen yardımlar yapılır.

Ek Madde 38 – (24/12/1980 - 2363/3 md. ile gelen Ek 1 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 34 ncü maddesi ile geçici 15 ve 16 ncı maddeleri gereğince alınan fiili hizmet süresi zammı 38 nci maddesi gereğince alınan itibari hizmet süresi ve 39 ncu maddesi gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılıkları; emeklilik keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.

Ayrıca aynı kanunun diğer maddelerinde yer alan, kesenek oranları % 10; % 5, % 6, % 14 kurum karşılıkları % 18; kesenek ve karşılık toplamlarına ait oranlar da “Kesenek ve karşılık toplamı” olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 39 – (Ek: 24/12/1980 - 2363/3 md.; değişik:8/5/1991-3715/1 md.)

T.C.Emekli Sandığına, emekli, adi malul, vazife malulü olanlara, dul ve yetimlerin herbirine ödenecek aylıklardaki, emekli ve evlenme ikramiyeleri, kesenek iadeleri, toptan ödeme işlemleri ve bunların farklarındaki kesirler, Genel Bütçe Kanununda kesirli işlemler için belirlenmiş miktara çıkartılarak ödenir. Giriş keseneği, emekli keseneği, artış farkı ve bunlara ait kurum karşılıkları, ek karşılıklar, itibari hizmet süreleri ile fiili hizmet süresi zamları, hizmet ihyaları, hizmet borçlanmaları ve 55 yaş farkına ilişkin her türlü paralardaki kesirler de (her ödeme, şahıs ve ay için ayrı ayrı olmak üzere) aynı miktara çıkartılarak tahakkuk ve tahsil edilir.

Ek Madde 40 – (Ek: 24/12/1980 - 2363/3 md.; Mülga: 27/6/1989 - KHK - 375/32 md.)

Ek Madde 41 – (28/4/1982 - 2665/2 md. ile gelen Ek 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı belediye hudutları içinde veya dışında, uygun görülen yerlerde, emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı alanlarla, vatani hizmet tertibinden aylık alanlar için dinlenme ve bakımevleri tesis eder ve işletir.

Ek Madde 42 – (28/4/1982 - 2665/2 md. ile gelen Ek 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Dinlenme ve bakımevlerinde kalanların masrafları kendileri tarafından ödenir.

Masraflar karşılığında yapılacak kesinti miktarları yönetmelikle tespit edilir. Masraflar karşılanamadığı takdirde aradaki fark T.C. Emekli Sandığına ödenir.

Sayfa 77

2146

Ek Madde 43 – (28/4/1982 - 2665/2 md. ile gelen Ek 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Yıllık yatırım programlarında yer alan, dinlenme ve bakımevlerinin yatırımlarının gerçekleştirilmesi ve işletilmesi için Sandık ihtiyatlarından, Maliye Bakanlığının muvafakatı ile yeterli kadar karşılık ayrılır.

Ek Madde 44 – (28/4/1982 - 2665/2 md. ile gelen Ek 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sandık, dinlenme ve bakımevleri için özel ve tüzelkişiler tarafından yapılacak her türlü bağışı kabul eder. Bu bağışlar, dinlenme ve bakımevlerinin tesis ve işletmelerinde kullanılır.

Bu suretle yapılacak bağış ve yardımlar gelir ve kurumlar vergisi matrahından tenzil edilir. Aynı olarak yapılan yardımlar maliyet bedeli üzerinden değerlendirilir.

Ek Madde 45 – (28/4/1982 - 2665/2 md. ile gelen Ek 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Dinlenme ve bakımevlerinden yararlanacaklarda aranacak nitelikler, istenecek belgeler, kabul şartları, bunları inceleyecek kurul, işletme şekli ve esasları ile başka hususlar, Sandıkça hazırlanıp Maliye Bakanlığınca onaylanacak bir yönetmelikle tespit edilir.

Ek Madde 46 – (28/4/1982 - 2665/2 md. ile gelen Ek 6 ncı madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

T.C.Emekli Sandığı iştirakçisi olup 1/3/1965 tarihinden önce, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan Çarşı ve Mahalle Bekçi Teşkilatında çalışmış olanlar, bu teşkilatta geçmiş süreleri için 20/5/1976 tarih ve 2012 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ek maddenin (d) fıkrasının 2 nci bendinde yer alan esas ve oranlara göre borçlandırılır.(1)

Bu maddeye göre yapılacak borçlanmalar hakkında da 5434 sayılı Kanunun borçlanma ile ilgili diğer hükümleri uygulanır.

Ek Madde 47 – (21/7/1983 - 2865/1 md. ile gelen numarasız Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

T.C.Emekli Sandığı iştirakçilerinden, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan;

- a) Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı mülhak vakıf camilerinde görev yapan ve ücretlerini bu genel müdürlükten alanlar,
- b) Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı camilerde kadrolu daimi mezun imam hatip ve müezzin - kayımlara vekalet edenler,
- c) **(Değişik: 26/2/1985 - 3157/1 md.)** Köy, kasaba ve mahalle camilerinde dernek, vakıf veya köy bütçesinden ücret alarak imam hatiplik yapanlar;

Bu görevlerde geçmiş süreleri için 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununa 20/5/1976 tarihli ve 2012 sayılı Kanunla Eklenen Ek Maddesinin (d) fıkrasının 2 nci bendinde yer alan esas ve oranlara göre borçlandırılırlar.⁽¹⁾

Köy, kasaba ve mahalle camilerinde yapılan hizmetlerin borçlandırılabilmesi için ilgililerin bu görevleri müftülükçe verilmiş bir belgeye istinaden yapmış olmaları ve ücretlerinin dernek,vakıf veya köy bütçesinden ödendiğinin defter veya bordro, bu olmadığı takdirde vergi dairesi kayıtlarına istinaden müftülüklerce verilmiş ve mahalli mülki amirlerce onanmış belgelerle tevsik etmiş olmaları şarttır.

Şu kadar ki; Bu fıkroda adı geçen belgelerin tevsiki mümkün değilse, ilgilinin, diyanet işleri başkanlığını temsilen ilgili müftülük hasım gösterilmek suretiyle açılan dava sonunda hizmet süresini belirleyen ve yetkili sulh hukuk mahkemesince verilmiş olan bir karar yeterli sayılır.

Bu maddeye göre yapılan borçlandırmalar hakkında da 5434 sayılı Kanunun borçlanmayla ilgili diğer hükümleri uygulanır.

(1) Bu maddede sözü edilen Ek maddenin numarası teselsülü sağlamak için "Ek Madde 31" olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 48 – (23/9/1983 - 2898/4 md. ile gelen Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

a) Aylıklarını personel kanunlarına göre alan iştirakçilerin emeklilik keseneklerine;emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin gösterge rakamlarına almakta oldukları ek gösterge rakamları eklenmek suretiyle bulunacak rakamın her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak tutar esas alınır. **(Son cümle mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)**

b) **(Değişik birinci fıkra: 9/4/1990 - KHK - 418/35 md.; İptal Ana. Mah.'nin 5/2/1992 tarih ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK - 527/26 md.)** Aylıklarını personel kanunlarına göre almayan iştirakçilere, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını geçmemek üzere, ifa ettikleri görevleri itibariyle Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro,unvan veya derecesi için belirlenmiş ek göstergeler uygulanır.

(Değişik: 9/4/1990 - KHK - 418/35 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 5/2/1992 tarih ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK/527/26 md.) Belediye Başkanı olarak iştirakçilikleri devam edenlere, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını ve öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceyi geçmemek üzere emekli keseneklerine esas aylık dereceleri itibariyle mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı için tespit edilen ek gösterge rakamları uygulanır.

Bu fıkralara girenlerden daha önce personel kanunlarına göre aylık almış iştirakçilere uygulanacak ek göstergeler, önceki görevleri için tespit edilmiş ek göstergelerden aşağı olamaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanlardan iştirakçi olanlara,emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri 2-9 uncu dereceler için hakimlik sınıfında bulunanlara uygulanan ek gösterge rakamları,1 inci derece için de

iştirakçilerin yararlanmakta oldukları en yüksek ek gösterge rakamı, (Ek ibare: 27/1/2000 - 4505/4 md.) emekliliklerinde ise iştirakçilerin yararlanmakta olduğu en yüksek temsil tazminatı rakamları uygulanır.

Ek Madde 49 – (23/9/1983 - 2898 sayılı kanunun 6 ncı maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun geçici maddeleri uyarınca Sandığa devredilecek hizmetlere karşılık, çeşitli kurumlardan herhangi bir bedel alınmaksızın, bu hizmetler Sandıkça devir alınmış sayılır.

Ek Madde 50 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 1 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; İptal: An. Mah. 2/12/1986 - E. 1986/22, K. 1986/28 sayılı Kararı ile.)

Ek Madde 51 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; İptal: An. Mah.2/12/1986 - E. 1986/22, K. 1986/28 Sayılı Kararı ile.)

Ek Madde 52 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; İptal: An. Mah. 2/12/1986 - E. 1986/22, K. 1986/28 sayılı kararı ile.)

Ek Madde 53 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; İptal: An. Mah. 2/12/1986 - E. 1986/22, K. 1986/28 sayılı kararı ile.)

Sayfa 80

2149

Ek Madde 54 – (7/5/1986 - 3284/18 md.ile gelen Ek 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; iptal: An. Mah. 2/12/1986 - E. 1986/22, K. 1986/28 sayılı kararı ile.)

Ek Madde 55 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 6 ncı madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

Ek Madde 56 – (7/5/1986 - 3284/ 18 md. ile gelen Ek 7 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

a) Bu Kanunla ek ve değişikliklerinde emeklilik kesenekleri ile kurum kesenek karşılıklarına bağlı olarak tespit edilmiş oranlar, 5434 sayılı Kanunun değişik 14 üncü maddesinin (a) ve (d) fıkralarında gösterilen oranlar esas alınarak yükseltilmiş sayılır.

b) “Emekli, Adi Malullük veya Vazife Malullüğü Aylığı Bağlanmış Olanlarla, Bunların Kanunen Bakmakla Yükümlü Buldukları Aile Fertleri, Dul ve Yetim Aylığı Alanların Muayene ve Tedavileri Hakkında Tüzük” ile “Vazife Malullerinin Nevileriyle Dereceleri Hakkında Nizamname” ve “Vazife Malullüklerini Belirten Usul ve Belgeler Hakkında Tüzük” hariç bu Kanunda geçen diğer “tüzük” deyimleri “yönetmelik” olarak değiştirilmiştir.

Ek Madde 57 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 8 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

T.C. Emekli Sandığı Kanununun uygulanmasından doğan Sandık alacakları on yıllık zamanaşımına tabidir.

Ek Madde 58 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 9 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

Ek Madde 59 – (7/5/1986 - 3284/18 md. ile gelen Ek 10 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Türk vatandaşlarıyla evlenmiş yabancı uyruklu karılara, Türkiye'de ikamet ettikleri sürece, mütakabiliyet esası da dikkate alınarak, değişik 68 inci maddedeki oranlara göre aylık bağlanır.

Ek Madde 60–65 – (Ek: 21/4/1988 - 3430/1 md.; İptal: An. Mah.'nin 24/5/1988 tarih ve E.: 1988/11, K.: 1988/11 sayılı kararıyla.)

Ek Madde 66 – (Ek: 26/6/1984-KHK-241/37 md; Mülga: 3/4/2003-4839/5 md.)

Ek Madde 67 – (29/11/1984 - KHK - 243/50 md. ile gelen Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir. Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.)

Daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenler; daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam ederler. Bu Kanunun 12 nci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (n) bendinde sayılanlar hariç, atandıkları veya seçildikleri kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmaksızın ek göstergesi daha düşük bir kadro, görev ya da dereceye atanan veya seçilenler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

Sayfa 81

Personel kanunlarında ya da aylık ödenmesine dayanak teşkil eden diğer kanunlarda kendileriyle eşit olarak ek gösterge verilmekte olan kadrolarda bulunanların yararlandıkları ek göstergelerden faydalanma imkanı da kalmayacak şekilde kadro unvanları personel kanunlarından ya da aylık ödenmesine dayanak teşkil eden diğer kanunlardan çıkarılan ve yararlanacakları ek gösterge hakkında ayrıca bir düzenleme yapılmamış olan kadro unvanları üzerinden emekli, dul ve yetim aylığı bağlanmış olanlar ile bu durumda olup iştirakçiliği devam edenlere uygulanacak ek göstergeler; Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından birlikte belirlenir. İlgili kanunlarında ayrıca ek gösterge belirlenmek suretiyle ve bir kadro şartı aranmaksızın yürütülmesi öngörülen görevlere asaleten atanmış veya seçilmiş olanlar hariç olmak üzere, münhasıran kadrosu ihdas edilmemiş görevler için bu fıkra hükmü uygulanmaz ve bu şekilde yürütülen görevler için sonradan ihdas edilen kadrolar dikkate alınmaz.

Ek göstergeleri yukarıdaki fıkra uyarınca belirlenenlere, bu belirleme işleminden önce ödenmiş emekli, dul ve yetim aylıkları ile emekli ikramiyeleri için herhangi bir fark ödemesi yapılmaz.

Ek Madde 68 – (30/12/1987 - KHK - 306/5 md. ile gelen madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; Değişik : 24/11/1994 - 4049/7 md.)

Makam tazminatı ile yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam 2 yıl bulduktan sonra emekliye ayrılanlara makam veya yüksek hakimlik ve temsil (**Ek ibare : 4/7/2001 - KHK - 631/1 md.**) veya görev tazminatları buldukları en üst görevleri esas alınarak ödenir. (**Ek cümle : 4/7/2001 - KHK- 631/1 md.**) Makam veya yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam en az iki yıl bulunmadan veya bu görevlerde hiç bulunmadan emekliye ayrılanlara ise, en az altı ay süreyle buldukları en üst görevleri için belirlenen görev tazminatı veya hizmet yılları itibarıyla belirlenen görev tazminatından yüksek olanı ödenir. (**Ek hüküm: 23/2/1995 - KHK - 547/13 md.**) Makam tazminatı ile yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde bulunanlardan, 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre istihdam edilenlere, Başbakanlıkta da makam tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde en az 6 ay çalışmış olmaları kaydıyla bu tazminatlardan yüksek olanı esas alınarak ödeme yapılır. Bu halde de iki yıllık süreyi doldurma şartı aranır. (**Ek hüküm: 27/1/2000 - 4505/3 md.**) Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaz. ⁽¹⁾

Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterlikleri teşkilatlarında asli ve sürekli görevlerde bulunanların makam tazminatları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36/F maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanıca tespit edilen miktarlar üzerinden aynı esaslar dahilinde ödenir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanı görevinde bulunmuş olanlara Başbakanlık Müsteşarı ⁽²⁾, Yükseköğretim Yürütme ve Denetleme Kurulu üyeliklerinde bulunmuş olanlara, Profesör unvanında üç yılını tamamlamış olanlar için belirlenen makam tazminatı göstergeleri esas alınarak ödeme yapılır.

(**Ek fıkra: 7/12/2003-5272/86 md.; Değişik: 3/7/2005-5393-85 md.**) Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe ve ilk kademe belediye başkanlarına 3000, diğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden, bu maddede belirtilen usul ve esaslar dâhilinde makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil olunur. Birinci fıkrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirakçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınır.

(1) Bu fıkraya "makam veya yüksek hakimlik" ibaresinden sonra gelmek üzere 27/1/2000 tarih ve 4505 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "ve temsil" ibaresi eklenmiştir.

(2) Bakanlık Müsteşarı ibaresi, 23/2/1995 tarih ve 547 sayılı KHK'nin 13.maddesi ile "Başbakanlık Müsteşarı" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(**Ek: 27/1/2000-4505/3 md.**) Temsil ve görev tazminatları; yönetim ve denetim kurulu üyelikleri dahil olmak üzere kamu kesiminde her ne suretle olursa olsun aylık veya ücret alıp almadıklarına bakılmaksızın görev alanlara bu durumları devam ettiği sürece ödenmez. Tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne bildirirler. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden ay başından itibaren tazminat ödenmesine son verilir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanuni faizi ile birlikte geri alınır. (**Ek cümle:17/9/2004-5234/3 md.**)Ancak, eğitim veya bilimsel araştırma kurum ve birimlerinde emekli aylıkları kesilmeksizin çalıştırılanlar, her derece ve türdeki eğitim kurumları veya eğitim birimlerinde ders ücreti karşılığında ders görevi verilenler, bu Kanunun ek 11 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu kararıyla emekli aylıkları kesilmeksizin çalıştırılanlar ile profesör unvanına sahip olanlardan 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine göre görevlendirilenlere, bu görevlerinden dolayı bu fıkra hükmü uygulanmaz. ⁽¹⁾

Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden ödenir.

(**Beşinci fıkra mülga: 23/2/1995 - KHK - 547/13 md.**)

Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığına ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazine, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.

(Yedinci fıkra mülga: 23/2/1995 - KHK - 547/13 md.)

Ek Madde 69 – (14/1/1988 - KHK - 311/6 md ile gelen Ek Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Başbakanlık görevinde bulunduktan sonra herhangi bir sebeple bu görevden ayrılanların emekli aylıkları, bu Kanuna göre bağlanan en yüksek emekli aylığının % 75'ine yükseltmek suretiyle ödenir. Başbakanlık görevini yürütmekte bulunanlara görevleri süresince bu yükseltme yapılmaz.

Ek Madde 70 – (Ek :6/1/1992-KHK- 476/1 md.;Değişik:13/6/1994 -KHK-546/3 md.)

Sandık iştirakçilerine ödenmekte olan ;

a) Memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı tutarları ile,

b) **(Değişik: 6/7/1995 - KHK - 562/14 md.)** Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en Yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarının;

- Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda % 240 na,
  - Ek göstergesi 7600 (dahil) -8400 (hariç) arasında olanlarda % 200 üne,
  - Ek göstergesi 6400 (dahil) - 7600 (hariç) arasında olanlarda % 180 ine,
  - Ek göstergesi 4800 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda % 150 sine,
  - Ek göstergesi 3600 (dahil) - 4800 (hariç) arasında olanlarda % 130 una,
  - Ek göstergesi 2200 (dahil) - 3600 (hariç) arasında olanlarda % 70 ine,
  - Diğerlerinde % 40 na,
- tekabül eden miktarı,
emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur⁽²⁾

(1) Bu fıkra yer alan; "Temsil tazminatı" ibaresi, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı KHK ile "temsil ve görev tazminatları" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) *Sırasıyla, %100, %75, %40 ve %26 iken, 20/3/1997 tarih ve 570 sayılı KHK'nin 11 inci maddesi ile*

- Ek göstergesi 6400 ve daha yüksek olanlardan %160'ına
- Ek göstergesi 3600 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlardan % 100'üne
- Ek göstergesi 2200 (dahil) - 3600 (hariç) arasında olanlardan % 60'ına
- Diğerlerinde % 35'ine,

Şeklinde değiştirilen bu bentteki grup ve oranlar, 25/8/1998 tarih ve 98/11588 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1/12/1998 tarihinden geçerli olarak metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir. (Bkz.R.G: 5/9/1998 - 23454)

(3) *Bu bentte geçen "benzeri, ödemeler toplamının" ibaresi, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere," şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.*

Sayfa 83

2152

(Değişik: 6/7/1995 - KHK - 562/14 md.) Birinci fıkradaki oranları, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine ayrı ayrı veya birlikte üç katına kadar artırmaya, yukarıdaki ek gösterge gruplarını değiştirmeye ve personel kanunlarında yer alan ek göstergelerin artırılması halinde gruplardaki ek göstergeleri yeniden düzenlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Aylıklarını personel kanunlarına göre almayan Sandık iştirakçileri hakkında da, sınıfı, görev ve kadro unvanı, derecesi ve hizmet süresi esas alınarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi emsali gibi işlem yapılır.

Bu tutarlar, bu Kanunun 41 inci maddesinin (a) fıkrasına göre emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarının; ek 20 inci maddesine göre de emeklilik ikramiyelerinin hesaplanmasına dahil edilir.

Ek Madde 71 – (Ek: 24/11/1994 - 4046/38 md.)

Sosyal güvenlik bakımından T.C. Emekli Sandığına tabi bir görevde bulunmakta iken, özelleştirme programına alınan kuruluşların bu Kanuna göre emeklilik hakkı tanınan kadro ve pozisyonlarına atanarak, bu kuruluşların özelleştirilmeleri sonucu sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşenler ile bunlardan anonim şirkete dönüştürülüp dönüştürülmediğine bakılmaksızın satılan veya devredilenlerde T.C. Emekli Sandığına tabi olarak çalışan personelden isteyenlerin Sandıkla ilgileri devam eder. Ancak bu kuruluşların sermayelerindeki kamu payının %50'nin altına düştüğü tarihten, anonim şirket statüsünde olmayanların satışı veya devri tarihinden sonra Sandığa tabi olarak geçen süreler için emeklilik ikramiyesi ödenmez. ⁽¹⁾

(Ek fıkra: 1/8/2003-4971/27 md.) Bu madde gereğince T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilenlere ve bu Kanuna tâbi olarak çalışmakta iken bu kuruluşların özelleştirilmesi, faaliyetinin durdurulması, kapatılması veya tasfiye edilmesinden önce emeklilik, malûliyet veya ölüm nedeniyle görevlerinden ayrılmış olup da kendilerine veya dul ve yetimlerine T.C. Emekli Sandığına aylık bağlanmış olanlara ödenen emekli ikramiyesi, makam, görev ve temsil tazminatları ile ölüm yardımları ödenmesini takip eden iki ay içinde faturası karşılığında Hazine tarafından T.C. Emekli Sandığına ödenir.

Ek Madde 72 – (Ek: 6/7/1995-KHK-562/16 md.; Değişik: 25/6/2003-4905/3 md.)

Personel mevzuatına göre aylıksız izinli sayılanlardan aylıksız izinli olarak geçen sürelerle ilişkin kesenek ve karşılıklarını istekleri halinde her ay veya 102 nci maddede yazılı süreler içinde başvurmaları ve başvuru tarihindeki

katsayılar ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar ile kesenek ve karşılık oranları esas alınmak suretiyle hesaplanacak kesenek ve karşılıklarını aynı süreler içinde defaten ödemeleri halinde aylıksız geçen izin süreleri emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

Ek Madde 73 – (Ek: 3/4/1998 - 4359/6 md.)

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçilerinden ek göstergeli veya daha yüksek ek göstergeli bir göreve atanarlara; atandıkları görevin ek göstergesi üzerinden emekli aylığı, malullük aylığı bağlanması ve emekli ikramiyesi ödenebilmesi veya toptan ödeme yapılabilmesi için, atandıkları görevin ek göstergesi üzerinden, bu göreve başladıkları tarihten itibaren en az altı ay süreyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına kesenek ve karşılık ödemiş olması şarttır. Altı ay kesenek ve karşılık ödenmemiş olanlara bu göreve atanmadan önce emekli keseneğine esas alınan ek gösterge rakamı üzerinden işlem yapılır.

Her türlü müşavirlik görevlerine atanarlara hariç; Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek kararla atanarlara, ilgili mevzuatı uyarınca mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlilik sınavı sonunda atanılan görevlerde bulunanlar, Emniyet Hizmetleri Sınıfına dahil olanlar, 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 357 sayılı Askeri Hakimler Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi olanlar ile yaş haddi, vazife malullüğü veya ölüm nedeniyle altı aylık süreyi tamamlayamayanlar hakkında yapılacak emeklilik işlemlerinde yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 68 inci maddesi hükümleri saklıdır.

(1) Bu fıkra da yer alan "özelleştirme programına alınan kuruluşlara atanarlara," ibaresi, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "özelleştirme programına alınan kuruluşların bu Kanuna göre emeklilik hakkı tanınan kadro ve pozisyonlarına atanarlara," şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa 84

2153

Ek Madde 74 – (Ek: 8/12/1999 - KHK-589/1 md.)

Genel hayatı etkileyen doğal afetlerin meydana geldiği bölgede bulunan Sandığa tabi kurumlardan afet nedeniyle süresinde bildirimde bulunamayan ya da tahakkuk eden Sandık alacaklarını ödeyemeyen kurumların Sandığa olan her türlü borçlarına afet tarihinden itibaren 3 ay süre ile gecikme zammı ve faiz uygulanmaz.

Ancak, afetin doğrudan etkilediği yerleşim yerlerinde bulunan belediyelerin afet tarihine kadar Sandığa olan tüm borçları ile afet tarihinden sonraki 1 yıl içinde doğacak tüm borçlarının gecikme zammı ve faiz alınmaksızın ertelenmesine Yönetim Kurulu yetkilidir.

Ek Madde 75 – (Ek: 8/12/1999 - KHK-589/1 md.)

Ek 71, ek 72 ve geçici 192 nci maddeler gereğince emekli kesenek ve karşılıklarını kendileri ödeyen iştirakçilerle geçmiş hizmet sürelerini borçlanmış bulunan iştirakçilerden doğal afet nedeniyle mal veya bedence önemli zarara uğradıklarını belgeleyenlerin Sandığa yapacakları ödemeler istekleri halinde ertelenir. Erteleme süresi ve ertelenen borçların tahsilinde uygulanacak usul ve esaslar Yönetim Kurulunca belirlenir.

102 nci madde ile 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde geçmiş hizmet borçlanması ve hizmet ihyası yapılabilmesi için tanınan süre içinde doğal afetler sonucu mal veya bedence önemli zarara uğraması nedeniyle başvuruda bulunmadığını belgeleyenler süresi içinde başvurmuş sayılırlar. Borçlanma tahakkukunda başvuru tarihinde yürürlükte olan hükümler esas alınır. Hizmet ihyaları ise ihya için ödenmesi gereken paranın Sandıkça yapılacak bildirim tarihinden itibaren 2 ay içinde ödenmesi şartıyla yapılır.

Doğal afetler nedeniyle mal veya bedence önemli zarara uğrayanlar bu durumu hasar tespit komisyonu kararı, tedavilerini yapan sağlık kurumunun raporu veya il ya da ilçe idare kurulu kararı ile belgeleyebilirler.

Ek Madde 76 – (Ek: 27/1/2000 - 4505/4 md.)

Süresi kanunlarla belirlenen görevlere atanar veya seçilenlerden görevleri sona erenlerin Sandıkla kurmuş oldukları ilgi Sandığa yapacakları başvuru tarihini izleyen aybaşından itibaren devam ettirilir.

Bunların emekli kesenekleri görevden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylık derece, kademe ve ek göstergeleri üzerinden keseneğe esas diğer unsurlarda nazara alınmak suretiyle hesaplanır ve ilgililer tarafından ait olduğu ay içinde Sandığa ödenir.

Bu suretle geçen sürenin her yıl bir kademe her üç yılda bir derece yükseltilmek ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde belirlenen en son yükselebilecekleri derece ve kademeyi geçmemek kaydıyla emekli keseneğine esas derece ve kademeleri yükseltilir ve ek göstergeleri bu derecelere göre ek 48 inci madde hükümleri uygulanmak suretiyle tespit edilir.

Bunlardan Sosyal Sigortalar Kurumu veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi kurumlarda çalışanların kesenekleri kendileri, karşılıkları ise çalıştıran işverenden tahsil edilir.

Kesenek ve karşılıklarını bu maddede belirtilen sürede yatırmayanların o aya ait hizmetleri sayılmaz.

Bir süre Sandıkta ilgilendirildikten sonra veya ilgisi kurulmadan önce yaptığı ilgilendirme isteğinden vazgeçenler bir defaya mahsus olmak üzere yeniden Sandıkla ilgilendirilme isteğinde bulunabilirler.

Bu suretle geçen süreler kazanılmış hak aylıklarında ve emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz. Ancak, işçi statüsünde çalışanların 1475 sayılı İş Kanunundan doğan hakları saklıdır.

Ek Madde 77 – (Ek:11/5/2000 - 4567/1 md.)

(Değişik birinci fıkra : 15/9/2000 - KHK - 624/1 md.; Değiştirilerek kabul: 13/6/2001 - 4677/1 md.) Bu Kanunun 64 üncü, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 23/4/1981 tarihli ve 2453 sayılı Yurt Dışında Görevli Personele Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 18/12/1981 tarihli ve 2566 sayılı Bazı Kamu Görevlilerine Nakdi Tazminat Verilmesi ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki görevler ile ayrıca barışta veya olağanüstü hallerde yapılan eğitim, tatbikat ve manevralar ile birlik halinde intikaller sırasında, bu hareket ve hizmetlerin sebep ve etkileriyle hayatlarını kaybedenlerin dul ve yetimleri ile malul olanlara, bu Kanuna göre bağlanan aylıklar, aşağıdaki esaslar dahilinde yükseltilir.

a) **(Değişik : 15/9/2000 - KHK - 624/1 md.; Değiştirilerek kabul: 13/6/2001 - 4677/1 md.)** Subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ve sivil iştirakçilerin dul ve yetimleri ile malul olanlara bunların ölümleri halinde de dul ve yetimlerine bağlanan aylıklar, kendisinden aylık bağlananlar ile malullerin emsalleri esas alınarak, her yıl kademe ilerlemesi, her üç yılda bir derece yükselmesi işlemine tabi tutulur.

Sayfa 85

2154

b) Bu şekilde yükseltilen aylıklarda, azami rütbe tavanı subaylarda kıdemli albaydır. Kıdemli albaylar ile general ve amirallere bir üst rütbenin aylığı bağlanır. Astsubaydan subay olanlar, astsubaylar ve uzman jandarmalarda yükselinebilecek azami derece ve kademe, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda yer alan aylık gösterge tablolarında belirtilen en yüksek derece ve kademedir. Uzman erbaşların aylık yönünden yükseltilmeleri ise 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 16 ncı maddesinde belirtilen esaslara göre yapılır.

c) Sivil iştirakçiler ile yedek subay, erbaş ve erlere uygulanacak azami derece ve kademe ise öğrenim durumları ve hizmet sınıfları itibarıyla 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükseltilen derece ve kademedir.

d) Bu şekilde yükseltilen aylıklarda, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan personelin azami rütbe tavanı; Polis Akademisi ve dört yıllık yüksek okul mezunu rütbeli personel için il emniyet müdürü, diğer personel için başkomiser rütbesidir.

e) Derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi, kendisinden aylık bağlananların ve malullerin rütbe, kıdem ve unvanlarında herhangi bir değişikliği gerektirmez.

f) bağlanacak aylıkların hesaplanmasında, tekabül eden unvan ve rütbenin derece ve kademesinin gösterge ve ek göstergesi ile bu Kanunun Ek 70 inci maddesine göre emekli aylığına yansıtılan tutar esas alınır.

(Ek : 13/6/2001 - 4677/1 md.) Birinci fıkra kapsamında bulunanlardan, başkasının yardım ve desteği olmadan yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olanlara, asgari ücretin net tutarı, aylıklarıyla birlikte ayrıca ödenir.

Ek Madde 78 – (Ek : 15/9/2000 - KHK - 624/2 md.; Değiştirilerek kabul: 13/6/2001 - 4677/2 md.)

28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 28/2/1985 tarihli ve 3160 sayılı Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanunu kapsamına giren personelden, uçuş, paraşüt, denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmetlerinin fiilen ifası sırasında; yaşamını sürdürebilmek için gerekli hareketleri yapamayacak ve başkasının yardım ve desteğine muhtaç olarak derecede malul olanlar ile ölenlerin dul ve yetimlerine en yüksek Devlet memuru aylığı üzerinden, diğer malullere ise mevcut aylıkları üzerinden 30 yıl hizmet yapmış gibi emekli ikramiyesi ödenir. Bu madde hükümlerine göre ilgililere fazla olarak yapılan ödemeler, faturası karşılığı ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarınca Hazine'den tahsil edilir.

Ek Madde 79 – (Ek : 14/7/2004 – 5217/4 md.)

Aşağıda belirtilen kişilere bu madde uyarınca ek ödeme yapılır:

a) Harp malullerine.

b) Şehit dul ve yetimlerine.

c) Barışta, olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı haller ile talim, tatbikat veya manevra sırasında görevin veya çeşitli harp silah ve vasıtalarının sebep ve tesiriyle vazife malûlü sayılan Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile askeri harekâtı gerektiren iç tedip hareketleri veya güvenlik veya asayişin sağlanmasında Silahlı Kuvvetlerle birlikte veya ayrı olarak görevlendirilenlerden bu görevlerin çeşitli sebep ve tesirleriyle vazife malûlü sayılan jandarma ve emniyet mensupları ile sivil görevlilere.

2155

d) (c) bendinde belirtilen görevlerin ifası sırasında, bu görevlerin çeşitli sebep ve tesirleriyle ölenlerin dul ve yetimlerine.

Hak sahiplerine, yukarıda yazılı durumlar sebebiyle, sosyal güvenlik kurumlarınca aylık bağlanmasına esas olan tarihten geçerli olmak üzere müracaat tarihini izleyen yılın en geç ilk üç ayı içinde T.C. Emekli Sandığı tarafından ek ödeme yapılır. Ay farkları yıllık miktarın onikiye bölünmesi suretiyle hesaplanır.

Her yıl ödenecek miktar, malûllük derecelerine göre aşağıdaki yazılı göstergelerin ödemenin yapılması gereken yılın ilk dönemindeki Devlet memuru aylıklarına uygulanacak katsayı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutardır.

<u>Malûllük Derecesi</u>	<u>Göstergeler</u>
1	40 000
2	36 000
3	31 000
4	28 000
5	25 000
6	22 000

(b) ve (d) bentlerinde sayılan dul ve yetimlere birinci derece malûllere uygulanan gösterge üzerinden; bunlar bir kişi ise tamamı, birden fazla ise eşit olarak paylaşılacak suretiyle ve sosyal güvenlik kanunlarına göre dul ve yetim aylığı aldıkları sürece ödeme yapılır.

Harp veya vazife malûlü olanlara hayatta buldukları sürece ödeme yapılır. Ancak, ölen malûlün son yıldaki pay tutarının beş katı, bir defaya mahsus olmak şartıyla kendisinden dul ve yetim aylığı bağlanacaklara eşit miktarda paylaşılacak suretiyle yardım olarak ödenir.

Yukarıda sayılan şehit ve malûllerin çocuklarına; ilköğretim öğrencileri için (1000), lise öğrencileri için (1500) ve yüksek öğrenim öğrencileri için (2000) gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar her ay eğitim ve öğretim yardımı yapılır. Bu yardımlar yılda bir kez olmak üzere ekim ayında toptan ödenir.

(Değişik yedinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Bu maddeye göre yapılan ödemeler herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi olmayıp, faturası karşılığında, Hazine'den tahsil edilir.

Yukarıda sayılanlar, 13.10.1988 tarihli ve 3480 sayılı Kanun hükümlerine göre yaptırılmış olan sosyal tesislerden yararlandırılırlar.

Bu madde hükümlerine göre yapılacak eğitim ve öğretim yardımı ile 13.10.1988 tarihli ve 3480 sayılı Kanun hükümlerine göre yaptırılmış olan sosyal tesislerin bakım, onarım ve işletilmesine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 80 – (Ek : 17/9/2004 – 5234/3 md.)

T.C. Emekli Sandığı, emekli veya malûllük aylığı alanlarla, bunların kanunen bakmakla yükümlü bulunduğu aile fertleri ile dul ve yetim aylığı alanların tedavi kurum ve kuruluşlarında yapılan tedavilerine (diş tedavileri dahil) ilişkin ücretler ile sağlık kurumlarınca verilen raporlar üzerine kullanılması gerekli görülen ortez, protez ve diğer iyileştirme araçları ile tetkik ve tahlil bedelleri için Maliye Bakanlığınca tespit edilen birim fiyatların altında bir fiyatla, ilgili kurum ve kuruluşlarla anlaşma yapabilir.

Sayfa 86

2156

OTUZ YEDİNCİ KISIM

Geçici Hükümler

A) Devir Muameleleri

Geçici Madde 1-7 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 8 – 17/4/1940 tarihli ve 3803 sayılı kanunun 18 inci maddesiyle kurulan 4/9/1947 tarihli ve 5129 sayılı kanunun 8 inci maddesiyle adı (Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Emeklilik Sandığı) olarak değiştirilen Sandıkta birikmiş paralar (Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı) na devrolunur.

Bu öğretmen ve sağlık memurlarının bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçmiş hizmet müddetlerinin her yılı için, kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki aylıklarının yıllık toplamının % 15 i üzerinden (Bu paranın yarısı kesenek ve yarısı

karşılık sayılır) hesaplanacak paradan, yukarki hükme göre ödenen para çıkarılarak artanı, Milli Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları bütçelerine konacak ödenekten 2 yıl içinde ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren % 5 faizi ile birlikte (Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı) na ödenir.

Geçici Madde 9-13 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

B) Bu Kanunun Yürürlüğe Girdiği Tarihte Emeklilik Hakkı Tanınan Vazifelerde Bulunanlar veya Sonradan Bu Duruma Girenler

Geçici Madde 14 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 15 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; Türkiye Cumhuriyeti Ordusunda bulunan muvazzaf ve gedikli subaylarla askeri memurlardan; emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanacak olanların; 32 nci madde gereğince fiili hizmet müddetlerine eklenen müddetler 3 yıldan az olduğu takdirde 3 yıla çıkarılır.

Bu suretle açıktan eklenecek müddetlerin her ayı için, o tarihte keseneğe esas olan aylıkları tutarının % 10 u Hazinece toptan Sandığa ödenir.

Geçici Madde 16 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte: Polis mesleğinde bulunanlardan, 6 ncı meslek derecesinden 12 nci meslek derecesine (dahil) kadar olanlarla meslekten yetişmiş emniyet müdürlerinden; emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanacak olanların, 32 nci madde gereğince ve her yıl için üçer ay olmak üzere hesap edilerek fiili hizmet müddetlerine eklenecek müddetler 3 yıldan aşağı olamaz.

Bu suretle eklenecek müddetler için Hazinece geçici (15) inci maddenin son fıkrasına göre sandığa ödeme yapılır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu mesleğin yukarda yazılı vazifelerinde bulunanlardan, fiili hizmet müddetleri 15 yılı doldurmuş olanlar yukarki zamlar dahil olmaksızın 22 yılı tamamladıklarında emekliye ayrılmasını isteyebilirler.

Geçici Madde 17-30 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 31 – (Mülga: 9/7/1953 – 6122/7 md.)

C) Bu Kanunun Yürürlüğe Girdiği Tarihte Emekli Aylığı Alanların Ölümünde Dul ve Yetimlerine Bağlanacak Aylıklar

Geçici Madde 32 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ç) Emekli, Dul ve Yetimlerden Bu Kanunun Yürürlüğe Girdiği Tarihte Emeklilik Hakkı Tanınan Vazifelerde Bulunanlar veya Sonradan Bu Vazifelere Girenler

Geçici Madde 33-39 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

2157

D) Kaldırılan Hükümlere Göre Bağlanan Emekli, Dul ve Yetim Aylıkları

Geçici Madde 40-53 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

E) Doğumları 8 Şubat 1332 veya Daha Evvelki Tarihli Olanların

Yaşları ile İlgili Hükümler

Geçici Madde 54 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi durumunda bulunanlarla bu tarihten sonra iştirakçi veya tevdiatçı durumuna gireceklerden doğumları 8 Şubat 1332 veya daha evvelki tarihli olanlar hakkında bu kanunun yaş ile ilgili hükümleri aşağıdaki esaslara göre uygulanır:

I – İstanbul doğumlularda nüfus kayıtlarında tek tarih olanlar için bu tarihler, Hicri Kameri sayılır.

II – İstanbul doğumlularda nüfus kayıtlarında tek tarih; fakat Rumi kaydını havi olanların bu tarihleri Rumi sayılır.

III – İstanbul'dan başka yer doğumlularda tek tarihler Rumi itibar olunur. (Bu tek tarihler, yerli, yabancı ve İstanbul doğumlu şeklinde olsa da.)

IV – İstanbul'da başka yer doğumlularda Hicri kayıtlı tek tarih varsa bu tarih, Hicri Kameri sayılır.

V – Diğer yerlerde veya İstanbul doğumlularda hem Rumi hem Hicri doğum tarihi yazılı olanların Rumi tarihleri alınır.

VI – Rumi tarihlerde ay, gün belli olmıyan hallerde 105 inci madde hükmü ve Hicri tarihlerde gün belli olmıyan hallerde o ayın ilk gününe tesadüf eden Rumi yılın günü, ay da belli olmıyan hallerde o yılın Recep ayının birinci gününe tesadüf eden Rumi yılın ayının rasladığı gün esas tutulur.

VII – Sicilinde nüfus hüviyet cüzdanının tasdikli örneği de bulunanların sicilindeki doğum kaydı ile sözü geçen örnekteki doğum kaydı arasında aykırılık yoksa bu kayıtlar esas tutulur. Varsa nüfus hüviyet cüzdanının tasdikli örneğindeki kayıt alınır.

Sicilinde nüfus hüviyet cüzdanı örneği olmayıp (Nüfus hüviyet cüzdanı görülmüştür) kaydı varsa, bu kayıt gösterilecek nüfus hüviyet cüzdanındaki kayda uymasa da, esas tutulur. Ancak sicilinde bu şekilde bir kayıt dahi yoksa nüfus hüviyet cüzdanındaki kayıt esas alınır.

VIII – 105 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri yukarda yazılı olanlar hakkında da uygulanır. Ancak 1683 sayılı kanuna göre muteber sayılmış olan yaş tashihlerine ait müstesap haklar mahfuzdur.

Sicilinde nüfus kaydı veya nüfus hüviyet cüzdanı örneği bulunmayanların gösterecekleri nüfus hüviyet cüzdanlarındaki kayıtlar yukarıki I - VII nci bentlerdeki hükümler gözetilmeden bulundurulmak suretiyle, esas tutulur.

F) Milletvekilleri ile Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Bakanların Emeklilikleri

Geçici Madde 55-59 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 60, 61, 62 – (Mülga: 9/6/1952 - 5951/5 md.)

Geçici Madde 63 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 64 – (Mülga: 9/6/1952 - 5951/5 md.)

Sayfa 87

2158

G) Borçlanma Hükümleri:

Geçici Madde 65 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; Aşağıda (I) işaretli fıkrada gösterilenlerin; (II) işaretli fıkrada yazılı vazife ve hizmetlerde geçmiş olan hizmet müddetlerinin en çok 10 yılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde yazı ile Sandığa müracaatla geçici 66 ncı madde gereğince borçlandırılmalarını istemeleri halinde; yalnız emeklilik hesaplarında sayılmak üzere fiili hizmet müddetlerine eklenir.

I – Borçlanabilecekler:

a) 12 nci maddenin (II) işaretli fıkrasında gösterilenler;
(Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanlar hariç)

b) Geçici 24, 25, 55 ve 60 inci maddelerde yazılı olanlar;

c) Geçici 2, 3 ve 5 inci maddelerde çalışmalarına devam edecekleri gösterilen emekli ve zat maaşları sandıkları memur ve hizmetlileri,

II – Borçlanılabilecek vazife ve hizmetler:

a) 12 nci maddenin (I) işaretli fıkrasında gösterilen kurumların (Bu fıkranın (K) bendi hariç) veya bu kurumlarca; yerini tuttuğu, yerine geçtiği, satınaldığı; mülga daire, müessese, idare ve ortaklıkların (Kurumlara intikal eden veya geçen müesseseler dahil);

b) Geçici 2, 3 ve 5 inci maddelerde gösterilen emekli ve zat maaşları sandıklarının;

c) Hizmetleri özel kanunlarla emeklilik müddetlerine eklenen mülga daire, müessese, idare ve ortaklıklarının;

ç) Mülga Reji İdaresinin ve mülga Liman, Rıhtım Ortaklıklarının (Fenerler İdaresi ve İzmir Körfez Ortaklığı dahil);

Aylık ücretli sürekli vazifelerinde (aylıklı kadrolarda ücretle geçen müddetler dahil);

d) Murakabesi Devlete ait ortaklıkların komiserliklerinde;

e) Azınlık ve yabancı okulların Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tayin olunan öğretmenliklerinde;

f) Bütçelerin masraf tertiplerinden alınmakta iken bir kanunla sürekli ücretli hale getirilen veya ücretli iken aylıklı yapılan kadrolarda;

g) Aylıklı vazifelerde iken muhtelif hakem mahkemelerine aylıkla tayin edilip bu vazifelerde bulunmakta iken aylıkları ücrete çevrilen bu vazifelerde;

h) Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunduktan sonra belediye başkanlığında ve illerin daimi komisyonu üyeliğinde;

i) Manisa'da Moris Şinasi Hastanesinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tayin olunan doktorluk, memurluk ve sürekli ücretli hizmetliliklerinde;

j) Ticaret ve Sanayi Odaları ile Ticaret ve Zahir Borsalarının tayinleri Ticaret Bakanlığınca yapılan aylık ücretli sürekli kadrolarındaki memurluklarında;

geçen müddetlerle;

k) Türkiye'de yüksek öğrenimini bitirdikten ve aylıklı memuriyette bulunduktan sonra mesleki bilgilerini genişletmek üzere 10/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Devletçe yabancı memleketlere gönderilmiş ve memuriyetle ilgileri kesilmiş olanların, yabancı memleketlerde Devletten ödenek almak suretiyle geçirdikleri müddetler;

l) **(Ek: 3/2/1956 - 6654/1 md.)** 2624, 3299, 3976, 4504 ve 5286 sayılı Kanunlarla yardımcı öğretmen tayin edilmiş olanların bu hizmetlerde geçirdikleri müddetler;

Sayfa 88

2159

Kaldırılan çeşitli kanunlardaki hükümlere göre borçlanma suretiyle eklenen müddetlerle bu madde gereğince eklenecek müddetler toplamı 10 yılı geçemez.

Şu kadar ki 10 yılın hesabında 4/6/1937 tarihli ve 3202 sayılı kanunun 62nci maddesine, 21/4/1941 tarihli ve 4001 sayılı kanunun 12 ve 13 üncü maddelerine ve 20/5/1942 tarihli ve 4222 sayılı kanunun geçici 5 ve 7 nci maddelerine göre borçlanma suretiyle eklenen müddetler nazara alınmaz. ⁽¹⁾

- (1) Borçlanılabilecek en çok süre 1/3/1971 tarih ve 1377 sayılı Kanunla 15 yıla çıkarılmıştır. Borçlanılabilecek diğer hizmetler;
- 1) 29/5/1957 tarih ve 6981 sayılı Kanuna göre Jandarma uzatmalı er, onbaşı, sınıf çavuşlarının 1/7/1957 tarihinden önce bu görevlerde geçen süreleri,
  - 2) 5/9/1963 tarih ve 326 sayılı, 26/8/1971 tarih ve 1476 sayılı Kanunlara göre, 1/10/1963 tarininden önce eğitimlikte geçen süreler,
  - 3) 15/7/1965 tarih ve 670 sayılı Kanuna göre fakülte veya yüksek okullarda askeri öğrenci olarak geçen süreler,
  - 4) 7/4/1969 tarih ve 1136 sayılı, 26/2/1970 tarih ve 1238 sayılı Kanunlara göre, serbest avukatlıkta geçen süreler,
  - 5) 28/1/1970 tarih ve 1214 sayılı, 8/7/1971 tarih ve 1425 sayılı Kanunlara göre, Sandığa tabi kurumlarda ücretli, geçici kadrolu, gündelikli olarak geçen süreler,
  - 6) 5/3/1970 tarih ve 1243 sayılı Kanuna göre, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında görev alan sağlık personelinin serbest meslekte geçen süreleri,
  - 7) 1/3/1971 tarih ve 1377 sayılı Kanuna göre, emekliliğe tabi görevde bulunmadan Yasama Organı üyeliğine, belediye başkanlığına, İllerin Daimi Komisyonu üyeliğine seçilenlerin, bu görevlerde geçen süreleri,
  - 8) 8/7/1971 tarih ve 1425 sayılı Kanuna göre, Tıp doktorlarının fahri asistanlıkta geçen sürelerinin 3/4'ü,
  - 9) 18/1/1972 tarih ve 1512 sayılı Kanuna göre, noterlikte geçen süreler,
  - 10) 22/9/1972 tarih ve 1623 sayılı Kanuna göre muvazzaf ve ihtiyat erlikte geçen süreler ile 1/1/1950 tarihinden sonra yedek subay okulunda öğrenci olarak geçen süreler,
  - 11) 25/6/1973 tarih ve 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 18 inci maddesine göre, üniversite öğretim üyelerinin ve yardımcılarının, doktora öğrenimi ve tıpta uzmanlık için yurt içinde ve yurt dışında geçirdikleri sürenin en çok 5 yılı,
  - 12) 20/5/1976 tarih ve 2012 sayılı Kanuna göre, avukatlık stajı süreleri ile doktora öğrenimi ve tıpta uzmanlık öğrenim süreleri,
  - 13) 30/5/1978 tarih ve 2147 sayılı Kanuna göre, yurt dışında çalışan Türk Vatandaşlarının yurt dışında geçen çalışma süreleri,

Sayfa 89

2160

Geçici Madde 66-72 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

H) Çeşitli Hükümler

Geçici Madde 73-75 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 76 - Bu kanuna konulan hükümler, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki zamana ait ve kanunda belirtilen haller dışında herhangi bir hakkın doğumuna veya bu kanunun yürürlüğünden sonra yeniden aylık veya toptan ödemeye müstahak duruma girilmesine sebep olmaz.

Geçici Madde 77-82 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 83 – (Mülga: 25/3/1953 - 6077/6 md.)

Geçici Madde 84 – (Mülga: 27/7/1967 - 926/208 md.)

Geçici Madde 85 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü aylıklı kadrolarında bulunan memurların (Büyük Millet Meclisi Posta ve Telgraf servisinde bulunan memurlar dahil) 4454 sayılı kanunun 50 nci maddesinde yazılı fiili hizmet zamları, bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra da devam eder. Bu zamlar hakkında 33 ve 34 üncü maddeler hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 86 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sonsuz izinli bulunan hayrat hademesiyle vekilleri hakkında bu kanun hükümleri uygulanmaz.

Geçici Madde 87 – (Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 88 – (Ek:6/1/1954-6216/1 md.)

Aşağıda yazılı kız çocuklar hakkında da (75) inci madde hükümleri tatbik olunur:

a) Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre yetim aylığı bağlanmış olup bu aylıkları 1/1/1950 tarihinden evvel evlenmeleri dolayısıyla kesilmiş bulunanlardan sonradan boşanmış veya dul kalmış olanlar,

b) 1/1/1950 tarihinden evvel 25 yaşını doldurmuş olmalarından dolayı yetim aylıkları kesilmiş bulunanlar,

c) Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre yetim aylıkları toptan ödenmek suretiyle alakaları kesilmiş bulunanlar,

d) Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre 25 yaşını doldurmuş olmalarından dolayı yetim aylığı bağlanmamış ve halen evli bulunmayanlar.

Geçici Madde 89-93 – (Ek:3/3/1954 - 6311/23 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 94 – (Ek: 11/3/1954 - 6388/4 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 95 – (Ek: 20/5/1955 - 6580/1 md.)⁽¹⁾

---

(1) 20/5/1955 tarih ve 6580 Sayılı Kanun uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmak üzere TBMM'ne sevk edilecek kanunlar listesine alınmış; bu sebeple madde metni yayımlanmamıştır.

Sayfa 90

2161

Geçici Madde 96 – (Ek: 22/6/1956 - 6740/1 md.)

Mülga 1683 sayılı kanunun 50 nci maddesi hükmüne tevfikan, 1341 yılı Muvazenei Umumiye Kanununun 41 inci maddesi ile on senelik maaşları defaten ödenerek ilişkileri kesilmiş olan ve başka bir kocaya varmaksızın halen dul bulunan zevcelere, kesilmiş olan maaşları, kanunun 68 inci maddesinin (A) fıkrasına tevfikan yeniden bağlanarak, bu kanunun mer'iyet tarihini takibeden ay başından itibaren ödenir.

Geçici Madde 97 – (Ek: 22/6/1956 - 6745/2 md.)

Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten önce 75 inci maddenin 3 üncü fıkrasında yazılı durumlara girmiş bulunan kız çocukları hakkında da mezkür fıkra hükümleri tatbik olunur.

Geçici Madde 98 – (Ek: 13/7/1956 - 6800/1 md.)

56 ncı maddede yazılı olanlardan bu Kanunun neşrinden evvel ölenlerin dul ve yetimlerine 66 ncı maddenin (E) fıkrası hükümleri tatbik olunur.

Geçici Madde 99 – (Ek: 16/7/1956 - 6807/1 md.)⁽¹⁾

Geçici Madde 100, 101 – (Ek: 16/1/1957 - 6881/1 md.)⁽²⁾

Geçici Madde 102 – (Ek: 18/2/1957 - 6916/1 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 103 – (Ek: 29/5/1957 - 6981/1 md.)

Ek maddede yazılı olanlarla bunlardan halen emeklilik hakkı tanınan başka vazifelerde bulunanların evvelce jandarmada ilk temdit tarihinden itibaren geçmiş hizmet müddetlerinden 10 senesi, 5434 sayılı kanunun geçici 65 inci maddesindeki esaslar dairesinde ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına müracaat şartıyla borçlandırılır. Bunların borçlanabilmeleri için bu kanunun mer'iyete girdiği tarihteki yaşlarından, bu vazifelerde ve emekliliğe esas diğer hizmetlerde geçen müddetler indirildikten sonra yaş sayısının 40 ı geçmemiş olması şarttır.

Ancak bu hükümden faydalanmak üzere müracaat edenlerin tahakkuk ettirilecek borçlarının hesabında müracaatta buldukları tarihlerdeki keseneğe tabi aylık veya ücretleri tutarları esastır.

Geçici Madde 104 – (Ek: 25/6/1958 - 7134/1 md.)

Bu kanundan evvelki muhtelif hükümlere göre on senelik maaşları defaten ödenerek ilişkileri kesilmiş olan mütekaatlerle analardan halen hayatta bulunanların kesilmiş olan maaşları bu kanun hükümleri dairesinde iadeten tahsis olunur.

Bunlardan vefat edenlerle bundan sonra vefat edeceklerin 68 inci maddeye göre maaşa müstahak zevceleri ile, kız çocuklarına ve analarına da bu kanundaki hükümler dairesinde dul ve yetim maaşı bağlanır.

---

(1) 16/7/1956 tarih ve 6807 Sayılı Kanun, uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmak üzere TBMM'ne sevk edilecek kanunlar listesine alınmış; bu sebeple madde metni yayımlanmamıştır.

(2) 16/1/1957 tarih ve 6881 Sayılı Kanun, uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmak üzere TBMM'ne sevk edilecek kanunlar listesine alınmış; bu sebeple madde metni yayımlanmamıştır.

Sayfa 91

2162

Geçici Madde 105 - 106 – (Ek: 12/6/1959 - 7350/2 md.)⁽¹⁾

Geçici Madde 107 – (Ek: 23/10/1962 - 82/1 md.)⁽²⁾

Geçici Madde 108 – (Ek: 23/10/1962 - 83/1 md.)⁽³⁾

Geçici Madde 109 – (Ek: 30/5/1963 - 241/3 md.)

İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 20 yıl ve daha fazla olanlardan, emeklilik hakkı düşmüş ve emeklilik keseneklerini geri almış bulunanlar, aldıkları paraları bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde % 5 faiziyle birlikte; keseneklerini geri alma hakları zamanaşımına uğramış bulunanlar ise yalnız zamanaşımına uğramış bulunan keseneklerini aynı müddet içinde toptan ve defaten Sandığa ödedikleri takdirde haklarında 88 inci madde hükmü uygulanır.

Bunlardan aldıkları kesenekleri bir yıl içinde defaten ödemedem emekli veya adi malullük aylığına müstahak duruma girenlere bu kanun esasları dairesinde aylık bağlanır. Şu kadar ki, bu aylıklar, borçlarının tamamı mahsup edildikten sonra ödenir.

Emeklilik hakkı düştükten sonra keseneklerini almış veya geri alma hakkı zamanaşımına uğramış bulunanlardan ölenlerin 80 inci maddeye göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine de yukarıdaki esaslar dairesinde aylık bağlanır.

Durumları; mülga 3/6/1930 tarihli ve 1683 sayılı kanun şümulüne girenler hakkında da ilgili kurumlarca aylık bağlanır.

Geçici Madde 110 – (Ek: 30/5/1963 - 241/3 md.)

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı almakta iken bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce mahküm olmaları dolayısıyla aylıkları kesilmiş bulunanların bu aylıkları müracaatlarını takip eden ay başından itibaren ilgili kurum ve Sandıkça tekrar bağlanarak ödenir.

Geçici Madde 111 – (Ek: 9/7/1963 - 266/2 md.)

Bu kanunun yürürlüğünden önce yabancı uyruğundaki kız ve kadınlarla evlenmeleri dolayısıyla emeklilik hakkı düşmüş bulunanların emeklilik hakları iade edilmiştir.

Ancak, fiili hizmet müddetleri 20 yıl veya daha fazla olanlardan emeklilik keseneklerini geri almış bulunanlar, aldıkları kesenekleri, aldıkları tarihlerden yatıracağı tarihe kadar hesap edilecek % 5 faizi ile, keseneklerini geri alma hakları zamanaşımına uğramış bulunanlar, keseneklerini bu kanunun yayımı gününden itibaren bir yıl içinde toptan ve defaten Emekli Sandığına ödedikleri takdirde haklarında 5434 sayılı kanun hükümleri uygulanır.

Bunlardan aldıkları kesenekleri ödemedem, bu kanunun açıkta bulunanlara ilişkin hükümleri uyarınca aylığa müstahak duruma girenlere bu kanun esasları dairesinde aylık bağlanır. Şu kadar ki, bu aylıklar, Emekli Sandığına ödemeleri gereken paraların tamamı mahsup edilinceye kadar ödenmez.

Bu durumda olup da bu kanunun yayımı gününden önce veya keseneklerini ödemedem ölmüş bulunanların dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

(1) 12/6/1959 tarih ve 7350 Sayılı Kanun, uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmak üzere TBMM'ne sevk edilecek kanunlar listesine alınmış; bu sebeple madde metni yayımlanmamıştır.

(2) 23/10/1962 tarih ve 82 Sayılı Kanun, uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmak üzere TBMM'ne sevk edilecek kanunlar listesine alınmış; bu sebeple madde metni yayımlanmamıştır.

(3) 23/10/1962 tarih ve 83 Sayılı Kanun, uygulanma imkanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmak üzere TBMM'ne sevk edilecek kanunlar listesine alınmış; bu sebeple madde metni yayımlanmamıştır.

1/1/1950 tarihinden önce bu şekilde emeklilik hakkı düşmüş olanlarla bu duruma girdikten sonra ölmüş bulunanların dul ve yetimleri hakkında gerekli işlem ilgili kurumlarca yapılır.

Hizmet müddeti 20 yıldan az olanlardan, halen emeklilikle ilgili görevlerde bulunanlar ile sonradan bu görevlere tayin olunacakların kesenekleri ile 1/1/1950 tarihinden önceki hizmetleri hakkında da bu kanun hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 112 – (19/9/1963 - 335/1 md. ile gelen Geçici Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

6306 sayılı kanunla 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 64 üncü maddesine eklenen "d" fıkrası hükmü, aynı sebep ve tesirlerle 1 Ocak 1950 tarihinden evvel malul kalanlarla, bunların ve şehit olanların dul ve yetimleri hakkında da tatbik olunur.

Ancak, 3485 veya 3486 sayılı kanun hükümlerine göre, (Subaylarda bir üst rütbe derece aylığı, kıdemli başçavuşlarda üsteğmen, er, çavuş, üstçavuş ve başçavuşlarda teğmen rütbe ve derece aylığı üzerinden) bağlanmış olan aylıkların, bu kanun gereğince verilecek harb malullüğü zammı ile birlikte toplamı; 5434 sayılı kanun gereğince aynı rütbe ve derece ve durumdaki emsaline bağlanması lazım gelen, (Harb malullüğü zammı dahil) aylıktan fazla olamaz. Şu kadar ki, er malullerinin müktesep hakları mahfuzdur.

Geçici Madde 113 – (18/6/1964 - 478/1 md. ile gelen Geçici 1 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

22 Şubat 1962 ve 20 - 21 Mayıs 1963 tarihinde vukubulan silahlı ayaklanmaların bastırılmasında vazifeli olanlardan ölenler ile vazife malulü olanlardan;

a) İştirakçi ise ölenlerin dul ve yetimlerine ve vazife malullerine almakta oldukları aylığın bir üst derecesi üzerinden,

b) Er ve erbaş ise ölenlerin dul ve yetimlerine ve vazife malullerine 24 Şubat 1961 tarihli ve 262 sayılı Kanunda gösterilen 13 üncü derece üzerinden,

Vazife malulü aylığı bağlanır.

Ölenlerin dul ve yetimlerine bu aylık 1 Haziran 1963 tarihinden geçerli olmak üzere bağlanır.

Erlerin harb malullüğü zammı, 5434 sayılı Kanunun 64 üncü maddesini değiştiren 6795 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yazılı erler sütunundaki miktar üzerinden ödenir.

Geçici Madde 114 – (Ek: 18/6/1964 - 478/1 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 115 – (18/6/1964 - 478/1 md. ile gelen Geçici 3 ncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İştirakçilerden ve er ve erbaşlardan ölenlerin dul ve yetimlerine yoksa kanuni mirasçılarına 20 000 lira tazminat verilir.

Geçici Madde 116 – (18/6/1964 - 478/1 md. ile gelen Geçici 4 ncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

a) Bu ayaklanmaların bastırılması sebebiyle:

1 inci derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara	20 000
2 nci derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara	15 000
3 üncü derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara	12 500
4 üncü derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara	10 000
5 inci derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara	7 500
6 ncı derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara	5 000

Sayfa 93

2164

b) Yaralanıp hastanelerde tedavi gördükleri raporla tevsik olunanlardan dereceye girmiyenlere

2 500

Lira tazminat verilir.

Geçici Madde 117 – (18/6/1964 - 478/1 md. ile gelen Geçici 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu kanun hükümlerinden faydalanacakların eksilmiş olan vücut organları, Milli Savunma Bakanlığınca yurt dışında sunileri ile tamamlattırılır.

Geçici Madde 118 – (18/6/1964 - 478/1 md. ile gelen Geçici 6 ncı madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Geçici 1 inci maddede yazılı ayaklanmaların bastırılmasında vazifeli olanlardan ölenler ile vazife malulü olanların çocukları yatılı veya pansiyonlu Devlet okullarında ücretsiz olarak okutulurlar. Bunlardan yüksek öğrenim yapacak seviyeye ulaşanlar yüksek öğretim yurtlarından parasız olarak faydalanırlar. (1)

Geçici Madde 119 – (Ek: 23/2/1965 - 545/6 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 120 – (15/7/1965 - 670/6 md. ile gelen numarasız Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülteleri ile yüksek okullarda tahsil yaparak muvazzaf subay ve askeri memur nasbedilenler ile halen Silahlı Kuvvetler hesabına fakülte ve yüksek okullarda okuyan askeri öğrencilerden bu kanunun 12 nci maddesinden tam olarak faydalanmamış olanlar fakülteye giriş tarihinden subay veya askeri memur nasbedildikleri tarihe kadar geçen süre; 31 inci maddenin 6 ncı fıkrası hükmü saklı kalmak şartı ile, fiili hizmet süresinden sayılır. Bundan doğacak, borçlanma iştirakçiler tarafından Emekli Sandığına ödenir.

Bunlardan, askeri liselerden mezun olup da fakültelere girenlerin emeklilik hizmetlerinin başlangıcı, aynı tarihte askeri liseyi bitirip Harb Okullarına giren emsallerinininki gibi hesaplanır.

Geçici Madde 121 – (7/2/1969 - 1101/3 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Çeşitli kanunlarla bağlanmış veya bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bağlanacak, Hazinece ödenmesi gerekli emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harb malullüğü, dul ve yetim aylıkları (Vatani hizmet aylıkları dahil) ile toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlama ve ödeme işlemleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre T.C. Emekli Sandığına yapılır.

Vatani hizmet aylıkları ödeneği Maliye Bakanlığı Bütçesine konur ve bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında sandığa verilir. Devir ve ödeme işlemlerine esas olacak maaş kayıt örneklerinin ve sair evrakın şeklinin tesbiti, hazırlanması Maliye Bakanlığı ile T.C. Emekli Sandığı tarafından müştereken yapılır. Bunların sandığa intikaline ait esaslar da aynı şekilde tespit olunur.

Geçici Madde 122-129 – (Ek: 7/2/1969 - 1101/3 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

(1) Bu maddede sözü edilen Geçici 1 inci maddenin numarası teselsül sağlamak için "Geçici Madde 113" olarak değiştirilmiştir.

Sayfa 94

2165

Geçici Madde 130 – (Ek: 2/3/1970 - 1239/1 md.; Mülga: 21/4/2005 - 5335/29 md.)

Geçici Madde 131 – (Ek: 1/3/1971 – 1377/Geçici 1 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 132 – (Ek: 1/3/1971 – 1377/Geçici 2 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 133 – (Ek: 8/7/1971-1425/7 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 134 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir. İptal: An. Mah. 6/6/1972 - E. 1971/44, K. 1972/29 sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 135 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir. Mülga: 23/6/1983 - 2853/2 md.)

Geçici Madde 136 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 137 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 138 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 6 ncı madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 139 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 7 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

(Değişik birinci fıkra: 25/6/2003-4905/4 md.) Aşağıda sayılanlar, Kanunla düzenlenecek genel sağlık sigortası kapsamına alınacakları tarihe kadar, hastalanmaları halinde resmî veya özel sağlık kurum veya kuruluşlarında yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslara göre muayene ve tedavi ettirilirlir.

a) Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanlar,

b) (a) bendinde sayılanların 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen ve kanunen bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri,

c) Dul ve yetim aylığı alanlar (Yetim aylığı alan babanın sağ olması nedeniyle yetim aylığı bağlanamayan öz ana dahil).⁽¹⁾

(Ek fıkra: 29/7/1998 - 4375/3 md.) Yukarıdaki (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerden; Sağlık Bakanlığı (Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekli personel ile dul ve yetimleri için Milli Savunma Bakanlığı) tarafından yetkili kılınan tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenen ve Sağlık Bakanlığınca (Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekli personel ile dul ve yetimleri için Milli Savunma Bakanlığınca) onaylanan raporlara göre yurtiçinde tedavilerinin mümkün olmadığı anlaşılanlar, yurtdışında tedavi ettirilirlir. Bunların harcırah ve tedavi giderleri T.C. Emekli Sandığı tarafından ödenir. Tedavi müddeti iki yılı geçemez. Bu müddet içinde acil haller hariç olmak üzere raporda gösterilen hastalıktan başka yapılan tedavi giderleri ödenmez ve bu tedavi için müddet uzatılamaz. Tedavi süresi altı ayı geçtiği takdirde ilgili yabancı sağlık kurumundan alınan ve tedavinin devamı zaruretinin gösteren rapor, sağlık ateşeliği veya misyon şefliğince T.C. Emekli Sandığına ve ilgisine göre Sağlık Bakanlığı veya Milli Savunma Bakanlığına gönderilir. Bu işlem her altı ayda bir tekrarlanır.

Muayene ve tedavi ilgililerinin :

A) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine; teşhis için gereken klinik ve laboratuvar muayanelerinin yaptırılması,

B) Gerekirse sağlık müessesesine yatırılması,

C) Tedavi süresince gerekli ilaç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması.

Hallerini kapsar.

(1) Bu fıkra, 8/5/1991 tarihli ve 3715 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir. 4905 sayılı Kanunun 4 üncü maddesindeki değişiklik ile aynı fıkranın (a), (b) ve (c) bentleri de kaldırılmakta; bu bentlerin kaldırılması ise maddeyi uygulanamaz hale getirmektedir. Kanunla ilgili tutanakların incelenmesinden Kanun koyucunun amacının fıkranın sadece birinci bendinin değiştirilmesi olduğu anlaşıldığından sözkonusu bentlerin korunması yoluna gidilmiştir.

Sayfa 95

2166

(Ek fıkra: 25/8/1999 - 4447/25 md.) Kullanılması resmi sağlık kurulu raporu ile gerekli görülen protez, ortez ve tıbbi araç ve gereç bedellerinin %10'u hak sahipleri tarafından ödenir. Ancak ödenecek miktar bu Kanunun ek 19 uncu maddesindeki aylıklardan fazla olamaz (bu Kanunun 64 üncü maddesinin ve 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre aylık bağlananlar hakkında bu hüküm uygulanmaz).⁽¹⁾

(Değişik: 30/12/1982 - 2771/7 md.) Muayene ve tedavi masrafları Sandık tarafından karşılanmakla birlikte ayakta veya meskende tedavi halinde kullanılacak ilaç bedellerinin % 10'u birinci fıkrada sayılan aylık sahipleri tarafından ödenir. Ancak, resmi sağlık kurulu raporu ile belirlenen ve tüberküloz, kanser, kronik böbrek, akıl hastalıkları, organ nakli ve benzeri uzun süreli tedaviye ihtiyaç gösteren hastalıkların ayakta veya meskende tedavileri sırasında kullanılmasına lüzum gösterilen

ilaçlardan, hayati önemi haiz oldukları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tespit edilecek olanların bedellerinin tamamı Sandık tarafından ödenir.

(Değişik: 25/6/2003-4905/4 md.) Muayene, tetkik, tahlil ve tedavilerin usul, şekil ve şartları ile fiyatları, bu hususlarda ilgili kurum ve kuruluşlara ve Sandığın ödeme ve tahsilat işlemini yapacak bankalara verilecek görevler ve bunlarla ilgili esaslar Sandıkça hazırlanıp Maliye Bakanlığınca onaylanacak yönetmelikle tespit olunur.

(Değişik: 25/6/2003-4905/4 md.) Bu yönetmelik Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanır.

(Ek fıkra: 7/5/1986 - 3284/20 md.) 15/6/1978 tarih ve 2150 sayılı Kanun hükümlerine göre Vatani Hizmet Tertibinden aylık bağlanmış olanların yalnız kendileri yukarıdaki hükümlerden faydalandırılırlar.

(Ek fıkra: 8/5/1991 - 3715/3 md.; değişik: 25/8/1999 - 4447/25 md.) Özel kanunları gereğince sağlık yardımından faydalananlar ile Sandıktan emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanların diğer sosyal güvenlik kurumlarına tabi görevlerde çalışan veya bu kuruluşlardan aylık alan eşleri ve Sandıktan dul aylığı alanlardan diğer sosyal güvenlik kurumlarına tabi görevde çalışan veya bu kuruluşlardan yaşlılık veya malullük aylığı alanlar bu madde hükmünden yararlanamazlar. İsteğe bağlı sağlık sigortasından yararlananlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.⁽¹⁾

(Ek fıkra: 8/5/1991 - 3715/3 md.) Bu madde uyarınca yapılacak sağlık yardımları dolayısıyla muhafazası lüzumlu görülen evrak-ı müsbitenin muhafaza süresi 5 yıldır. Sandıkça saklanmasına gerek görülmeyen evrakların imhası hususu bir yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra: 30/5/1997 - KHK - 572/22 md.) Bu madde gereğince sağlanacak iyileştirme vasıtalarından, topluma uyumu kolaylaştıracak her türlü ortopedik ve diğer yardımcı araç ve gereçlerin standartlara uygunluğu sağlanır.

(Ek fıkra :3/4/2003 – 4839/6 md., iptal: An. Mah. 8/10/2003 tarih ve E.2003/31, K.2003/87 sayılı kararı ile.)

(Ek fıkra : 3/4/2003 – 4839/6 md., iptal: An. Mah. 8/10/2003 tarih ve E.2003/31, K.2003/87 sayılı kararı ile.)

(Ek fıkra: 25/6/2003-4905/4 md.) Bu madde gereğince yapılacak ödemeler temlik edilemez.

Geçici Madde 140 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 8 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Personel kanunlarına tabi olmayan Sandık iştirakçilerinin hastalık izin süreleri hakkında, kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, 657 sayılı Kanunun hastalık izni hakkındaki 105 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(1) Bu fıkranın 1/1/2000 tarihinde yürürlüğe gireceği, 25/8/1999 tarih ve 4447 sayılı Kanunun 63/b fıkrası ile hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 141 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 9 ncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığınca bağlanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak aylıklar ile 7/2/1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla Hazineden Sandığa devredilmiş olan (Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harb malullüğü, er vazife ve harb malullüğü, dul ve yetim aylıkları ile özel kanunlarla vatani hizmet tertibinden bağlanmış) aylıklardan ve bunlarla ilişkin ödemelerden yalnız vatani hizmet aylıkları, faturası karşılığında Hazinece Sandığa ödenir:

Bu kanunun yürürlüğünden önceki devre için ödenmemiş paralar hakkında da bu madde hükmü uygulanır.

5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesindeki emekli ikramiyesi ile 7184 sayılı Kanunda yazılı ölüm yardımı ve 1301 sayılı Kanun uyarınca ödenen kadrosuzluk tazminatının ödendikçe kurumlara fatura edileceği hakkındaki hükümleri saklıdır.

Geçici Madde 142 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 10 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 143 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 11 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 144 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 12 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 145 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 13 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 146 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 14 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

(Birinci fıkra iptal: An. Mah. nın. 6/6/1972 tarih ve E. 1971/44, K. 1972/29 sayılı Kararı ile)

Sandığın nakit durumu gerekli ödemeleri ve harcamaları karşılamadığı takdirde, Sandığın talebi üzerine, Maliye Bakanlığı Bütçesinin sosyal transferler bölümüne bu husus için konulacak ödenekten Sandığa tediye bulunur.

Geçici Madde 147 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 15 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edip de seçilenlerden emekliliklerini devam ettirenler ile, seçilemeyenlerden yeniden Sandığın iştirakçisi olanlar, istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takibeden aybaşına kadar açıkta geçirdikleri süreleri için, istekler üzerine, 5434 sayılı Kanundaki esas ve oranlara göre borçlandırılırlar.

Geçici Madde 148 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 16 ncı madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 149 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 17 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Sayfa 97

2168

Geçici Madde 150 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 18 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Tıp doktorlarının fahri asistanlıkta geçen sürelerinin 3/4 ü, bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 6 ay içinde müracaat ettikleri takdirde, 5434 sayılı Kanun esaslarına göre borçlandırılır.⁽¹⁾

Geçici Madde 151 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 19 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanların 1/3/1971 tarihinden itibaren tahakkuk edecek ödeneklerinin yeniden düzenleneceği tarihe kadar Sandığın iştirakçisi durumunda bulunanların emeklilik bakımından müktesep hak derece ve kademelerin 657 sayılı Kanuna ek 1327 sayılı Kanundaki aylık tutarları üzerinden her üç ayda bir her türlü emeklilik kesenekleri, 1400 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükmü de dikkate alınmak suretiyle, bütçelerindeki mevdu ödeneklerden kesilerek karşılıkları ile birlikte Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlıklarınca Sandığa ödenmeye devam olunur.

Geçici Madde 152 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen geçici 20 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir. İptal: An. Mah. 6/6/1972 Tarih ve E. 1971/44, K. 1972/29 sayılı kararı ile.)

Geçici Madde 153 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 21 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

31/7/1970 tarihli ve 1322 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi gereğince, Bakanlar Kurulunca veya Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlık Divanlarınca tespit edilen kadrolara intibak ettirilme hali, iştirakçilere emeklilik yönünden ayrıca bir hak sağlamaz.

Geçici Madde 154 – (8/7/1971 - 1425/7 md ile gelen Geçici 22 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 155 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 23 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 156 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 24 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 157 – (8/7/1971 - 1425/7 md. ile gelen Geçici 25 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun 6 ncı maddesi hükmü, sözü edilen madde kapsamına daha önce giren çocuklar hakkında da, bu kanunun yayımından sonra yazı ile Sandığa müracaatlarını takibeden aybaşından itibaren uygulanır.

(1) Maddedeki (6) aylık müracaat süresi, 2/6/1972 tarih ve 1592 Sayılı, 3/6/1976 tarih ve 2012 Sayılı Kanunlarla (6) şar ay uzatılmış, 28/6/1978 tarih ve 2161 Sayılı Kanunla kaldırılmıştır.

Sayfa 98

2169

Geçici Madde 158 – (2/6/1972 - 1592/3 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 159 – (2/6/1972 - 1592/3 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı Kanunun "Sandıktan faydalanacaklar hakkındaki" 12 nci maddesine 1/3/1971 gün ve 1377 sayılı Kanunla eklenen (n) bendinde belirtilen 6 aylık süre içinde müracaat edememiş olan illerin daimi komisyonu üyeleri ile, belediye başkanları için bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren yeniden bir yıllık müracaat süresi daha tanınmıştır. ⁽¹⁾

Geçici Madde 160 – (2/6/1972 - 1592/3 md. ile gelen Geçici 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 161 – (22/9/1972 - 1623/2 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi olanlardan, muvazzaf ve ihtiyat erlikte, subay nasbedilmiş olanların 1/1/1950 tarihinden sonra öğrenci olarak yedeksubay okulunda geçen sürelerini borçlanmak isteyenler, bu isteklerini 1/1/1973 tarihinden itibaren bir yıl içinde T.C. Emekli Sandığına yazı ile bildirirler. Bu süre içinde borçlanmak isteyenlerin müracaatları kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yapılmış sayılır. Bunların borçlarının hesabında, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki tahsil durumlarına göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 31/7/1970 günlü ve 1327 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesinde gösterilen giriş derecelerinin ilk kademe aylığı esas alınır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi olup da 1/1/1973 tarihine kadar re'sen, malulen veya yaş haddinden emekliye sevk edilenlerin; kendileri, ölenlerin dul ve yetimlerinden biri tarafından, görevleri ile ilgilerinin kesildiği tarihten itibaren 6 ay içinde yazı ile T.C. Emekli Sandığına müracaat edilmesi halinde; borçlanmaları hemen ve yukarıdaki esaslara göre yapılır.

Geçici Madde 162 – (22/9/1972 - 1623/2 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun, 7/2/1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla kaldırılan 14 üncü maddesinin (e) fıkrası uyarınca tamamlayıcı emeklilik keseneğinin tahakkukuna esas alınan süreler fiili hizmet sürelerine eklenir.

İştirakçilerden tamamlayıcı emeklilik keseneğine esas alınan süreler için tahakkuk ettirilen borç miktarının tamamını ödemedi, emekli, adi veya vazife malullüğü aylığı bağlanması gereken durumlara girenlerin borç artıklarının tamamı emekli ikramiyelerinden mahsuben tahsil olunur. Mahsup işleminden sonra da borç

Sayfa 99

2170

artığı kaldığı takdirde, bağlanacak aylıklarından % 10 kesilmek suretiyle, tahsilata devam edilir. Bunlar ile iştirakçilerden tahsilat bitmeden ölen ve aylığa müstehak dul veya yetim bırakmayanların borç artıkları aranmaz.

İştirakçilerden tamamlayıcı emeklilik keseneğine esas alınan süreler için tahakkuk ettirilen borç miktarlarının tamamını ödemedi ölenlerin borç artıklarının tamamı dul ve yetimlerine ödenecek emekli ikramiyesinden mahsuben tahsil olunur. Mahsup işleminden sonra da borç artığı kaldığı takdirde, borç artıkları bağlanan aylıklar nispetinde dul ve yetimlere bölünerek bu aylıkların her birinden % 10 kesilmek suretiyle tahsilata devam edilir. Ancak aylıklarının kesilmesi halinde kendilerine isabet eden borç artığı aranmaz.

Bunlardan tekrar veya sonradan aylığa müstehak olacakların hisselerine isabet eden borçlar aylıklarından tahsil olunur.

Emekli, adi malullük vazife malullüğü aylığı almakta iken ölenlerden ölüm tarihinde aylığa müstehak dul veya yetimi bulunanlar ile dul veya yetimleri sonradan aylığa müstehak duruma girenlerin borç artıkları hakkında yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Geçici Madde 163 – (22/9/1972 - 1623/2 md. ile gelen Geçici 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığına müstehak olanlar ile ölenlerin dul ve yetimine aylık bağlananların tamamlayıcı emeklilik keseneği tahakkuk ettirilen süreleri ve borçları hakkında da geçici ikinci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu suretle, aylıkları tahsis tarihlerinden itibaren düzeltilir ve emekliye ayrıldıkları veya öldükleri tarihlerdeki hükümlere göre müstehak olmaları şartıyla emekli ikramiyesi veya emekli ikramiyesi farkı ödenir.

Geçici Madde 164 – (22/9/1972 - 1623/2 md. ile gelen Geçici 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malul olan veya ölenlerden hizmetlerinin azlığı nedeniyle kendilerine veya dul ve yetimlerine toptan ödeme yapılmış olanların tamamlayıcı emeklilik keseneği tahakkukuna esas alınan süreleri, fiili hizmet sürelerine eklendiğinde, görevleri ile ilgilerinin kesilmesi gereken veya öldükleri tarihlerdeki hükümlere göre kendilerine veya dul ve yetimlerine aylık bağlanması gereken hallerde, bu süreleri ile borçları hakkında da geçici 2 nci ve 3 üncü madde hükümleri uygulanır. Bunlara, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre müstehak oldukları tarihlerden itibaren aylık bağlanır. Şu kadar ki, evvelce yapılmış toptan ödemeler ile tamamlayıcı emeklilik keseneği borçlarının tamamı, ilgililere bu kanunun yürürlüğünden önceki zaman için ödenecek her çeşit paralardan mahsuben tahsil olunur. (1)

Geçici Madde 165 – (26/6/1973 - 1782/1 md. ile gelen Geçici Madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

a) 2/8/1960 tarihi ile 3 Kasım 1961 tarihi arasında 2/8/1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun geçici maddelerine göre istekleri üzerine veya re'sen emekliye sevk edilmiş bulunan subay ve askeri memurların bağlanan aylıkları, emekliye ayrıl-

(1) *Bu maddede sözü edilen geçici 2 nci ve 3 üncü maddelerin numaraları, teselsülü sağlamak için "Geçici Madde 162" ve "Geçici Madde 163" olarak numaralandırılmıştır.*

Sayfa 100

2171

dıkları tarih ile 3/9/1971 tarihi arasındaki sürenin her üç yılı bir derece yükseltilmek ve artan yıllar kademe ilerlemesine sayılmak suretiyle düzeltilir.

b) Bunlardan 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre görev almış olanlara emekli olduklarında bu kanun hükümleri uygulanır.

c) (b) fıkrası dışında kalanların (30) yıldan noksan hizmet süreleri emekliye sevk edildikleri tarihlerdeki görev aylıkları üzerinden ve o tarihlerdeki borçlanma esaslarına göre, T.C. Emekli Sandığına borçlandırılır.

Bu borçlanma, ilgililer adına borcun tahakkuk ettirildiği tarihi takibeden ay başından itibaren aylıklarından % 10 kesilmek suretiyle tahsil olunur.

Borçlandırılacak olanların bu sürelerle birlikte hizmet süresi toplanır. (30) yılı geçemez.

d) Bunlardan ölenlerin dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

e) Bunlara, geçmiş süreler için görev ve emekli aylıkları ile emekli ikramiyesi farkları ödenmez.

Geçici Madde 166 – (18/3/1976 - 1976/1 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

1/1/1959 tarihinden evvel bağlanan vazife malullüğü aylığı alan erlerle, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre vazife malullüğü aylığı bağlanan erler de bu kanun hükümlerinden istifade ederler.

Geçici Madde 167 – (18/3/1976 - 1976/1 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 168 – (1/6/1976 - 2013/4 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 169 – (15/6/1978 - 2149/2 md. ile gelen Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 170 – (29/6/1978 - 2168/4 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülteleri ile yüksekokullarda kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf subay nasbedilenler ile yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenlerin bitirdikleri fakülte ve yüksekokulun öğrenim süresi, 31 inci maddenin 6 ncı fıkrası hükmü saklı kalmak kaydı ile fiili hizmet süresinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından muvazzaf subay nasbedildikleri tarihteki teğmen aylığı üzerinden Emekli Sandığına dört yıl içinde ödenir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce ortakokul ve dengi okulu, astsubay hazırlama okulu, lise ve dengi okulu mezunu olup da sınıf okullarını başarı ile bitirerek astsubay nasbedilenlerin astsubay sınıf okullarında geçen başarılı eğitim ve öğrenim süreleri fiili hizmet müddetinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından astsubay nasbedildikleri tarihteki astsubay çavuş aylığı üzerinden Emekli Sandığına bir yıl içinde ödenir. Emekli durumunda bulunan astsubayların sınıf okullarında geçen başarılı eğitim ve öğrenim süreleri fiili hizmet sürelerine eklenerek kurumca gerekli işlemleri yapılır. Emekli Sandığına bu hizmet müddetleri için çıkarılacak borç miktarları iştirakçiler tarafından bir yıl içinde eşit taksitlerle Emekli Sandığına ödenir.

Sayfa 101

2172

Geçici Madde 171 – (29/6/1978 - 2168/4 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun ve 5434 sayılı Kanunda yapılacak diğer değişikliklerle ilgili Kanunların T.C. Emekli Sandığına getireceği işlerin zamanında yetiştirilmesi amacıyla T.C. Emekli Sandığı personeli (1, 2 ve 3 üncü derece yönetici kadrolarında bulunanlar dahil) ayda (80) saati geçmemek üzere fazla çalışma yaparlar.

Fazla çalışmanın süresi, yapılma şekli ve ücret esasları T.C. Emekli Sandığı Müdürler Kurulu Kararı ve Maliye Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir.⁽¹⁾

Geçici Madde 172 – (13/11/1981 - 2559/5 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 173 – (13/11/1981 - 2559/5 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi olanlardan, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 15 inci maddesinin (h) fıkrası, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 74 ve 76 ncı maddeleri uyarınca derece ve kademeler arasındaki farkın kesenek ve karşılık tutarlarının tamamını ödemiş olanlar hakkında da 15 inci maddenin bu Kanunla değiştirilen (h) fıkrası hükmü uygulanır.

Bundan doğacak borçlanmalar T.C. Emekli Sandığına hesaplanarak ilgililerin aylıklarından % 10 kesilmek suretiyle tahsil edilir.

Geçici Madde 174 – (23/9/1983 - 2898/5 md ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

Geçici Madde 175 – (23/9/1983 - 2898/5 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 176 – (14/3/1985 - 3166/6 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olmaları, emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı almaları, 65 yaşını doldurmamış veya malul ve muhtaç durumda bulunmamaları veyahut eşlerinin ölümü tarihinden itibaren bir yıllık müracaat süresini geçirmeleri nedeniyle dul aylığı bağlanamamış kocalara da müracaatlarını takip eden ay başından itibaren bu Kanunla değişik 68 inci madde esaslarına göre dul aylığı bağlanır.

Geçici Madde 177 – (14/3/1985 - 3166/6 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 178 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 179 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

(1) Bu fıkranın uygulanması ile ilgili olarak 31/12/2005 tarihli ve 26040 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 32 nci maddesine bakınız.

Sayfa 102

2173

Geçici Madde 180 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Aylık bağlanması için gerekli süreleri geçirmeleri nedeniyle aylık bağlanmamış ana ve babalardan, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra yapacakları yazılı müracaatı takip eden aybaşından itibaren bu Kanunun diğer hükümleri de dikkate alınarak müstehak olmaları şartıyla aylık bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık ve emeklilik ikramiyesi ödenmez.

Geçici Madde 181 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga:21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 182 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Türk vatandaşlığını kaybetmeleri veya Hükümetten izin almaksızın yabancı memlekette vazife kabul etmeleri nedeniyle aylık bağlanamayanlarla emekli dul ve yetim aylıkları kesilenlerin, yeniden Türk vatandaşlığını kazanmaları şartıyla bu Kanunun diğer hükümleri de dikkate alınarak, müstehak olmaları halinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapacakları müracaatlarını takip eden aybaşından itibaren aylıkları yeniden veya iadeten bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık ve emeklilik ikramiyesi ödenmez.

Geçici Madde 183 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 6 ncı madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

İki cihetten aylığa müstehak olanlardan aylıklardan birini tercih için aranan süreleri geçirenlere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapacakları müracaatı takip eden aybaşından itibaren, bu Kanunun diğer hükümleri de dikkate alınarak, müstehak olmaları şartıyla, tercih ettikleri aylıkları bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık ve emeklilik ikramiyesi ödenmez.

Geçici Madde 184 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 7 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun 19 uncu maddesi ile 1239 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesine eklenen bent gereğince; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6741 sayılı Kanun hükümlerine göre malullük aylığı bağlanmış olup da ölenlerin dul ve yetimlerinin müracaatları üzerine kendilerine maddedeki şartları taşımaları kaydıyla müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren dul ve yetim aylığı bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık ve emeklilik ikramiyesi ödenmez.⁽¹⁾

Geçici Madde 185 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 8 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanunun 17 nci maddesi uyarınca tarh ve tahakkuk etmiş ve tahsil edilmemiş bulunan % 10 gecikme zamları silinir ve bu devreye ait kurumlarca Sandığa ödenmesi gereken kesenek ve karşılıkları ile % 2 ek karşılıkları, bu Kanunun yürürlük tarihine kadar yatırmamış bulunanların bu paraları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde yatırmaları şartıyla % 30 gecikme zammı tahakkuk ettirilmez.

(1) Bu maddede sözü edilen Ek 1 inci maddenin numarası teselsülü sağlamak için "Ek Madde 13" olarak değiştirilmiştir.

Geçici Madde 186 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 9 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki çeşitli hükümlere göre 10 yıllık aylıkları defaten ödenmiş olanlarla, sonradan ölenlerin dul ve yetimlerine, bu Kanunun diğer hükümleri de dikkate alınarak, müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır. Bunlara geçmiş süreler için aylık ve emeklilik ikramiyesi ödenmez.

Geçici Madde 187 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 10 uncu madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 188 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 11 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir. İptal: An. Mah. 2/12/1986 - E . 1986/22, K.1986/28 sayılı kararı ile.)

Geçici Madde 189 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 12 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir. İptal: An. Mah. 2/12/1986 - E. 1986/22, K. 1986/ 28 sayılı kararı ile.)

Geçici Madde 190 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 13 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçisi bulunanlar, 8/5/1985 tarih ve 3201 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerini, sözü edilen Kanunun 4 üncü maddesinin 2, 3, 4 ve 5 inci fıkraları uyarınca borçlanabilirler.

Geçici Madde 191 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 14 ncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 8/6/1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumlarda Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi olarak çalışanlardan, sözleşmeli personel statüsüne geçenlerle, daha önce bu statüye geçmiş olanlardan, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yazı ile müracaat edenlerin, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren Sandıkla ilgileri devam ettirilir. (Son cümle Mülga: 15/3/1990 - KHK - 408/4 md.)

(İkinci fıkra Mülga: 15/3/1990 - KHK - 408/4 md.)

Geçici Madde 192 – (7/5/1986 - 3284/24 md. ile gelen Geçici 15 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Geçici 14 üncü madde uyarınca iştirakçi olarak Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilenlerden her ne sebeple olursa olsun, görevlerinden ayrılarak, diğer sosyal güvenlik kurumları ile ilgili bir görevde çalışanların istekleri üzerine, müracaatlarının Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren, emekli keseneğine esas aylıkları üzerinden Geçici 14 üncü maddedeki kesenek ve karşılık toplamı üzerinden hesap edilmek ve her yıl bir kademe, her üç yılda bir derece yükseltilmek ve tamamı kendilerinden tahsil edilmek şartıyla Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilmeleri sağlanır. ⁽¹⁾

Bu suretle ilgileri devam edenlerin Bağ - Kur ile ilgilendirilmeleri gereken işlerde çalışanların kesenek ve karşılıklarının tamamı, Sosyal Sigortalar Kurumu veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi kurumlar ile ilgilendirilmeleri gereken görevlerde çalışanların keseneklerinin tamamı ile, Sosyal Sigortalar Kurumuna veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi kurumların emekli sandıklarına ödenecek işveren hissesi ile % 18 karşılık arasındaki farkın tamamı kendilerinden işveren hissesi de çalıştıran işyerinden tahsil edilir.

(1) Bu fıkrada sözü edilen Geçici 14 üncü maddenin numarası teselsülü sağlamak için "Geçici Madde 191" olarak değiştirilmiştir.

Kesenek ve karşılık yüzdelerinin artması halinde, bu maddedeki yüzdeler de aynı miktarda artırılır.

Ancak bu suretle geçen süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınmayacağı gibi, emekli keseneğine esas aylıkları da, tahsil durumları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan yükselebilecekleri azami derece ve kademeyi geçemez.

Geçici Madde 193 – 194 – (Ek: 21/4/1988 - 3430/2 md.; İptal:Ana. Mah.'nin 24/5/1988 tarih ve E.: 1988/11, K.: 1988/11 sayılı kararıyla.)

Geçici Madde 195 – (Ek: 17/5/1990 - 3650/3 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce görevden uzaklaştırılan, bakanlık emrine alınan, herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlarla kadro dolayısıyla açıkta olanlardan, kanunlarına göre sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazandıkları halde 15 inci maddenin (g) fıkrası ile 31 inci maddenin son fıkrası gereğince fiili hizmet süreleri yarım hesaplananların istekleri üzerine, kesenek farkları kendileri, karşılık farkları ise kurumlarınca ödenmesi suretiyle fiili hizmet süreleri tam olarak hesaplanır.

Geçici Madde 196 – (Ek: 8/5/1991- 3715/4 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde müracaat edilmemiş olması sebebiyle haklarında vazife malullüğü hükümleri uygulanmamış olanların, vazife malullüklerinin ilgili maddesine göre tevsik edilmesi şartıyla,

Ayrıca, kurumlarınca re'sen (malullük ve yaş haddi dahil) emekliye sevk edilenlerin, kendileri, ölenlerin dul ve yetimleri tarafından 5434 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin (b) fıkrası ile 2829 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendinin 2 nci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde müracaat etmemiş olmaları sebebiyle hizmet ihyası veya hizmet borçlanması yaptırmamış olanların,

Kendileri veya dul ve yetimleri tarafından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde T.C. Emekli Sandığına müracaat etmeleri şartıyla, haklarında 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesindeki esaslar veya 102 nci maddesinin (b) bendi ile 2829 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendinin 2 nci fıkrasındaki esaslar uygulanır.

Bu maddeler uyarınca, 5434 sayılı Kanun ve ilgili kanunların diğer şartlarını da taşıdıklarından aylık almaya müstehak duruma girenler ile aldıkları aylıkları yükseltilenlere Sandığa müracaatları tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık veya aylık farkları ödenir. Geçmiş süreler için aylık, aylık farkı veya emeklilik ikramiyesi ödenmez.

Geçici Madde 197 – (Ek: 6/1/1992 - KHK - 476/2 md.)

Bu Kanunun ek 70 inci maddesinin (b) fıkrası uyarınca emekli keseneğine esas aylık ve ücretlerde meydana gelen artışlar hakkında, bu Kanunun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 198 – (Ek: 8/6/1994 - 3997/2 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin son fıkrası kapsamına girenlerden muhtaç olduklarını belgeleyememeleri nedeniyle kendilerine aylık bağlanmamış baba veya analara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçmişe yönelik mali hak doğurmamak kaydıyla, müracaatlarını takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır.

Geçici Madde 199 – (Ek: 16/2/1995 - 4069/2 md.)

Bu Kanunun yayımlandığı tarih ile yayım tarihini takip eden üç ay içinde, (V) numaralı bentte öngörülen yaş hadlerini dolduranlarla MİT Müsteşarlığı personelinin 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin (b) fıkrasının 1 inci bendi kapsamına girenlerin, aynı süre içerisinde emekliye ayrılmalarını istemeleri ve emekliliklerinin onaylanması şartıyla hak ettikleri emeklilik ikramiyeleri % 30 fazlasıyla ödenir.

Yukarıdaki fıkra uyarınca istekle emekliye ayrılanlardan (V) numaralı bentte yazılı yaş hadlerinden önce ayrılanlar hakkında da 5434 sayılı Kanunun ek 20 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ayrıca uygulanır.

Sayfa 105

2176

Geçici Madde 200 – (Ek: 4/4/1995 - 4104/2 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; Emniyet Hizmetleri Sınıfı Personelinin, bu sınıfta halen çalışmakta olanlarla daha önce bu sınıfta çalışmış bulunanların, polis mesleği adaylığında geçen süreleri için hesaplanacak fiili hizmet sürelerinin her ayı için, bu Kanunun yürürlük tarihindeki emekli keseneğine esas aylıkları tutarı üzerinden, emekli aylığı almakta olanların ise emekli aylıklarının bağlandığı tarihteki emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki tutarı üzerinden, kesenek ve karşılık oranında borçlandırılmak suretiyle hizmetlerine eklenir. İlgililer adına hesaplanan borç tutarı, iştirakçilerin emekli keseneğine esas aylıklarından, emekli dul ve yetim aylığı alanların ise aylıklarından, kesenek oranında kesilmek suretiyle tahsil edilir.

Emekli dul ve yetimlerinin aylıkları bu Kanunun yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren düzeltilerek ödenir. Bunlara geçmiş süreler için aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Geçici Madde 201 – (Ek: 4/4/1995 - 4104/2 md.; iptal: Ana Mah.nin 13/5/1998 tarih ve E.: 1996/51, K.: 1998/17 sayılı kararıyla.)

Geçici Madde 202 – (Ek: 6/7/1995 - KHK - 562/17 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 203 – (Ek: 1/4/1998 - 4354/4 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 5434 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde belirtilen süreler içerisinde müracaat edilmemiş olması sebebiyle haklarında vazife malullüğü hükümleri uygulanmamış olanların, vazife malullüklerinin bu Kanunun ilgili maddesine göre tevsik edilmesi şartıyla T.C. Emekli Sandığına müracaatları tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır. Ancak geçmiş süreler için aylık, aylık farkı ve emekli ikramiyesi veya farkı ödenmez.

Geçici Madde 204 – (Ek: 1/4/1998 - 4354/4 md.)

Çocuklarından dolayı 5434 sayılı Kanunun 8/6/1994 tarihli ve 3997 sayılı Kanunla değişik 72 nci maddesi uyarınca yetim aylığı bağlanan ancak, aynı maddede 24/11/1994 tarihli ve 4049 sayılı Kanunla yapılan değişiklik nedeniyle bu Kanunun yürürlüğe girdiği 1/1/1995 tarihinden itibaren aylıkları kesilen ve bu nedenle kendilerine borç çıkartılan anne veya babanın borçları tahsil edilmez.

Geçici Madde 205 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/26 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

Kadın iştirakçilerden 20, erkek iştirakçilerden 25 fiili hizmet yılını dolduranların istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.

a) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 2 yıldan az kalan iştirakçilerden kadın ise 38, erkek ise 43 yaşını,

(Ek ibare: 23/5/2002-4759/5 md.) 23.5.2002 tarihinde;

b) (Ek: 23/5/2002-4759/5 md.) Emeklilik hizmet sürelerini dolduranlar ile doldurmaya; 2 tam yıl veya daha az kalan iştirakçilerden kadın ise 40, erkek ise 44 yaşını,

- c) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 2 tam yıldan fazla, 3 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 41, 2 tam yıldan fazla, 3 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 45 yaşını,
- d) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 3 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 42, 3 yıl 6 aydan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 46 yaşını,
- e) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 4 tam yıldan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 43, 5 yıldan fazla, 6 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 47 yaşını,
- f) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 44, 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını,
- g) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 6 tam yıldan fazla, 7 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 45, 8 yıldan fazla, 9 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 49 yaşını,
- h) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 46, 9 yıl 6 aydan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 50 yaşını,
- i) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 8 tam yıldan fazla, 9 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 47, 11 yıldan fazla, 12 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 51 yaşını,

Sayfa 106

2177

- j) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 9 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 48, 12 yıl 6 aydan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 52 yaşını,
- k) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 10 tam yıldan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 49, 14 yıldan fazla, 15 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 53 yaşını,
- l) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 50, 15 yıl 6 aydan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 54 yaşını,
- m) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 51, 17 yıldan fazla, 18 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 55 yaşını,
- n) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 52, 18 yıl 6 aydan fazla, 20 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 56 yaşını,
- o) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 53, 20 yıldan fazla, 21 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 57 yaşını,
- p) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 54, 21 yıl 6 aydan fazla, 22 tam yıl kalan erkek iştirakçiler 58 yaşını,
- r) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl kalan kadın iştirakçiler 55 yaşını,

Doldurmaları ve kadın iştirakçinin 20, erkek iştirakçinin 25 fiilî hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.

(Değişik: 23/5/2002-4759/5 md.) 39 uncu maddenin (e) ve (f) fıkraları kapsamına girenlere 25 fiilî hizmet yılını ve yukarıdaki yaşları doldurmaları halinde emekli aylığı bağlanır.

(Değişik: 23/5/2002-4759/5 md.) 32 inci madde gereğince fiilî hizmet sürelerine zam yapılanların bu maddede belirtilen yaş hadlerinden, hizmetlerine eklenen fiilî hizmet süresi zammı kadar indirim yapılır.

Geçici Madde 206 – (Değişik : 25/5/2002 - 4759/6 md.)

8.9.1999 tarihinde Sandık iştirakçisi olanlardan 50 ve daha yukarı yaşlarda bulunanlar, yaş haddi nedeniyle istekleri üzerine veya re'sen emekliye ayrıldıklarında fiilî hizmet sürelerinin 10 yılını doldurmuş olmak şartıyla emekli aylığına hak kazanırlar.

Geçici Madde 207 – (Ek: 27/1/2000 - 4505/4 md.)

Yasama organı üyeleri ve dışarıdan atanan bakanlar ile bunların emekli veya dul ve yetimlerinden 1.7.1990 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yürürlükte bulunan kanunların ilgili hükümlerine göre borçlanma işlemleri yapılmış ve tahakkuk eden borçları ödenmiş olanların bu borçlanmaları ile intibak ve ek göstergeleri geçerli sayılır.

Geçici Madde 208 – (Ek: 27/1/2000 - 4505/4 md.)

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce görevleri sona ermiş olanlar için Kanunun ek 68 inci maddesinde söz konusu edilen makam tazminatı, yüksek hakimlik tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesinde iki yıllık görev süresini doldurma şartı aranmaz. Ancak bu hüküm 92 nci madde kapsamına girenler hakkında uygulanmaz.

Geçici Madde 209 – (Ek: 27/1/2000 - 4505/4 md.)

Süresi kanunlarla belirlenen görevlere atanan veya seçilenlerden görevleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sona erenler istekleri halinde 5434 sayılı Kanunun ek 76 ncı maddesi hükümlerine göre başvuru tarihi ile sosyal güvenlik kuruluşları ile ilgilerinin kesildiği tarih arasında geçen dönem için Sandıkla ilgilendirilirler.

Bu suretle ilgileri kurulanların görevden ayrıldıkları tarihteki derece ve kademeleri başlangıç alınmak, borçlandıkları sürenin her yılı için bir kademe ilerlemesi her üç yılı için bir derece yükselmesi uygulanmak suretiyle bulunacak derece, kademe ve ek göstergelerinin başvuru tarihindeki tutarı üzerinden hesaplanacak kesenek ve karşılıkların toplamı adlarına borç kaydedilir. Bunlar borcun kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde defaten ödemek zorundadırlar.

Görevlerinden ayrıldıkları tarihte tespit edilmiş emekli keseneğine esas aylığı bulunmayanlar hakkında prim ödeme süreleri ve öğrenim durumlarına göre tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeler esas alınmak suretiyle yukarıdaki hükümler uygulanır.

Sayfa 107

2178

Bunlardan Sandıkça bağlanmış emekli aylıkları, herhangi bir nedenle kesilmiş ya da iptal edilmiş olanlar hakkında da ödenmiş olan emekli aylıklarının defaten tahsili suretiyle yukarıdaki fıkralara göre işlem yapılır.

Geçici Madde 210 – (Ek: 11/5/2000 - 4567/2 md.)

Bu Kanunun kapsamına giren hak sahiplerinin aylıkları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren, ek 77 nci maddede belirtilen esaslara göre yükseltilir. Ancak, bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık ve aylık farkı ödenmez.

Geçici Madde 211 – (Ek : 15/9/2000 - KHK-624/3 md.; İptal: Ana.Mah.’nin 26/10/2000 tarih ve E.: 2000/60, K.: 2000/33 sayılı kararı ile.)

Geçici Madde 212 – (Ek : 4/7/2001 - KHK - 631/2 md.)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 67 nci maddesi hükümleri, Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığınca müştereken hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararı ile 31/12/2001 tarihine kadar yürürlüğe konulacak esaslar çerçevesinde, bu hükümlerden yararlanmamış olan emekli, adi malullük, vazife malullüğü ile dul ve yetim aylığı bağlananlar hakkında da uygulanır. Bakanlar Kurulu, buldukları derecelerde çalışma süreleri ve sair hususları dikkate alarak yapılacak derece yükselmelerini yıllara yayarak uygulamaya yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasında emekliler lehine doğan durumlar dolayısıyla geçmişe yönelik olarak aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Geçici Madde 213 - (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.)

Geçici Madde 214 - (Ek: 3/4/2003-4839/8 md.)

Bu Kanunun getirdiği 61 yaş haddi nedeniyle bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte emekliye sevk edilenler hakkında Ek 68 inci maddenin birinci fıkrasında öngörülen iki yıllık süre aranmaz. **(Mülga son cümle: 8/7/2003-4919/3 md.)**

Geçici Madde 215 - (Ek: 8/7/2003-4919/2 md.;İptal:Ana. Mah.’nin 8/10/2003 tarih ve E.2003/67, K.2003/88 sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 216- (Ek: 8/7/2003-4919/2 md.)

17.4.2003 tarihinde Sandık iştirakçisi olanlardan, yaş haddi nedeniyle emekliye sevk edilmeleri gereken tarihteki fiilî hizmet süreleri emekli aylığı bağlanması için gerekli süreden az olanlar, 65 yaşını dolduracakları tarihi geçmemek üzere, emekli aylığına hak kazanmak için gerekli hizmet süresini dolduruncaya kadar görevlerinde kalırlar.

Geçici Madde 217- (Ek: 8/7/2003-4919/2 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Geçici Madde 218- (Ek: 17/9/2004-5234/3 md.)

T.C. Emekli Sandığı iştirakçisi iken Sandıkla ilişkisi kesilmiş olanlardan, 12 nci madde uyarınca isteğe bağlı iştirakçi olabilecekler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yazılı olarak Sandığa başvurmaları halinde aynı esaslar dahilinde isteğe bağlı iştirakçi olabilirler.

Geçici Madde 219- (Ek: 21/4/2005 – 5335/3 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce 44 üncü madde gereğince haklarında malullük hükümleri uygulananların hakları saklıdır.

Geçici Madde 220- (Ek: 21/4/2005 – 5335/3 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce daha düşük ek göstergeli veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev ya da dereceye atanmış veya seçilmiş olanlar için ek 67 nci maddenin uygulanmasında, ek göstergeli veya yüksek ek göstergeli kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmış olma şartı aranmaz. Önceden yapılmış olan eşitlik işlemlerine dayalı olarak bağlanmış olan aylıklar ödenmeye devam olunur.

Sayfa 108

2179

Ek Geçici Madde 1 – (Ek: 18/1/1979 - 2177/5 md.)

İştirakçilerle erbaş ve erler, Türk Silahlı Kuvvetlerince görevlendirilen sivil iştirakçiler ve T.C. Emekli Sandığına, Sosyal Sigortalar Kurumuna, Bağ - Kur'a ve çeşitli sandıklara tabi olmayan sivil görevlilerden Kıbrıs Harekatı nedeniyle ve bu harekate doğrudan doğruya bağlı olarak yurdun çeşitli bölgelerinde yapılan ve yapılacak olan askeri intikal ve hazırlıklar sırasında veya hareket esnasında;

A) Ölenlerin dul ve yetimlerine, bu kanunda belirtilen şekilde aylığa müstehak dul ve yetimi olmayanların kanuni mirasçılarına, 8000 gösterge

B) 1 nci derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara 4000 gösterge

2 nci derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara 3750 gösterge

3 ncü derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara 3500 gösterge

4 ncü derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara 3250 gösterge

5 nci derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara 3000 gösterge

6 ncı derece vazife malullüğü aylığı bağlananlara 2750 gösterge

üzerinden 1978 mali yılına ait Bütçe Kanununda saptanan katsayı, bu kanunun yayımı tarihinden sonra meydana gelecek şehitlik ve maluliyetlerde ise şehit oldukları veya malul kaldıkları tarihte yürürlükte bulunan Bütçe Kanununda saptanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktar kadar tazminat verilir.

Bu tazminat hiç bir vergi ve resme tabi tutulamaz ve borç için haczedilemez.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına ilgililere ödenecek bu tazminat 3 ay içerisinde faturası karşılığında Hazine'den alınır.

Ek Geçici Madde 2 – (Ek: 18/1/1979 - 2177/5 md.)

Ek geçici 1 nci madde kapsamına girenlerin çocukları Devlete ait yatılı okul ve eğitim kurumlarında ücretsiz olarak okutulurlar. Bunlardan yükseköğrenim yapacak düzeye ulaşanlar Devlete ve kamu kurumlarına ait yükseköğrenim öğrenci yurtlarından ücret ödemeksizin yararlanırlar.

Her öğrenim dönemi içinde iki defa sınıfta kalanlar yukardaki fıkra'da yazılı hakları kaybederler.

Ek Geçici Madde 3 – (Ek: 18/1/1979-2177/5 md.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 4 – (12/12/1980 - 2358/3 md. ile gelen Ek Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 5 - (24/12/1980 - 2363/6 md. ile gelen Ek Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 6 – (24/12/1980 - 2363/6 md. ile gelen Ek Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 7 – (18/9/1981 - 2525/2 md. ile gelen numarasız Ek Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte vazifede olanlardan, durumları bu Kanunla değiştirilen 44 ncü madde kapsamına girenler hakkında da aynı hükümler uygulanır.

Ek Geçici Madde 8 – (22/10/1981 - 2540/1 md. ile gelen numarasız Ek Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Kadın subay yetiştirilmek üzere fakülte ve yüksekokullara askeri öğrenci olarak kabul edilenlerden, kendi kusurları olmaksızın idari bir kararla askeri öğrenciliklerine son verildikten sonra, Silahlı Kuvvetler hesabına burslu öğrenci olarak okutulup, Türk Silahlı Kuvvetlerinde hizmete alınanların sadece askeri öğrencilikte geçen başarılı süreleri, emsallerinin teğmen nasbedildiği tarihteki teğmen rütbe aylığı üzerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki kesenek ve karşılık oranında, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre borçlandırılmak suretiyle emeklilik hesaplarında hizmetlerine sayılır. Bunlardan emekliye ayrılacak olanlar için altı aylık bekleme süresi aranmaz.

Ek Geçici Madde 9 – (6/11/1981 - 2551/1 md. ile gelen Ek Geçici 1 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 10 – (6/11/1981 - 2551/1 md. ile gelen Ek Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Sayfa 109

2180

Ek Geçici Madde 11 – (6/11/1981 - 2551/1 md. ile gelen Ek Geçici 3 ncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Değişik: 3/12/1992 - 3854/1 md.)

26/6/1973 tarihli ve 1782 sayılı Kanun kapsamına giren subay ve askeri memurlardan bu Kanuna göre emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları 1 inci derecenin 4 üncü kademesine ulaşanların emekli aylıkları, kıdemli albaylara uygulanan ek gösterge rakamları dikkate alınarak bulunacak emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları üzerinden düzeltilerek ödenir.

Yukarıda sözü edilenlerden emekliliğe tabi görevlerde bulunmuş ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye ayrılmış olanların aylıklarının düzeltilmesinde de aynı işlem uygulanır.

Ek Geçici Madde 12 – (6/11/1981 - 2551/1 md. ile gelen Ek Geçici 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 13 – (6/11/1981 - 2551/1 md. ile gelen Ek Geçici 5 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 14 – (6/11/1981 - 2551/1 md. ile gelen Ek Geçici 6 ncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 15 – (13/11/1981 - 2559/4 md. ile gelen Ek Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 16 – (13/11/1981-2559/4 md. ile gelen Ek Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 17 – (13/11/1981 - 2559/4 md. ile gelen Ek Geçici 3 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 18 – (13/11/1981 - 2559/4 md. ile gelen Ek Geçici 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 19 – (28/4/1982 - 2665/3 md. ile gelen Ek Geçici 1 inci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Tevdiatçı veya iştirakçilerden 11/7/1971 tarihinden önce, yaş haddi, maluliyet veya ölüm nedeniyle görevleri nden ayrılmış ve hizmetlerinin azlığı veyahut tevdiatçı olmaları nedeniyle aylık bağlanmamış bulunup da, fiili hizmet süresi 10 yılı geçenlerden hayatta olanların kendilerine, ölenlerin dul ve yetimlerine hizmet sürelerine göre ve 1/6/1976 tarih ve 2013 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ek 1 nci madde esaslarına göre intibakları yapılarak, 5434 sayılı Kanunun diğer hükümleri de göz önüne alınmak şartıyla aylık bağlanır.

Bu hüküm 5434 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine 22/6/1956 tarih ve 6741 sayılı Kanunla eklenen fıkraya göre aylık bağlanmış olanlardan fiili hizmet süreleri 10 yıl veya daha fazla bulunanların dul ve yetimleri ile geçici 28 inci maddesi kapsamına girenler hakkında da uygulanır. ⁽¹⁾

Ek Geçici Madde 20 – (28/4/1982 - 2665/3 md. ile gelen Ek Geçici 2 nci madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğünden önceki hükümlere göre aşağıda adları yazılı Emekli Sandığı ve Kurumlar bütçelerinden ödenmek üzere bağlanmış ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıkları ile yapılacak toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlanma ve ödeme işlemleri 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılır.

1. Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü,
3. Orman Genel Müdürlüğü,
4. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü,
5. İstanbul Üniversitesi,
6. İstanbul Teknik Üniversitesi,

Sayfa 110

2181

7. Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,
8. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü,
9. PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü,
10. Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı,
11. T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü,

Devirle ilgili Kurumlar (Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığı hariç) bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıl içinde ödemeleri gereken emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, dul ve yetim aylıklarının (Sosyal yardım zammı dahil) bir yıllık tutarını, 6 yıl süre ile aynen ve müteakip 4 yıl içinde de her yıl 2/10 oranında azaltmak suretiyle 10 yıl süre ile ve esaslara göre T.C. Emekli Sandığına bu yerlerce ödenir.

Özel İdarelerle Ankara Merkez Belediyesi ve İstanbul Birleşik İdaresi Zat Maaşları Sandığına bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıl için, Özel İdareler, Ankara ve İstanbul Belediyelerince ödenmesi gereken paralar yukarıdaki fıkrada öngörülen süre ile ve esaslara göre T.C. Emekli Sandığına bu yerlerce ödenir.

Adı Geçen Zat Maaşları Sandığının hisse senedi, tahvil, taşınır ve taşınmaz bütün malları, alacak ve borçları, bunlara ait kayıt, defter ve belgeler T.C. Emekli Sandığına devrolunur.

Anılan Zat Maaşları Sandığının memur ve hizmetlileri devir işleminin sonuna kadar T.C. Emekli Sandığının memuru olarak almakta oldukları aylıklarla devir işlemlerinde çalıştırılırlar ve bu personelden (Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hariç) T.C. Emekli Sandığında bir göreve geçmek isteyenler ehliyet ve sicilleri uygun olmak şartıyla boş kadrolara almakta oldukları aylıklarla, öncelikle atanırlar.

Aylıkların devrine ve Sandıkça ödenmesine esas tutulacak evrakın şekli ilgili kurum ve T.C. Emekli Sandığı tarafından müştereken tespit edilir.

Devir muamelesi, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en çok 6 ay içinde tamamlanır.

Ek Geçici Madde 21 – (23/6/1983 - 2852/2 md. ile gelen Ek Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Ek Geçici Madde 22 – (22/9/1983/-2889/1 md. ile gelen Ek Geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Sakat olup sakatlarla ilgili mevzuattan yararlanmaksızın ve 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesine göre tescili yapılmaksızın T.C. Emekli Sandığına tabi görevlere giren ve bedensel ve zihinsel yeteneklerindeki eksiklik nedeniyle çalışma güçlerini en az % 40 oranında yitirdiği sağlık kurulu raporu ile belgelenen ve 15 yıl ve daha fazla fiili hizmeti olanlar da 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 39 uncu maddesine, 13/11/1981 tarih ve 2559 sayılı Kanunla eklenen (j) fıkrası hükmünden yararlanırlar.

Ek Geçici Madde 23 – (Ek: 3/12/1992 - 3854/2 md.)

Ek geçici 9 uncu maddede sözü edilenlerden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte emekliliğe tabi görevlerde çalışmakta olup da, 1 inci derecenin 4 üncü kademesine gelmiş olanlardan; ek göstergesi bulunmayanlar ile kıdemli albaylara uygulanan ek göstergelerden daha az ek gösterge alanlar, istekleri üzerine emeklilik yönünden kıdemli albayların ek göstergelerine intibak ettirilirlar ve anılan göstergeler arasındaki kesenek ve karşılık farkları işlem tarihini izleyen aybaşından itibaren iştirakçiler tarafından ödenir.

(1) Bu maddede sözü edilen Ek 1 inci maddenin numarası teselsülü sağlamak için "Ek Madde 32" olarak değiştirilmiştir.

2182

İstem tarihi ile bu Kanunun yürürlük tarihi arasında geçen süreye ait kesenek ve karşılık farkları, iştirakçiler adına borç çıkartılır ve görev aylıklarından % 10 oranında kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir.

Bunların emekliye ayrılmaları halinde, kalan borçları, varsa emeklilik ikramiyelerinden defaten, emeklilik ikramiyesi olmayanlarla emeklilik ikramiyesi borçlarına yetmeyenlerin artan borçları emekli aylıklarından % 10 kesilmek suretiyle tahsil edilir.

Madde 136 – Bu Kanunun; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığının kuruluşuna ait birinci kısma dahil maddeleriyle emeklilik muamelelerinde yürürlükte olan hükümler uygulanmak üzere 39 uncu maddenin (b) fıkrası ve geçici 77, 78, 79, 81 ve 82 nci maddeleri yayımı gününü takibeden ay başından, diğer hükümleri de bu tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 137 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Sayfa 111

2183-2205

5434 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1 – 14/1/1988 tarih ve 311 sayılı KHK'nin Geçici 3 üncü maddesi:

Geçici Madde 3 – Başbakanlık görevinde bulunmuş olup da herhangi bir sebeple görevleri sona erenler bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren 6 ncı madde hükmünden yararlanırlar.

2 – 10/4/1989 tarih ve 366 sayılı KHK'nin Geçici 1 inci maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca aylık gösterge rakamlarının yeniden tespiti dolayısıyla aylıklarda meydana gelen artışlar hakkında 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası hükmü uygulanmaz.

a - b (Mülga: 12/12/1984 - KHK - 243/52 md.)

c) İl Valiliği veya Emniyet Genel Müdürlüğü görevlerinde bulunanlardan bu görevlerde geçirdikleri hizmet süreleri 6 yıldan,

d) Profesörlerden; profesörlük kadrosunda, Yükseköğretim Kurulu üyeliği veya Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeliği görevlerinde geçirdikleri hizmet süreleri 8 yıldan, (1)

e) Bakanlık Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı görevlerinde bulunanlardan, bu görevlerde geçirdikleri hizmet süreleri 3 yıldan, (2)

f) Yukarıda ayrı fıkralar halinde yazılı görevlerden birden fazlasında bulunulması halinde, bu görevlerde geçirdikleri hizmet süreleri 10 yıldan,

Fazla olanlara T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bağlanacak emekli aylıklarının hesabında 900 ek gösterge uygulanır.

2 – 30/12/1987 tarih ve 306 sayılı KHK'nin 5 inci maddesi:

Madde 5 – Makam tazminatı ile Yüksek Hakimlik Tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerin birden fazlasında toplam iki yıl bulunduktan sonra emekliye ayrılanlara makam tazminatları buldukları en üst görevleri esas alınarak ödenir. Bunlardan istisnai memurluklarda bulunanlarla Devlet Denetleme Kurulu kadrolarında görev alanların makam tazminatlarının ödenmesine devam olunur.

3 – 27/6/1989 tarih ve 375 sayılı KHK'nin Geçici Maddeleri

Geçici Madde 1 – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesiyle getirilen memuriyet taban aylığı ile kıdem aylığı, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 20 nci maddesine göre verilecek emekli ikramiyesinin hesaplanmasında, 1/7/1989 - 31/12/1989 dönemi için % 25, 1990 yılı için % 50, 1991 yılı için % 75 ve 1992 ve takip eden yıllar için % 100 oranında dikkate alınır.

Geçici Madde 3 – Bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca ek göstergelerin yeniden tesbiti ile yeni ihdas edilen memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığından dolayı emekli keseneğine esas aylık ve ücretlerde meydana gelen artışlar hakkında 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası hükmü uygulanmaz.

(1) 28/12/1984 tarih ve 244 Sayılı KHK ile, (d) fıkrasındaki 10 yıllık süre 8 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 12/12/1984 tarih ve 243 Sayılı KHK'nin 52 nci maddesi ile; (c) fıkrasındaki 10 yıllık süre 6 yıl, (e) fıkrasındaki 5-yıllık süre de 3 yıl olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Sayfa 112

2206

4 – 1/10/1992 tarih ve 3841 Sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi:

Geçici Madde 1 – 1/1/1992 ile 31/12/1992 tarihleri arasında 65 yaşını doldurmaları sebebiyle 1 inci maddede belirtilen görevlerden emekli olanlara da bu hüküm uygulanabilir.

5 – 3/12/1992 tarih ve 3854 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi:

Madde 3 – Bu Kanuna göre yapılan intibaklarından dolayı geçmiş süreler için, görev ve emekli aylıkları ile emekli ikramiyesi farkı ödenmez.

6 – 3/12/1992 tarih ve 3855 sayılı Kanun'un geçici 1 inci maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun T.C. Emekli Sandığından halen aylık almakta olan emekli, dul ve yetimlere uygulanmasında, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce geçen süreler için herhangi bir ödeme yapılmaz.

7 – 24/11/1994 tarih ve 4049 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 7 nci maddesi ile 5434 sayılı Kanunun Ek 68 inci maddesinde yapılan değişikliğe göre tespit edilen makam tazminatları bu tespitlerin yapıldığı tarihlerden itibaren geçerli olmak üzere ödenir.

8 – 13/6/2001 tarih ve 4677 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi:

Geçici Madde 1 – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bu Kanun ile değişik ek 77 nci maddesi kapsamına gire hak sahiplerinin aylıkları, 4/10/2000 tarihinden itibaren ek 77 nci maddede belirtilen esaslara göre yükseltilir. Ancak, bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık ve aylık farkı ödenmez.

Sayfa 113

2207

5434 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuatın

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Tarihi	Sayısı	Maddesi
I - 8/6/1949 tarihli ve 5434 Sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununun:			
Geçici: 60,61,62,64 maddeleri (1)	9/6/1952	5951	5
Geçici:31 inci madde	9/7/1953	6122	7
Madde 24	3/3/1954	6311	19
6122 Sayılı Kanunla değişik 89 uncu maddesinin 25-30 yıl arasında hizmeti bulunanlara verilecek emeklilik ikramiyesine dair hükmü	28/2/1959	7242	2
13 üncü maddenin (h) fıkrası 60 ıncı maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi 78. maddenin son fıkrası 125,126. maddeleri Geçici 28. maddenin (c) fıkrası “Tevdiatçı” deyimini ve Tevdiatçılarla ilgili hükümleri 23/2/1965	545	4	
41 inci maddesinin 3 üncü fıkrası	13/7/1967	898	1
9/7/1963 tarihli ve 266 Sayılı Kanunla değiştirilen Geçici 84 üncü maddesi	27/7/1967	926	208
15 inci maddesine 5951 Sayılı Kanunla eklenen ve Sayılı Kanunla değiştirilen (i) fıkrasının 1046 Sayılı Kanuna aykırı hükümleri	13/6/1968	1046	2
23/2/1965 tarihli ve 545 Sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik 14 üncü maddesinin (e) fıkrası, 39 uncu maddesinin (b) fıkrasının 4 üncü bendi, Geçici 20 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının; Hazinece bütçelerin zat maaşları bölümüne konulacak ödenek miktarına ve bu bölümden aktarma yapılamıyacağına dair olan hükmü ile sözü geçen Kanunun 1101 Sayılı Kanuna aykırı diğer hükümleri, 2/8/1960 tarihli ve 42 Sayılı Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrası, 8/11/1960 tarihli ve 124 Sayılı Kanun	7/2/1969	1101	2
40 ıncı maddesine 16/1/1953 tarihli ve 6013 Sayılı Kanunla eklenen (c) fıkrası	28/4/1982	2665	6
7/2/1969 tarihli ve 1101 Sayılı Kanunla eklenen Ek 1 ve 4 üncü maddeler, 8/7/1971 tarihli ve 1425 Sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (c) fıkrasıyla (2) aynı kanunla eklenen Ek 4 üncü madde ve bu Kanunla ek ve değişikliklerinin 24/12/1980 tarihli ve 2363 Sayılı Kanuna aykırı hükümleri	24/12/1980	2363	7

(1) Şu kadarki, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu maddeler hükümlerine göre emekli aylıklarına istihkak kesbetmiş olanların hakları mahfuzdur.

(2) Burada sözü edilen 1425 Sayılı Kanunun 1 nci maddesi teselsülün sağlanması için “Ek Madde 15” olarak numaralandırılmıştır.

Sayfa 114

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuatın

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Tarihi	Sayısı	Maddesi
II -			
5951 Sayılı Kanunun 2 nci maddesi	8/ 2/1954	6244	1
5441 Sayılı Kanunun 11 inci maddesi	11/ 3/1954	6388	5
III -			
a) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun;4 üncü maddesinin (B) bendinin üçüncü fıkrasındaki "... . . bu kanunun 196 ncı maddesi uyarınca tespit edilen mahrumiyet yerlerinde" ibaresi; 154 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "... Emekli kanunu hükümleri dışında" ibaresi 190 inci maddesi ve Ek Geçici 20 nci maddesi,			
b) 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun değişik 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası;			
c) 5434 sayılı Kanuna 2363 Sayılı Kanun ile eklenen Ek 3 üncü maddenin yedinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri (1)			
d) 31/12/1980 tarih ve 2368 Sayılı Kanunun 5 inci maddesi	12/2/1982	2595	19
IV -			
16 Sayılı KHK'nin 1 ve 3 üncü maddeleri	23/6/1983	2853	2
8/7/1971 tarih ve 1425 Sayılı Kanuna ekli, 3/7/1975 tarih ve 1922 Sayılı Kanun ve 2710/1978 tarihli ve 16 sayılı KHK nin değiştirilmesine dair 2/2/1979 tarih ve 26 sayılı KHK.	23/6/1983	2854	1
Yasama Organı Üyeleri ile dışarıdan atanan Bakanlara ilişkin olarak 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanunu ile ek ve değişikliklerinde ve diğer kanunlarda yer alan bu kanuna aykırı hükümler	7/5/1986	3284	23
29/11/1984 tarih ve 243 sayılı KHK'nin Değişik Geçici 1 inci maddesi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 213 üncü maddesi 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 40 inci maddesi 27/6/1989 KHK/375 32			

(1) Burada sözü edilen Ek 3 üncü maddenin numarası teselsülün sağlanması için "Ek 40 ıncı Madde" olarak değiştirilmiştir.

Sayfa 115

2208-1

**5434 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE**

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuatın

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Tarihi	Sayısı	Maddesi
10/10/1984 tarih ve 3056 sayılı Kanunun (değişik) 21 inci maddesinin ikinci fıkrası,			
27/10/1989 tarih ve 388 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası,			
2377 sayılı Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Hizmeti Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri,			
(Değişik: 12/4/1990 - KHK - 420/15 md.) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 23 üncü maddesi ile Ek 28 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları,			
926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 9 uncu maddesi,			
2424 sayılı Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Tazminat Kanunu ile ek ve değişiklikleri,			
6/12/1989 gün ve 396 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrası,	9/4/ 1990	KHK/418	45
5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 39 uncu maddesinin (h), (i) fıkraları ile bu maddenin son bendi ve aynı Kanunun ek 55 ve ek 58 inci maddeleri ile geçici			

174 üncü maddesi,	20/2/1992	3774	6
3855 sayılı Kanununun 1,2,4,5 ve 7 nci maddeleri	24/11/1994	4049	10
5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununu'nun Ek 20 nci maddesinin 4 üncü fıkrası ile aynı Kanunun ek 31 inci maddesinin (c) bendi,	6/7/1995 KHK/562		15

Sayfa 116

2208-2

Sayfa 117

2209

**5434 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
5773	—	1/6/1951
5951	—	14/6/1952
6013	—	22/1/1953
6015	—	22/1/1953
6122	—	11/7/1953
6216	—	9/1/1954
6244	—	13/2/1954
6306	—	8/3/1954
6311	—	9/3/1954
6388	—	1/7/1954
6422	—	25/6/1954
6580	—	27/5/1955
6654	—	8/2/1956
6711	—	11/4/1956
6740	—	29/6/1956
6741	—	29/6/1956
6745	—	29/6/1956
6795	—	18/7/1956
6800	—	1/8/1956
6807	—	24/7/1956
6842	—	1/10/1956
6843	—	10/9/1956
6881	—	23/1/1957
6916	—	23/2/1957
6981	—	6/6/1957
7003	—	19/6/1957
7131	—	2/7/1958
7134	—	1/8/1958
7184	—	14/1/1959
7198	—	12/2/1959
7236	—	1/3/1959
7242	—	1/3/1959
7333	—	15/6/1959
7350	—	22/6/1959
67	—	29/8/1960
82	—	1/11/1962
83	—	1/11/1962
231	—	3/6/1963
241	—	8/6/1963
266	—	17/7/1963
294	—	26/7/1963
335	—	1/10/1963
478	—	26/6/1964
537	—	23/2/1965
545	—	5/3/1965

Sayfa 118

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
662	–	24/7/1965
670	–	24/7/1965
855	–	29/4/1967
875	–	1/7/1967
898	–	24/7/1967
919	–	3/8/1967
926	–	10/8/1967
1101	Geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri, geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemleri, geçici 3 ve 5 nci maddeler (1) Diğer maddeler	13/2/1969 1/3/1969
1145	–	30/4/1969
1167	–	1/6/1969
1239	–	7/3/1970
1377	–	13/3/1971
1425	Geçici, 11, 12, 16 ve 21 nci maddeler Ek 7 ve Ek 13, Geçici 5, 8, 13 ncü maddeler 1 nci madde, ek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12; Geçici 1, 2, 3, 4, 10, 14, 19, 22 nci maddeler	1/3/1970 1/12/1970
	Geçici Madde 7 (2)	Bu maddede yazılı tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından 3 ay sonra
	Diğer Maddeleri	11/7/1971
1478	–	3/9/1971
1592	1 inci madde Diğer maddeleri	1/3/1970 11/6/1972
1621	–	28/9/1972
1623	–	28/9/1972
1782	–	8/6/1972
1922	–	11/7/1975
1976	–	1/4/1976
2012	–	3/6/1976
2013	1 nci madde Diğer maddeleri	1/3/1974 5/6/1976

(1) Sözü edilen geçici 1,2,3 ve 5 inci maddelerin numaraları teselsül ettirme sebebiyle sırasıyla “Geçici Madde 121,122,123 ve 125” olmuştur.

(2) Sözü edilen 1 inci maddenin numarası teselsül ettirme sebebiyle “Ek Madde 15”,Ek 1,2,3,5,6,7,8,9, 10,11,12,ve 13 üncü maddelerin numaraları sırasıyla “Ek Madde 16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26 ve 27”,Geçici 1,2,3,4,5,7,8,10,11,12,13,14,16,19,21 ve 22 nci maddelerin numaraları ise sırasıyla “Geçici Madde 133,134,135,136,137,139,140,142,143,144,145,146,148,151,153 ve 154” olmuştur.

Sayfa 119

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
2098	–	1/9/1977
2149	–	1/7/1978
2161	–	6/7/1978
2168	–	11/7/1978
2177	–	1/7/1974
2251	–	27/6/1979
2358	–	12/12/1980
2363	–	1/3/1981 tarihinden geçerli olmak üzere 27/12/1980
2595	–	1/3/1982
2665	4 ve 5 inci maddeleri Diğer maddeleri	1/3/1982 30/4/1982
2720	–	1/1/1983

2771	2 nci madde 4, 6, 7 ve 10 uncu maddeler Diğer maddeleri	16/5/1982 1/4/1983 1/1/1983
2852	–	1/7/1983
2853	–	25/6/1983
2854	–	25/6/1983
2865	–	23/7/1983
2889	–	24/9/1983
2898	–	1/1/1984
2899	–	29/9/1983
KHK/243	–	31/12/1984
3157	–	5/3/1985
3166	5 inci ve geçici 2 nci madde ⁽¹⁾ Diğer maddeleri	1/7/1985 22/3/1985
3269	–	25/3/1986
3284	21 inci madde Diğer maddeleri	1/7/1986 22/5/1986
3356	–	28/4/1987
KHK/281	–	1/7/1987
KHK/306	–	1/1/1988
KHK/311	–	29/2/1988
KHK/318	2 nci madde ve Geçici 2. madde Diğer hükümleri	15/4/1988 31/3/1988
3430	–	27/4/1988
KHK/351	2, 7, 15, 16, ve 20 3, 5, 9, 10, 11, 12, 17 ve 18 Diğer hükümleri	Yayımlı olan 30/12/1988 tarihini takib- eden aybaşı 15/1/1989 30/12/1988

(1) Sözü edilen Geçici 2 nci maddenin numarası, teselsül ettirme sebebiyle “Geçici Madde 177” olmuştur.

Sayfa 120

2212

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi	
KHK/375	2,3,5,6,10,11,12,13,14,15,18,19,21,23,25,26,29,30,31 inci maddeleri 28 inci maddesi	15/7/1989	
maddeleri		Tazminat nis betlerinin tesbit edildiği tarihi izleyen aybaşında	Diğer
KHK/408	4	1/7/1989	
maddeleri		Yayımlandığı tarih olan 28/3/1990 tarihini izleyen aybaşında	Diğer
KHK/418	a) 2,3,6,8,9,10,13,14,16,17,20,21,22,27,28,31,32,33,35,36,37 ve	28/3/1990	45 inci
maddeleri	b) 30	1/1/1991	38 inci
maddeleri	c) 34	1/7/1990	34 üncü
maddesi	d) 4,5,11,23,24,25,26,29 ve 40 ncü maddeleri	15/1/1991	
Yayımlı izle			
yen aybaşında	e) 39 uncu maddesi 1990 - 1991 öğrenim döneminde uygulanmaya başlanmak üzere, bu konuda Bakanlar Kurulunca esas ve usullerin tesbitini izleyen aybaşında		

		f)		Diğer
maddeleri			11/4/1990	
	3650			–
			25/5/1990	
	3715			–
KHK/476			16/5/1991	
			15/1/1992	–
3774		–		
				Eğitim ve Öğretim Hizmetleri sınıfına dahil personel için
	1/7/1992			
Diğer Personel				
için 27/2/1992				
	3841			–
		2/10/1992		
	3854			–
		12/12/1992		
	3855			–
		15/1/1993		
KHK/486				–
		15/7/1993		
KHK/527				–
		20/5/1994		
	3997			–
		13/6/1994		
KHK/546				–
		7/7/1994		
	4046			–
		27/11/1994		
4048		Geçici	1	inci
maddesi			2/12/1994	
		3		üncü
maddesi			1/1/1995	
				Diğer
maddeleri			15/1/1995	
	4049			–
		6/12/1994		
4069			1	nci
maddesi			19/ 2/1995	
				tarihinden itibaren 3 ay sonra
maddeleri			19/2/1995	Diğer
	4082			–
		8/3/1995		
KHK/547				–
		15/4/1995		
	4104			–
		18/4/1995		

Sayfa 121

2212-1

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
KHK/562	7 nci maddesi	15/8/1995
	14 üncü maddesi ile geçici 1 inci maddesi	1/1/1996
	Diğer maddeleri	25/7/1995
4227	–	5/2/1997

KHK/570	–	15/4/1997 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı olan 3/4/1997 tarihinde
KHK/572	–	6/6/1997
4354	3 üncü maddesi	6/7/1995
	Diğer maddeleri	4/4/1998
4359	1,2,3 ve 14 üncü maddeleri	1/1/1998
	Diğer maddeleri	4/4/1998
4375	–	2/8/1998
4447	a) 8 inci,32 nci,37 nci,41 inci maddeleri ve 56 ncı maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendi ile (B) fıkrasının (3) numaralı bendi,Kanunun yayımını takip eden aybaşında, b) 3 üncü,4 üncü,5inci,7 inci, 9 uncu,10 uncu,11 inci, 12 nci,13 üncü,15 inci,16 ncı maddesi ile 506 sayılı Kanuna eklenen Ek 38 inci, 17 nci maddesi ile 506 sayılı Kanuna eklenen Geçici 82 nci,19 uncu,20 nci,21 inci, 25 inci, 27 nci,29 uncu,30 uncu,31 inci,33 üncü, 36 ncı, 39 uncu maddesi ile 1479 sayılı Kanuna eklenen Geçici 11 inci, 42 nci, 56 ncı maddesinin (A) fıkrasının (1) ve (5) numaralı bentleri ile (C) fıkrasının (7) numaralı bendi, 62 nci maddesinin (1) inci ve (2) nci fıkraları, Kanunun yayımını takip eden yılbaşında, c) 46 ncı,47 nci,48 inci,49 uncu,50 nci,51 inci,52 nci, 53 üncü, 54 üncü,55 inci ve 57 nci maddeleri ile 62 nci maddesinin (3) üncü fıkrası ve Geçici 1 inci maddesi 1/6/2000 tarihinde, d) 24 üncü maddesi, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı iştirakçileri ile ilgili personel kanunlarında gerekli değişikliklerin yapılmasını takip eden yıl başında, e) Diğer hükümleri Kanunun yayımı tarihinde,	
KHK/589	–	17/1/2000
4505	–	12/2/2000
4567	–	17/5/2000
		Tarihinden üç ay Sonra, takip eden ay başında

2212-2

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
4567	–	17/5/2000 tarihinden üç ay sonra, takip eden ay başında
KHK/624	–	4/10/2000
4677	–	21/6/2001
4699	–	7/7/2001
KHK/631	a) 12 nci maddesi b) 2, 3, 5, 6, 8 ve 9 uncu maddeleri c) 1, 11, 15, 16, 17 ve geçici 2 nci maddeleri d) diğer maddeleri	1/8/2001 1/1/2002 15/1/2002 13/7/2001
4710	–	24/12/2001
4759	–	1/6/2002
4839	a) 1 inci maddesi ⁽¹⁾ b) 6 ncı maddesi ⁽¹⁾ c) diğer maddeleri	15/4/2003 1/4/2003 17/4/2003
4861	–	6/6/2003
4905	–	1/7/2003
4919	a) 2 nci madde ve bu Kanunu eklenen Geçici 216 ncı madde b) Geçici 217 nci madde	17/4/2003 10/5/2003
c) Diğer maddeler	15/7/2003	
4971	–	15/8/2003
5217	Ek Madde 79	1/1/2005
5228	20	31/7/2004
5234	12, Ek Madde 80, Geçici Madde 218 Ek Madde 68	21/9/2004 1/1/2005
5272	12 ve Ek Madde 68	24/12/2004
5335	4,5,7,13,15,39,40,44,78,81,87,89,108,	27/4/2005

Ek Madde 3,5,6,7,9,10,19,20,24,26,28,31,35,48,67,70,71,79,
Geçici Madde 1,2,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,14,17,18,19,20,21,22,23,
24,25,26,27,28,29,30,32,33,34,35,36,37,38, 39,40,41,42,43,44,45,
46,47,48,49,50,51,52,53,55,56,57,58,59,63,66,67,68,69,70,71,72,
73,74,75,77,78,79,80,81,82,87,89,90,91,92,93,94,102,114,119,122,
123,124,125,126,127,128,129,130,131,132,133,136,137,138,142,143,
144,145,148,149,154,155,156,158,160,167,168,169,172,175,177,
178,179,181,187,202,217,219,220
Ek Geçici Madde 3,4,5,6,9,10,12,13,14,15,16,17,18,21
12 ve Ek Madde 68

5393

13/7/2005

---

(1) 1 inci ve 6 ncı maddeler Anayasa Mahkemesinin 24/2/2004 tarihli ve 25383 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, 8/10/2003 tarih ve E.2003/31, K.2003/87 sayılı kararı ile iptal edilmiş, aynı Kararla 4839 sayılı Kanunun yürürlüğü ile ilgili 9 uncu maddenin "1 inci maddesi 15.4.2003 tarihinde, 6 ncı maddesi 1.4.2003 tarihinde“ bölümü de iptal edilmiştir.

Sayfa 122